

Politycy życzą nadziei

Tradycją bożonarodzeniową stało się, że przed świętami politycy składają życzenia wszystkim Polakom. – Życzę, żeby kolejny rok spełnił jak najwięcej naszych nadziei, tych wspólnych i tych indywidualnych. By przybliżył taką Polskę, jakiej wszyscy chcemy. Polskę silną, dostatnią i sprawiedliwą. Jeszcze raz powtarzam to słowo: sprawiedliwą dla wszystkich – życzy Jarosław Kaczyński.

s.3

Poniedziałek-Środa
24-26/12/2018

cena 2 zł

#299 (2213)
NAKLAD 51 544
INDEKS 100625
WYDANIE 1
(w tym 8% VAT) gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

Wigilijny stół polskich zesłańców. Syberia
w twórczości Jacka Malczewskiego s.12

Na dworach niepokój,
W piekle poruszenie.
Narodził się i da ludziom zbawienie.
Jego będą sądy,
Żadnego odwołania,
Gdy przyjdzie czas
Zmartwychwstania.
Pójdź do biednej szopy,
Przytul to Dziecię
I niech zapanuje dobro na świecie!

WYWIAD

s.4

Rodzina to dla nas podstawa

Od samego początku jasno zaznaczaliśmy, że dla rządu PiS polityka rodzinna będzie stanowiła fundament, że będziemy inwestowali w polskie rodziny. Temu założeniu zostały podporządkowane wszystkie działania podejmowane przez MRPiPS – mówi minister Elżbieta Rafalska.

CZAS ŚWIĄT

s.11

Pierwsze zawisły na niej orzechy

We wszystkich publikacjach na temat historii bombek spotykamy datę 1840 lub 1847 r. Wtedy to Hans Greiner, ubogi pracownik huty szkła Lauscha w Niemczech, wpadł na pomysł stworzenia szklanych wydmuszek do udekorowania choinki. Szklane ozdoby przyleżały się bardzo szybko.

ŚWIAT

s.7

Tsunami uderzyło w Sumatrę i Jawę

W wyniku tsunami, które uderzyło w sobotę w indonezyjskie wyspy Sumatrę i Jawę, zginęły 222 osoby, a ponad 800 zostało rannych. 28 uznaje się za zaginione. Ze względów bezpieczeństwa władze w Dżakarcie zdecydowały się na ewakuowanie w głąb łądu tysięcy osób.

JUŻ W DZISIEJSZYM WYDANIU

PARTNER STRATEGICZNY
WYDANIA

PARTNER WYDANIA

Bank Polski

LISIEWICZ \ Wielka jest u nas moc tego dnia i mały staje się gwar otaczającego świata. I nie ma już żadnego sporu między tradycją a treścią świąt, bo wiemy, że to On tę formę, szczególnie naszą, polską, dla nas wybrał.

s.2

CZARNECKI \ W okresie świąt Bożego Narodzenia warto pomyśleć o naszych braciach w wierze na Bliskim Wschodzie, także w Iraku, gdzie jest ich – wbrew historii – coraz mniej i gdzie wciąż narażeni są na prześladowania.

s.16

@24_12 kod 20837119_01_52_issn

Antoine de Saint-Exupéry

(1900–1944) francuski pilot, pisarz i poeta, autor m.in. „Małego Księcia”

\\ Najważniejsze jest, by gdzieś istniało to, czym się żyło. I zwyczaj. I święta rodzinne. I dom, który się wspomina. Najważniejsze jest, by żyć dla powrotu. \\

2

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

POGODA

Poniedziałek 24.12

Zachmurzenie, lokalnie opady śniegu i deszczu

Imieniny obchodzą: Adam, Adela, Adelfajda, Eryk, Eryka, Ewa, Ewelina, Godzisława, Grzegorz, Grzymisława, Hermanna, Hermína, Irma, Irmína, Józef, Paula, Zenobia, Zenobiusz

WSCHÓD słońca 07:44 ZACHÓD słońca 15:26

Gdańsk 1°C Lublin 0°C

Katowice 3°C Kraków 4°C

Łódź 1°C Poznań 1°C

Warszawa 0°C Wrocław 2°C

Wtorek 25.12

Zachmurzenie, lokalnie opady śniegu i deszczu

Imieniny obchodzą: Anastazja, Eugenia, Maria, Natan, Piotr, Siemysław

WSCHÓD słońca 07:44 ZACHÓD słońca 15:27

Gdańsk 4°C Lublin 0°C

Katowice 3°C Kraków 3°C

Łódź 2°C Poznań 4°C

Warszawa 2°C Wrocław 4°C

Środa 26.12

Opady deszczu i deszczu ze śniegiem

Imieniny obchodzą: Dionizy, Szczepan, Teodor, Wincencja, Wincenta, Wincentyńska, Wrociwoj

WSCHÓD słońca 07:44 ZACHÓD słońca 15:27

Gdańsk 4°C Lublin 2°C

Katowice 3°C Kraków 0°C

Łódź 3°C Poznań 5°C

Warszawa 2°C Wrocław 5°C

JAN GALAROWICZ

Wszystko już ma sens

To się zdarzyło ponad dwa tysiące lat temu. Była cicha noc, święta noc. Dzięki tej nocy daleki Bóg stał się Bogiem nam bliskim. Od tego czasu obchodzimy z drżeniem serca i z radością Jego urodziny. Ta święta noc była po to, aby – jak pisze Tadeusz Żychiewicz – nie przepaść żaden krzyk, żadna cisza, żaden ślad. Aby w tańcu elektronów nie stało się złudą żadne dobro. Aby nie przepaść sens człowieczego istnienia. Aby nie umarły uśmiechy wszystkich pokoleń, ręce ojca, wiersze poetów, aby odnalazła swoje miejsce także słabość, rozpacz, ból i zwątpienie. Prawda ta pojawia się w pełnym blasku obecnie, gdy – jak uważają m.in. Viktor E. Frankl i Paul Ricœur – najbardziej dojmującym duchowym cierpieniem jest przeżycie pustki egzystencjalnej, jałowości życia. Chwała niech będzie Narodzonemu, który obdarował nas nadzieją, sensem, miłością i radością.

Rafał Zawistowski

MARCIN HERMAN

Rachunek dla Białorusi

Być może w tych dniach ważą się losy Białorusi. Rosja ustami premiera Miedwiediewa zakomunikowała, że albo Białoruś jeszcze ściślej podporządkuje się jej gospodarczo, albo straci tanią rosyjską energię i zbankrutuje. „Ja rozumiem te sugestie: dostaniecie ropę, ale zniszczmy kraj i przyłączmy się do Rosji” – skomentował Łukaszenka. Niezależna prasa rosyjska i białoruska informuje, że Białoruś istotnie jest pod ścianą – i to kres jej istnienia w dotychczasowej formie. Potem popłynęły z kancelarii prezydenta w Mińsku uspokajające komunikaty. O co chodzi, dowiemy się zapewne niedługo. 25 grudnia spotkanie Łukaszenki i Putina w Moskwie. Tak czy inaczej, pokazuje to, jak kończy się rzekomo realistyczne „orientowanie się na Rosję” i „tanią rosyjską energię”. W końcu trzeba zapłacić, i to z wysokim procentem. Jeśli nie ma gotówki, trzeba płacić w naturze.

Marcin Wolski

Wigilia

Póki trwa tradycja żywa
i wspólnota rządzi krajem,
póki Dziadek Mróz przegrywa
z naszym Świętym Mikołajem.

Póki sianko i opłatki,
puste miejsce, postne dania,
póki rozbłysk pierwszej gwiazdki
spoza chmury się wyłania.
Póki żyje w naszym świecie,
wiara i z nadzieją miłość
– Podnieś rękę, Boże Dziecię,
błogosław Ojczyznę miłą!

Joanna
LichockaPiotr
Lisiewicz

Nic bez was

„Zwracam się do was, rodacy, abyście mimo wszystkich zawodów raz jeszcze uwierzyli. Mamy zmienić Polskę, ale bez was jej nie zmienimy. A zmienić ją koniecznie trzeba” – mówił 13 lat temu podczas zaprzysiężenia na prezydenta prof. Lech Kaczyński. Bez niego nie byłibyśmy dziś tu, gdzie jesteśmy – z rządem przeprowadzającym dobre dla Polaków zmiany, przebudowującym państwo z postkomunistycznego kondominium w nowoczesną republikę. Pamiętam tamte święta – wielką radość ze zwycięstwa Lecha Kaczyńskiego i wielkie obawy, czy tym razem się uda? PO właśnie pokazywało swoją prawdziwą twarz, rozkręcając przemysł pogardy i proces budowania głębokiego podziału Polaków – przyniosło mu to potem władzę, a Polsce kolejne kłopoty. Od tamtej pory obóz patriotyczny bardzo się wzmacniał – Polacy, jak apelował o to Lech Kaczyński, uwierzyli, że inna Polska jest możliwa. To dzięki temu od trzech lat rządzi Prawo i Sprawiedliwość oraz dokonuje się dobra zmiana. Życzę Państwu z okazji świąt Bożego Narodzenia – oprócz radości, rodzinnego ciepła, zdrowia i szczęścia w życiu osobistym – tej zmieniającej świat wiary, że góry można przemieścić. Że Polska naszych marzeń jest możliwa i pomału, mimo mnóstwa przeszkód, się staje.

Przecież wiem

Jest w książce Hanki Ordonówny „Tułacze dzieci” niezapomniana scenka. Oto wywiezione przez nią z sowieckiego piekła do Indii polskie dzieci, w wielkiej części sieroty, zapalają świeczki na choince. Pieśniarka Warszawy po chwili zaczyna rozumieć, że one zapalają je „nie jak na święto Bożego Narodzenia, lecz jakby w Dzień Zaduszny na grobach ukochanych”. „Kraj nasz i majętność całą, i wszystkie wioski z miastami” – śpiewają kolędę tułacze dzieci ze spalonych wsi i zbombardowanych miast. Bo jest w nas wiara, że wszystko można odbudować, nawet po dniach triumfu zła. Wielka jest u nas moc tego dnia i mały staje się gwar otaczającego świata – wszystkich tych filmów typu „Kler”, głupot, manipulacji, oskarżeń, słownych gier i złośliwości. To wszystko znika. Małże nawet znaczenie grzechów każdego z nas, szczególnie tych popełnianych bez złych intencji, bez wyrachowania. Jakbyśmy słyszeli głos Pana Jezusa: „Przecież wiem”. Księżom udało się już nas poprawić – na ile było to wykonalne – i nie ma już żadnego sporu pomiędzy tradycją a treścią świat, bo wiemy, że to On tę formę, szczególnie naszą, polską, dla nas wybrał. „Słowo Ciałem się stało i mieszkało między nami” – tego możemy być pewni.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9 GOSPODARKA

10-11 BOŻE NARODZENIE

12 O SZTUCE

13 KULTURA

14-16 PUBLICYSTYKA

17 OBRONA NARODOWA

18-19 PROGRAM TV

20 SPORT

DZIŚ SIĘ NARODZIŁ CHRYSZTUS PAN, ZBAWICIEL

ZACZAŁ SIĘ CZAS ŚWIĘTOWANIA \ „Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką; nad mieszkańcami kraju mroków światło zabłyśło” – te słowa proroka Izajasza usłyszymy dziś podczas pasterki (Iz 9, 1–3. 5–6). Pozostałe czytania: Ps 96; Tt 2, 11–14; Łk 2, 1–14.

TEMAT DNIA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

3

BOŻE NARODZENIE \ Życzenia z ekranów

Politycy życzą nadziei

Życzę, żeby kolejny rok spełnił jak najwięcej naszych nadziei, tych wspólnych i tych indywidualnych. By przybliżył taką Polskę, jakiej wszyscy chcemy. Polskę silną, sprawiedliwą, dostatnią i sprawiedliwą. Jeszcze raz powtarzam to słowo: sprawiedliwą dla wszystkich – powiedział w swoim spocie prezes Jarosław Kaczyński. Swoje nagrania przedstawili również liderzy opozycji, a także przewodniczący Parlamentu Europejskiego Donald Tusk.

Spotkanie opłatkowe polskich parlamentarzystów 14 grudnia | fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Szanowni państwo, zbliżają się święta Bożego Narodzenia. Za chwilę nowy rok. Chciałbym państwu złożyć najserdeczniejsze, najlepsze życzenia. Miłych, wesołych, rodzinnych, szczęśliwych świąt. I jak największego udziału w tej nadziei, rado-

ści, którą przyniósł ze sobą Chrystus. Chciałbym także życzyć jak najlepszego nowego roku. Ten, który mija, przyniósł ze sobą wiele dobrych wydarzeń. Przyniósł piękne obchody 100-lecia odzyskania niepodległości, sukcesy, także w dziedzinie ekonomicznej. Życzę, żeby kolej-

ny rok spełnił jak najwięcej naszych nadziei, tych wspólnych i tych indywidualnych. By przybliżył taką Polskę, jakiej wszyscy chcemy. Polskę silną, dostatnią i sprawiedliwą. Jeszcze raz powtarzam to słowo: sprawiedliwą dla wszystkich – powiedział Jarosław Kaczyński w opubli-

kowanym w mediach społeczeńściowych spocie.

Prezes PiS nie był jedyny. Specjalne życzenia dla czytelników „Gazety Polskiej” nagrali politycy z różnych opcji politycznych w tym m.in. pięknie śpiewająca posłanka Anna Paluch, równie dobry Eugeniusz Kłopotek (PSL),

ale również minister Jerzy Kwieciński i wicepremier Piotr Gliński i minister Marek Suski. Nietypowe życzenia złożył też Donald Tusk, który przypomniał swoje nagranie z „Szansy na sukces” sprzed niemal 20 lat.

„Codzienna” postanowiła zapytać polityków nie o to, czego życzą wyborcom, ale o to, czego życzą swoim oponentom. Część wypowiedzi umieściliśmy poniżej. O zdanie poprosiliśmy również posła PO Michała Szczerbę. – Przegraną w wyborach w 2019 r. – odpowiedział krótko i stanowczo. Jednak nasza redakcja się nie poddała i dopytaliśmy, czy chciałby przekazać też coś bardziej uprzejmego m.in. posłom Zjednoczonej Prawicy. – Dużo zdrowia i szczęścia w życiu – odpowiedział. Z kolei na pytanie jakie życzenia świąteczne ma dla swoich partyjnych kolegów odpowiedział, że najbardziej chciałby, aby wszyscy oni się prawdziwie zjednoczyli. – Aby ta zgoda po naszej stronie była możliwa i skutkowała odpowiedziami wyborami Polaków oraz dobrymi czterema latami dla naszego kraju – odpowiedział nam poseł Szczęrbę.

Oprac. Jan Przemyski, Paweł Tunia, Jacek Liziniewicz

Czego politycy życzą swoim oponentom

Eugeniusz Kłopotek
poseł PSL-UEd

Na zbliżające się święta Bożego Narodzenia życzę moim przeciwnikom politycznym, aby mogli w spokoju usiąść przy wigilijnym stole, podzielić się opłatkiem, rozmawiać z rodziną i nie poruszać spraw politycznych. Gwarantuję państwu, że jak ruszycie te problemy, to na pewno się pokłócicie, a tego na pewno nikt z was nie chce i ja tego też nie chcę, aby u was była kłótnia z powodu polityki. Na nowy rok życzę zwycięstwa Polskiemu Stronnictwu Ludowemu, a jeśli przy okazji nasi polityczni przeciwnicy też coś zyskają, to bardzo dobrze, może kiedyś gdzieś się spotkamy.

Ryszard Czarnecki
europoseł Prawa i Sprawiedliwość

Oponentom politycznym życzę świąt prawdziwie polskich. Jeżeli będą je spędzali w Polsce, to z pewnością będą one spokojne – dzięki mądrej polityce migracyjnej naszego państwa. Życzę im, żeby święta były tradycyjne i najlepiej z opłatkiem, bo on – wbrew temu, co mówią niektórzy radni totalnej opozycji – nie łamie konstytucji. I wreszcie życzę, aby te święta spędzali w rodzinnej atmosferze, bo Polska tym się różni od innych krajów Europy Zachodniej, że w niej stół świąteczny gromadzi kilka pokoleń Polaków. Ponadto życzę pokoju w sercach po świątach i w nowym roku.

Łukasz Rzepecki
poseł Kukiz'15

Życzę wszystkim zdrowych i spokojnych świąt spędzonych w rodzinnej atmosferze. Więcej uśmiechu, mniej rozczarowań i więcej sukcesów w życiu zawodowym. Zaczyna się rok wyborczy, szczególnie ważny dla nas, wszystkich polityków, ale Polska powinna się dążyć do zachowania różnorodności politycznej, dlatego moim oponentom politycznym życzę sukcesów, także tych wyborczych. Jednak przede wszystkim życzę im zdrowia i uśmiechów na twarzy. Mniej kłótni, a więcej współpracy! A politycy PiS niech częściej pochylają się nad dobrymi propozycjami Kukiz'15.

KONDOLENCJE (2)

Składam wyrazy najgłębszego żalu i współczucia
**Rodzinom
i
Bliskim Ofiar**
katastrofy górniczej w Karwinie
**To olbrzymia tragedia
dla wszystkich Polaków i Czechów**

Z bólem żegnam górników – ojców, synów, mężów, braci.
W naszych myślach i sercach pozostaną na zawsze.

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Ogromnym smutkiem przepełniła nas wieść
**o tragicznej śmierci
polskich górników,
którzy zginęli w wyniku
wybuchu metanu
w czeskiej kopalni w Karwinie.**

Otoczmy pamięcią i modlitwą zmarłych oraz ich rodziny.
Wyrazy współczucia pograżonym w żałobie bliskim
składa

Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
oraz członkowie Kierownictwa Ministerstwa

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

PALIŁ SIĘ KOŚCIÓŁ ŚW. ANDRZEJA BOBOLI

ŁÓDŹ \ Kilkaście zastępów straży pożarnej gasiło pożar kościoła św. Andrzeja Boboli, usytuowanego na rynku Nowosolna. Pożar wybuchł w niedzielę rano, ogień pojawił się na dachu świątyni. W momencie pojawienia się ognia świątynia była pusta. Nikt nie ucierpiał.

4

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Jan Środa/Gazeta Polska

WYWIAD \ Z ELŻBIETĄ RAFALSKĄ, minister rodziny, pracy i polityki społecznej, rozmawia DOROTA KANIA

Rodzina to dla nas fundament

Od samego początku jasno zaznaczaliśmy, że dla rządu Prawa i Sprawiedliwości polityka rodzinna będzie stanowiła fundament, że będziemy inwestowali w polskie rodziny. Z budżetu państwa przeznaczamy na nie zdecydowanie więcej niż jeszcze kilka lat temu. W 2017 r. wydatki na rzecz rodziny wyniosły 3,11 proc. produktu krajowego brutto. To przede wszystkim program Rodzina 500+, ale nie tylko.

Rząd Prawa i Sprawiedliwości ma już trzy lata. Pani jest w nim od początku, jako minister rodziny, pracy i polityki społecznej, najpierw w gabinecie premier Beaty Szydło, teraz – premiera Mateusza Morawieckiego. Jak Pani ocenia ten czas?

Od samego początku jasno zaznaczaliśmy, że dla rządu Prawa i Sprawiedliwości polityka rodzinna będzie stanowiła fundament, że będziemy inwestowali w polskie rodziny. Temu założeniu zostały podporządkowane wszystkie działania podejmowane przez ministerstwo – zaczynając od programu Rodzina 500+, poprzez przeprowadzone reformy rynku pracy, a kończąc na polityce senioralnej, która przede wszystkim ma zabezpieczać potrzeby osób starszych, ale także sprawiać, że beneficjentami dłuższej aktywności seniorów będą również młodsze pokolenia – wnukowie czy prawnukowie. Przez ostatnie trzy lata ciężko pracowaliśmy, żeby przekuć wizję tak rozumianej polityki rodzinnej w działania, które realnie wpłyną na poprawę sytuacji rodzin.

Udało się?

W bardzo dużym stopniu tak, co potwierdzają badania. CBOS zapytał Polaków, jak oceniają politykę państwa wobec rodzin. Z badania dowiadujemy się, że polityka rodzinna należy do najmocniejszych stron rządu. Dobrze lub bardzo dobrze nasze działania ocenia blisko połowa Polaków, zdecydowanie więcej, niż było to np. w roku 2013, kiedy tylko 13 proc. ankietowanych wystawiło poprzedniemu rządowi taką ocenę. To pokazuje, że obraliśmy dobry kierunek. I z niego nie rezygnujemy – w projekcie przyszłorocznego budżetu zostały zabezpieczone środki na wszystkie prorodzinne programy rządu.

21,6 mld zł będzie w przyszłym roku kosztowała Rodzina 500+. Ten program to lokomotywa polityki prorodzinnej.

Elżbieta Rafalska, minister rodziny, pracy i polityki społecznej | fot. Tomasz Adamowicz/Gazeta Polska

To właśnie Rodzina 500+ zmieniła postrzeganie polityki państwa wobec rodziny. Miliardowe transfery do rodzin nie rujnują budżetu państwa, jak straszyli przeciwnicy programu, ale sprawiają, że Polakom żyje się lepiej. Wsparcie trafia do blisko 2,5 mln rodzin i ponad 3,7 mln dzieci, w wielu przypadkach diametralnie odmieniając ich życie. 500+ redukuje i zapobiega ubóstwu dzieci, mamy na to potwierdzenie w danych Głównego Urzędu Statystycznego czy Eurostatu. Ten program jest po prostu skuteczny. On działa. Wróćmy jednak do pieniędzy – z budżetu państwa na rodziny przeznaczamy zdecydowanie więcej niż jeszcze kilka lat temu. W 2015 r. łączne wydatki budżetu państwa na rzecz rodzin wynosiły 1,78 proc. PKB. W roku 2017 wyniosły one 3,11 proc. PKB. To przede wszystkim Rodzina 500+, ale nie tylko.

Co jeszcze?

Program Maluch+, do którego trafia trzy razy wię-

cej pieniędzy niż jeszcze w 2015 r. Wtedy było 151 mln zł, w tegorocznej edycji na program przeznaczono już 450 mln zł. Taki zastrzyk finansowy przekłada się wzrost liczby miejsc opieki nad maluchami. Szacujemy, że na koniec tego roku będzie o ok. 70 proc. więcej miejsc w żłobkach niż w 2015 r. Więcej wydajemy na rozwój Karty Dużej Rodziny, skierowanej do rodzin wielodzietnych z co najmniej trójką dzieci. W tym roku zadebiutował Dobry Start, w ramach którego 4,6 mln uczniów może liczyć na wyprawkę szkolną. Zmieniamy też oblicze rynku pracy, skupiając się przede wszystkim na tych, którzy są najsłabiej wynagradzani.

Mówi Pani Minister o wprowadzeniu minimalnej stawki godzinowej.

Tak, ale także o podnoszeniu płacy minimalnej. W przyszłym roku minimalna pensja będzie wynosiła 2250 zł, to aż o 500 zł więcej niż jeszcze w 2015 r. Minimalna stawka godzi-

nowa, która jest powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia, w przyszłym roku wyniesie 14,7 zł.

Część pracodawców mówi jednak, że pensje rosną za szybko. Że windując minimalną pensję, resort powoduje, że rośnie presja płacowa ze strony pracowników, że firmy są zmuszone podnosić pensje, bo mają kłopot z obsadzeniem wolnych stanowisk.

Premier zapowiadał również stworzenie Polski prawdziwie przyjaznej dla osób starszych i niepełnosprawnych. Jakie kroki ministerstwo poczyniło w tym zakresie?

Kierunek działań rządu wyznacza, przyjęta już przez Radę Ministrów, „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To pierwszy rządowy dokument, w którym zostały uwzględnione potrzeby niesamodzielnych seniorów. Pozwoli to na wprowadzenie rozwiązań zmniejszających skalę zależności osób

starszych od innych, a także szeregu ułatwień w dostępie do usług wzmacniających samodzielność. Poza tym prowadzimy pakiet programów nakierowanych na pobudzanie aktywności seniorów czy ułatwienie im dostępu do usług opiekuńczych, w tym tych specjalistycznych, których do tej pory bardzo często byli pozbawieni. Naszą intencją jest zmiana postrzegania starości i stosunku do osób w podeszłym wieku. Dzięki temu zostanie przywrócony należny im szacunek, a seniorzy nie będą czuli się wykluczeni. Korzystając z okazji, chciałabym życzyć Czytelnikom zdrowych, rodzinnych i radosnych świąt Bożego Narodzenia. Niech ten czas spędzany w gronie najbliższych będzie okazją do złapania oddechu od codziennego pośpiechu, do rozmów, refleksji i odpoczynku. W nadchodzącym Nowym Roku życzę natomiast spełnienia marzeń, czasem długo odkładanych, sukcesów w realizacji zamierzonych celów i dużo, dużo zdrowia.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12 O SZTUCE

13 KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20 SPORT

STULECIE POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

ROCZNICA \ Poznański oddział IPN przygotował serwis internetowy poświęcony insurekcji. Witryny powstaniawielkopolskie.ipn.gov.pl i pw.ipn.gov.pl zostaną uruchomione 28 grudnia.

foto. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

POZWÓLCIE WIERZĄCYM PRZEŻYĆ ŚWIĘTA

KOŚCIOŁ \ Proszę, aby ludzie, którym przeszkadza religijny wymiar Bożego Narodzenia, uszanowali ludzi, którzy chcą je przeżywać z wiarą – apeluje kard. Kazimierz Nycz, metropolita warszawski.

WYWIAD \ Z ks. infułatem JANEM SIKORSKIM rozmawia Adrian Siwek

Człowieku, nie jesteś sam, Bóg do ciebie przychodzi

Przygotowując się do świąt Bożego Narodzenia, nie można zapominać o ich duchowym wymiarze. To radosne święta, ponieważ są to zaślubiny nieba z ziemią.

Co jest istotą świąt Bożego Narodzenia?

Są to zaślubiny ziemi z niebem, nieba z ziemią, bo przez grzech ta więź z Panem Bogiem została odcięta. Człowiek został tutaj na ziemi, a Pan Bóg w niebie z całą świętością. I nagle przychodzi Bóg z nieba i przyjmuje ludzkie ciało. To jest takie szczególne połączenie. Można to porównać ze ślubem, kiedy dwie osoby nagle stają się jednym ciałem. Właśnie tak się dzieje w Boże Narodzenie. Wiemy, że jesteśmy obywatelami nie tylko ziemi, ale i nieba, bo mamy Chrystusa w zasięgu ręki i On się rodzi wśród nas.

Boże Narodzenie można też porównać z narodzinami człowieka. Wtedy przychodzi nowa rzeczywistość, dlatego te święta niosą taką ogromną radość. Człowieku, nie jesteś sam, nie jesteś odcięty od Boga, nie jesteś rzucony w przestrzeń, tylko Bóg cię kocha, Bóg do ciebie

przychodzi, masz przyjaciela, masz go w zasięgu ręki. Możesz go przyjąć w Komunii Świętej, stąd też dzielenie się opłatkiem, które przypomina nam wspólny chleb, wspólną wieczerzę człowieka z synem Bożym, Bogiem. To jest awans, niezwykła, przerastająca wyobraźnię promocja człowieka. To jest właśnie źródłem radości i dlatego tak się cieszą, kiedy ludzie sobie życzą wesołych świąt, nie tylko zdrowych i spokojnych, bo to ma nas napełniać radością obcowania z Bogiem.

W ostatnich latach możemy dostrzec próbę laicyzacji świąt Bożego Narodzenia. Skąd to się bierze?

Człowiek czasami jest jak dziecko, które wychowuje się bez rodziców. Ono jednak czuje, że ten rodzic gdzieś powinien być. My jako ludzie jesteśmy dziećmi Bożymi. Tęsknota za Bogiem w nas jest. Jeżeli człowiek sobie z góry założy,

Ks. infułat Jan Sikorski | fot. Marcin Pegaz/Gazeta Polska

że nie chce mieć do czynienia z Panem Bogiem – różne są tego przyczyny, nie wnioskuję – to on, jego natura źle się czuje. Chce wtedy coś przeżyć, znajduje sobie taką namiastkę, jak dziecko, które odruchowo wyciąga ręce do kobiety, która nie jest jego matką.

Dobrze, że ludzie się spotykają, integrują, ale szkoda, że zanika duchowy wymiar świąt.

Dlaczego w Polsce Boże Narodzenie jest dużo intensywniej przeżywane niż Wielkanoc?

Boże Narodzenie jest bardziej sentymentalne. Rodzi się dziecko, jest stajenka. Są także nasze precudowne kolędy. To wszystko pociąga człowieka. Wielkanoc jest świętem ważniejszym, głębszym z religijnego punktu widzenia, i wymaga bardziej intelektualnego spojrzenia.

Mówi się, że Boże Narodzenie to święta rodzinne, lecz nie tylko w sensie: tata, mama, dzieci, ale w wymiarze całej Bożej rodziny, którą jednoczy Jezus Chrystus.

Polska oddała hołd zmarłym górnikom

ŻAŁOBA NARODOWA \ Wczoraj przeżywaliśmy żałobę narodową, którą zarządził prezydent Andrzej Duda w związku ze śmiercią 12 Polaków po wybuchu metanu w kopalni węgla kamiennego ČSM w Karwinie w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego.

Prezydent w piątek podjął decyzję o ogłoszeniu żałoby po konsultacji z premierem Mateuszem Morawieckim. „Mam nadzieję, że w całym kraju zostanie uczczona przynajmniej minutą ciszy pamięć naszych rodaków, którzy zginęli” – mówił.

Żałoba narodowa obowiązywała na terenie ca-

łego kraju. W ambasadzie RP w Pradze i konsulacie w Ostrawie zostały wyłożone księgi kondolencyjne. W katowickiej archikatedrze Chrystusa Króla została odprawiona msza św. w intencji ofiar katastrofy w czeskiej kopalni ČSM Stonava w Karwinie.

Politycy wszystkich ugrupowań jednogłośnie stwierdzili, że tragedia w Karwinie była bardzo bolesna dla naszego narodu. Marcin Horała (PiS) w Polsat News podkreślił, że wszelka możliwa pomoc ze strony rządu jest przekazywana rodzinom zmarłych górników. Mar-

cin Kierwiński (PO) ocenił, że dobrze, że premier Mateusz Morawiecki udał się na miejsce zdarzenia.

Doradca prezydenta Paweł Sałek na antenie TVP Info złożył głębokie wyrazy współczucia tym wszystkim, którzy zostali dotknięci tą tragedią. Z kolei Jerzy Jachnik (Kukiz'15) podkreślił, że ta katastrofa uzmysławia nam, jak niebezpieczny jest zawód górnik.

Do wybuchu w kopalni ČSM, należącej do pań-

stwowej spółki Kopalnie Ostrawsko-Karwińskie (OKD), doszło w czwartek. Górnicy znajdowali się 800 m pod ziemią. Zginęło 13 osób, w tym 12 Polaków i jeden Czech. Ciało jednej z ofiar zostało wydobyte na powierzchnię jeszcze w czwartek. Zwłoki 12 górników wciąż pozostają 800 m pod ziemią. Ratownicy próbują opanować pożar szalejący w strefie wybuchu i dotrzeć do ciał górników.

W czasie żałoby narodowej flagi państwowe na gmachach publicznych zostały opuszczone do połowy masztu i przepasane kirem; odwołano liczne imprezy masowe, rozrywkowe, koncerty oraz imprezy sportowe.

.....
Marlena Nowakowska

fot. Yuri Gripas/Reuters

ADMINISTRACJA: ZAMKNIĘTE

STANY ZJEDNOCZONE \ Do przyszłego tygodnia częściowo zamknięta pozostanie administracja publiczna w USA. Wiąże się to m.in. z niezgodą Kongresu na wydatki zaplanowane przez prezydenta Donalda Trumpa, w tym na budowę muru na granicy z Meksykiem.

WOJSKO \ Wzrasta potencjał ukraińskiej armii

Ukraina stawia armię na nogi

Kijów otrzyma od USA wsparcie finansowe w celu rozbudowy swojej floty wojennej. W minionym tygodniu przyleciały tam też pierwsze nowoczesne francuskie śmigłowce.

Aleksander Kłos

Amerykański Departament Stanu poinformował, że Ukraina otrzyma 10 mln dol. wsparcia na rozwój morskiej floty wojennej. Jest to odpowiedź na wciąż agresywną politykę Kremla wobec tego kraju. W oświadczeniu departamentu przypomniano o rosyjskim ataku z 25 listopada na trzy ukraińskie okręty morskie w pobliżu Cieśniny Kerczeńskiej. Amerykanie wezwali Moskwę do nienaruszania suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy, a także jej wód terytorialnych. Kijów się obawia, że celem polityki Kremla jest przejęcie

W ramach okazania wsparcia Ukrainie kilka dni temu przybył tam okręt marynarki wojennej Wielkiej Brytanii HMS Echo
fot. Volokin Yevgeny/Reuters

kontroli nad Morzem Azowskim oraz zablokowanie pracy ukraińskich portów w Mariupolu i Berdiańsku.

W ramach okazania wsparcia Ukrainie kilka dni temu przybył tam okręt marynarki wojennej Wielkiej Brytanii HMS Echo. Brytyjski minister obrony Gavin Williamson powiedział w Odessie nad Morzem Czarnym, że atak Rosji na okręty ukraińskie to ab-

solutnie akt otwartej agresji. – Powinniśmy zrobić wszystko, by organizacje międzynarodowe miały dostęp do zatrzymanych ukraińskich marynarzy, by można było jak najszybciej ich uwolnić i żeby mogli się spotkać z rodzinami – podkreślił brytyjski minister, cytowany w ukraińskim komunikacie.

W piątek na Ukrainę przyleciały pierwsze dwa airbusy

H255 super puma spośród zamówionych 55 śmigłowców dla floty powietrznej Gwardii Narodowej i Państwowej Służby ds. Sytuacji Nadzwyczajnych MSW. Ukraina ma otrzymać 21 przebudowanych maszyn H255 oraz 10 nowych H145 i 24 H125. Szef MSW Arsen Awakow poinformował, że w ramach współpracy z Airbusem zostanie w tym kraju stworzone również lo-

kalne centrum szkoleniowe i serwisowe. Śmigłowce przeznaczone są m.in. do misji poszukiwania i ratownictwa oraz do celów lotniczego ratownictwa medycznego.

W mijającym tygodniu kraje UE przedłużyły formalnie sankcje gospodarcze wobec Rosji za aneksję Krymu i agresję na Ukrainę. Unia oceniła, że Moskwa nie wypełnia porozumień z Mińska o zawieszeniu broni w Donbasie. Restrykcje zostały przedłużone do końca lipca. Oznacza to, że największe rosyjskie banki i firmy naftowe wciąż będą miały ograniczony dostęp do rynków kapitałowych, a firmom z tego kraju zakazane będzie sprzedawanie zaawansowanych technologii. Wciąż obowiązuje również embargo na dostawy broni. Kilka dni wcześniej resort skarbu USA poinformował o nałożeniu sankcji na 18 osób fizycznych i cztery podmioty prawne z Rosji w związku z ingerowaniem w wybory, atakami hakerskimi i innymi szkodliwymi działaniami.

Podaj dłoń duńskiemu urzędnikowi

MIGRACJA \ Dania nie ma zamiaru przyjmować migrantów, którzy nie dają szans na asymilację i nie szanują europejskich tradycji. Testem na możliwość ich asymilacji ma być podanie dłoni.

Duńskie władze będą wymagały od osób, które pragną przyjąć duńskie obywatelstwo, by podczas ceremonii jego nadania wymienili uściski dłoni z urzędnikami. Zastrzeżono też, że nie można mieć wtedy rękawiczek. Minister ds. integracji Inger Støjberg napisała na Facebooku, że uścisk dłoni to „wyraźny znak, że ma się Danie w sercu”. Rzecznicy nowego prawa przekonują, że tradycyjny uścisk dłoni jest oznaką szacunku, a jeśli kandydata na obywatela nie stać na wykonanie tego gestu, to nie powinien dostać możliwości osiedlenia się w tym skandynawskim kraju.

Prawo ma dotyczyć wszystkich, także muzułmanów,

którzy powołując się na nakazy religii, nie chcą dotykać przedstawicieli płci przeciwnej. Ma to być swoisty test na otwartość, na możliwość asymilacji danego kandydata. Jeśli bowiem na tym etapie odmawia on uznania instytucji podania dłoni, można założyć, że także w przyszłości nie będzie się starał szanować europejskich wartości – m.in. równości płci, tolerancji religijnej czy demokracji. Osoby takie są również w większym stopniu narażone na propagandę fundamentalistów islamskich i z niechęcią odnoszą się do swoich nowych ojczyzn. Dania chce w ten sposób zmniejszyć ryzyko powstawania większych wyizolowanych

środowisk muzułmańskich, które – jak ma to miejsce w niektórych państwach Zachodu – stają się siedliskami przestępczości i terroryzmu, a nawet pozostają poza systemem prawnym.

Część burmistrzów zapowiada jednak, że nie będzie firmowała nowego prawa – pisze „New York Times”. Będą się starali organizować ceremonie w taki sposób, żeby brali w nich udział urzędnicy tej samej płci co osoby przyjmujące obywatelstwo.

Nowe prawo to kolejny etap wprowadzania surowszego prawa migracyjnego. W zeszłym tygodniu duński parlament zatwierdził plany zbudowania na niewielkiej wyspie Lindholm ośrodka dla imigrantów, którzy popełnili przestępstwa. Obecnie znajdują się na niej laboratorium i krematorium wykorzystywane przez naukowców prowadzących badania nad chorobami zakaźnymi. Władze zamierzają wysłać na wyspę do 100 osób. Część z nich została skazana za morderstwa lub gwałty i już zakończyła odsiadki wyroków, ale nie może być odesłana do krajów pochodzenia, gdyż tam groziłyby im tortury lub nawet egzekucja.

Aleksander Kłos

Krym dalej militaryzowany

UKRAINA \ Myśliwskie samoloty przechwytyjące Su-27 oraz myśliwce wielozadaniowe Su-30 należące do Sił Powietrznych Federacji Rosyjskiej trafiły w sobotę do bazy lotniczej Belbek zlokalizowanej na południowo-zachodnim krańcu Półwyspu Krymskiego.

Według doniesień amerykańskiej agencji prasowej Reuters Rosja w ubiegłym tygodniu przerzuciła na okupowany Krym kilkanaście myśliwców Su-27 oraz Su-30. Samoloty te mają stacjonować na wyremontowanym lotnisku Belbek. Jest to już kolejne działanie Kremla nastawione na militaryzację tego okupowanego od 2014 r. półwyspu. Jak już pisaliśmy w „Codziennej”, Rosjanie na Krymie mają do dyspozycji 31 500 żołnierzy. Oddziały te mają na wyposażeniu już 40 czołgów, 583 bojowych wozów piechoty, 162 systemy artyleryjskie, w tym 55 wieloprowadnicowych wyrzutni rakiet oraz 16 systemów obrony powietrznej S-300 i S-400 Triumf. Wspomnieć należy również o mobilnych systemach rakietowych

ochrony wybrzeża K-300P Bastion-P wyposażonych w pociski Oniks. Nie bez znaczenia są również eskadry lotnicze z 4. Armii Lotniczej, a także te należące do Floty Czarnomorskiej. Wzmocnienie garnizonu rosyjskiego na Krymie ma uniemożliwić nie tylko swobodną żeglugę na Morzu Czarnym oraz Azowskim, czego świadkami byliśmy 25 listopada, kiedy to oddziały należące do Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej ostrzelały, a następnie zajęły trzy okręty Marynarki Wojennej Ukrainy. Co więcej, Kreml może wykorzystać Krym jako „niezatapialny lotniskowiec” do kolejnej ofensywy na Ukrainę bądź na inne z państw znajdujących się nad Morzem Czarnym.

(pk)

KOLEJNY WEEKEND PROTESTÓW

FRANCJA \ Mniej ludzi przyciągnęły protesty ruchu „żółtych kamizelek” w miniony weekend. W samym Paryżu manifestował tysiąc demonstrantów, a w całej Francji kilkadziesiąt tysięcy.

WZMOCNIENIE GRANICY Z SYRIĄ

TURCJA \ Ok. 100 pojazdów tureckiej armii zostało skierowanych na granicę z Syrią, mimo że prezydent Erdoğan zapewnił, iż akcja przeciw kurdyjskiej YPG zostanie opóźniona.

ŚWIAT

7

KATAKLIZM \ Kolejne ofiary pacyficznego pierścienia ognia

Tsunami uderzyło w Sumatrę i Jawę

W wyniku tsunami, które uderzyło w sobotę wieczorem czasu lokalnego w indonezyjskie wyspy Sumatrę i Jawę, zginęło 222 osób, a ponad 800 zostało rannych. 28 uznaje się za zaginione. Ze względów bezpieczeństwa władze w Dżakarcie zdecydowały się na ewakuowanie w głąb lądu tysięcy osób.

Paweł Kryszczak

Tsunami uderzyło z całą mocą w sobotę ok. godz. 21.30 czasu lokalnego w obszar wokół Cieśniny Sundajskiej. Najbardziej ucierpiały prowincje Pandeglang, Banten, Serang oraz Lamung Południowy – informuje indonezyjska Agencja Meteorologii, Klimatologii i Geofizyki.

Tsunami zostało wywołane przez osunięcie się ziemi, które nastąpiło po erupcji wulkanu na wyspie Krakatau, zlokalizowanej między wyspami Sumatra i Jawa w Indonezji. Wysoką falę, która uderzyła w indonezyjskie wyspy, miał spotęgować przypływ związany z pełnią Księżyca. Kataklizm oprócz zabrania ofiar zniszczył 556 budynków,

9 hoteli, 60 restauracji oraz 350 łodzi.

Jak zaznacza rzecznik prasowy indonezyjskiej agencji ds. katastrof naturalnych (BNPB) Sutopo Purwo Nugroho, liczba ofiar śmiertelnych może jeszcze wzrosnąć, gdyż nie wszystkie osoby udało się ewakuować, a ekipy ratownicze nie dotarły jeszcze do wszystkich miejsc. Co więcej, centra medyczne nie wysłały pełnych raportów co do ofiar śmiertelnych tsunami.

Prowadzenie akcji ratowniczej utrudnia m.in. to, że droga do regionu Pandeglang, w którym zginęło ponad 160 osób, została zniszczona. Z kolei w prowincji Banten lokalne oddziały ratownicze dysponują niewystarczającym sprzętem do przeszuki-

Liczba ofiar śmiertelnych może jeszcze wzrosnąć, gdyż ekipy ratownicze nie dotarły jeszcze do wszystkich miejsc | fot. Reuters Staff/Reuters

wania zawalonych budynków. Pomoc w prowadzeniu akcji ratunkowej i w odbudowie zadeklarowały m.in. władze Malezji i Australii. – Jak zawsze jesteśmy gotowi udzielić wsparcia rządowi w Dżakarcie – oznajmił premier Australii Scott Morrison. Indonezję, znajdującą się w pasie pacyficznego pierścienia ognia, nawiedzają często trzęsienia ziemi i erupcje wulkaniczne, którym często towarzyszą olbrzymie fale oceaniczne. Zaledwie 28 września indonezyjską wyspę Sulawesi nawiedziło trzęsienie ziemi o magnitudzie 7,5, które wywołało sięgające 6 m fale tsunami. W wyniku tamtej katastrofy naturalnej zginęło ponad 2 tys. osób, 10 tys. zostało rannych, a ponad 70 tys. trzeba było ewakuować.

Jedno z największych tsunami we współczesnej historii wydarzyło się 26 grudnia 2004 r. Zginęło wówczas 226 tys. osób w 13 krajach, w tym aż 120 tys. w samej Indonezji.

REKLAMA

Cieplych i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia oraz dużo energii w Nowym Roku życzy
PGE Energia Ciepła

PGE
Energia Ciepła S.A.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

fot. Wikipedia/d

ELEKTROWNIA OSTROŁĘKA C MA JUŻ KONTRAKT

ENERGIA \ Elektrownia Ostrołęka C ma kontrakt na dostawy energii w ramach rynku mocy. Aukcja dotyczyła dostarczenia mocy w 2023 r. Był to jeden z ostatnich etapów przed wydaniem NTP, czyli polecenia rozpoczęcia budowy nowego, 1000-MW bloku energetycznego w Ostrołęce.

PROGNOZY \ W 2019 r. wzrosną ceny produktów zbożowych, a potanieje nabiał

Żywność zdrożeje, ale niewiele

Ceny detaliczne żywności w Polsce w 2019 r. będą przeciętnie o 2–3,5 proc. wyższe niż rok wcześniej – wynika z prognoz Banku BGŻ BNP Paribas. Oznacza to, że skala cenowych zmian może być podobna do tej z 2018 r., kiedy ceny żywności wzrosły średnio o ok. 2,7 proc.

Andrzej Ratajczyk

Według ekspertów banku poza produktami zbożowymi i warzywami polowymi, których wyższe ceny będą przede wszystkim rezultatem mniejszej podaży surowca, podwyżek należy spodziewać się głównie w przypadku produktów przetworzonych. Wzrost ich cen będzie generowany wzrostem płac, kosztów energii i transportu na każdym etapie łańcucha sektora rolno-spożywczego.

Kategorią żywności, która w 2019 r. podrożeje najbardziej, będą produkty zbożowe, których ceny detaliczne mogą być przeciętnie o ok. 6–7 proc. wyższe od obserwowanych w 2018 r. Niższe o 11 proc. zbiory pszenicy w Unii Eu-

Żywność w 2019 r. zdrożeje najwyżej o 2–3 proc. – przewidują analitycy | fot. Tomasz Adamowicz/Gazeta Polska

ropejskiej, spowodowane letnią suszą w wielu krajach Wspólnoty, a także mniejsze zbiory tego zboża w Rosji i na Ukrainie wpłynęły na wzrosty cen pszenicy, która jest podstawowym surowcem wykorzystywa-

nym w przemyśle młynarskim.

Z uwagi na nieurodzaj w Polsce i UE droższe niż w 2018 r., szczególnie w pierwszej jego połowie, będą warzywa polowe, tj. marchew, cebula oraz ziemnia-

ki. Z analizy banku BGŻ BNP Paribas wynika, że ceny pietruszki w tym okresie mogą być wręcz rekordowe.

– Dynamika wzrostu cen pozostałych warzyw natomiast nie powinna być aż tak znacząca. Przeciętne ceny wa-

rzyw będą o ok. 3–5 proc. wyższe niż w 2018 r. – komentuje Karolina Załuska, ekspert ds. analiz sektorowych i rynków rolnych w Banku BGŻ BNP Paribas. Z kolei owoce krajowe, jak i cytrusowe, ze względu na ich wysoką podaż, mogą być o ok. 2–3 proc. tańsze niż w 2018 r.

Według przewidywań ekspertów banku BGŻ BNP Paribas potanieją jaja i masło. Zdecydowanie, bo o ponad 15 proc., tańsze powinny być jaja. Obniżki cen masła mogą natomiast przekroczyć 10 proc. Z kolei ceny mięsa wieprzowego, szczególnie w pierwszej połowie 2019 r., prawdopodobnie będą nieznacznie niższe niż przed rokiem.

Jednocześnie średnie ceny mięsa drobiowego i wołowiny mogą odnotować nieznaczny wzrost. Większych podwyżek, w ujęciu średniorocznym o ponad 3 proc., należy się spodziewać w przypadku wędlin. Tu zadecydują czynniki pozasurowcowe – wysokie koszty pracy i energii, ale także rosnąca zamożność konsumentów, sięgających coraz częściej po produkty wysokogatunkowe i zwracających uwagę na skład artykułów spożywczych.

Tłumy w centrach handlowych

HANDEL \ Rosnąca zamożność polskiego społeczeństwa widać m.in. w centrach handlowych, które w grudniu notują znaczący wzrost obrotów.

Według danych Polskiej Rady Centrów Handlowych (PRCH) liczba osób, które odwiedzą centra handlowe w Polsce w grudniu wzrośnie o prawie 25 proc. w stosunku do innych miesięcy. W tym niewątpliwym dla branży handlowej okresie największy wzrost zainteresowania ze strony klientów odwiedzających galerie handlowe notuje sektor sklepów oferujących takie produkty, jak biżuteria, zegarki, zabawki, akcesoria sportowe oraz księgarnie. W tego typu placówkach notowany jest ponaddwukrotny wzrost wartości koszyka zakupowego w stosunku do pozostałych miesięcy w roku. Bardzo dużym zainteresowaniem Polaków w grudniu cieszą się również sklepy oferujące meble, elektronikę, dekoracje i akcesoria użytku domowego, w stosunku do rocznej średniej zainteresowanie to jest wyższe nie-

mal o 75 proc. Polska Rada Centrów Handlowych obserwuje również znaczny, bo aż 54-proc. wzrost koszyka zakupowego w takich sklepach, jak drogerie, perfumerie, salony urody i salony optyczne.

– Obroty w centrach handlowych generowane w grudniu są średnio aż o 47 proc. wyższe niż średnia z całego roku. Wyższe obroty wygenerowane są nie tylko przez większą „odwiedzalność” galerii, ale także przez zdecydowanie wyższe wartości zakupów. Według naszych danych mniejsze i średniej wielkości centra odwiedza w grudniu ok. 400 tys. klientów, duże obiekty mogą liczyć na ponad 600 tys. gości w miesiącu. Są jednak domy handlowe w Polsce, które w grudniu odwiedzają ponad milion klientów – podkreśla Anna Zachara-Widła z Polskiej Rady Centrów Handlowych.

..... (ar)

Orlen będzie się wzmacniał

ROZWÓJ \ Jak pokazują wyniki finansowe, PKN Orlen jest dziś w najlepszej sytuacji w swojej historii. Zrealizowanie wielu projektów, takich jak program rozwoju petrochemii czy przejęcie Grupy Lotos, będzie budowało siłę i potencjał koncernu w długiej perspektywie – podała spółka, przedstawiając swoją strategię na lata 2019–2022.

PKN Orlen zdaje sobie sprawę, że przed całym sektorem energetycznym na świecie stoją olbrzymie wyzwania, dlatego w zaktualizowanej strategii spółka stawia silnie na rozwój i na wzrost innowacyjności. – Nasze decyzje biznesowe mają jeden cel: budowanie wartości oraz jak najsilniejszej pozycji Orlenu w kraju i za granicą – oświadczył prezes spółki Daniel Obajtek.

W nową perspektywę strategiczną koncern wchodzi jako największa firma w Europie Środkowo-Wschodniej, która dysponuje własnymi zasobami węglowodorów, posiada nowoczesny i zintegrowany majątek rafineryjno-petrochemiczny, przerabiający

rocznie ponad 33 mln ton ropy naftowej.

Grupa kapitałowa jest także producentem energii elektrycznej w znacznej części wytwarzanej z niskoemisyjnego gazu ziemnego, a także właścicielem największej w regionie, nowoczesnej sieci stacji paliw liczącej blisko 2800 obiektów i odnotowującej ponad 1,6 mln transakcji dziennie. PKN Orlen nieustannie pozostaje najcenniejszą polską marką.

Do najważniejszych projektów prorozwojowych, zainicjowanych w 2018 r., prezes wymienił m.in. proces przejęcia Grupy Lotos, uruchomienie programu rozwoju petrochemii, a także przygotowania do budowy morskich farm wiatrowych i in-

tensyfikację procesu dostosowania sieci stacji do dystrybucji paliw alternatywnych. Aby wzmocnić swoją pozycję na rynkach zagranicznych, spółka zrealizowała transakcję wykupu 100 proc. akcji Unipetrolu w Czechach i zoptymalizowała logistykę na Litwie.

Koncern będzie kontynuował dywersyfikację kierunków dostaw ropy, wzmacniał pozycję rynkową oraz poprawiał swoją efektywność operacyjną. PKN Orlen będzie inwestował w rozbudowę kompleksu pochodnych aromatów, olefin i fenolu oraz w instalację nawozów w Anwilu, pogłębienie przerobu ropy, uwodorniony olej roślinny. Koncern przygotowuje się również do inwestycji w morską energię wiatrową.

Wśród strategicznych planów Orlen wymienił także poszerzenie kompetencji w obszarze badań i rozwoju m.in. w związku z programem rozwoju petrochemii. W segmencie detalicznym będzie się koncentrował m.in. na rozwoju sieci stacji paliw, a także na poszerzaniu oferty i wzmacnianiu relacji z klientami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

..... (lus, PAP)

17,5 LICZBA DNIA

MLN \ Tylu odbiorców, m.in. gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i samorządy, obejmie projekt w sprawie cen energii – poinformował w wywiadzie dla PAP premier Mateusz Morawiecki. Szef rządu podkreślił, że obniżenie akcyzy oraz opłaty przejściowej zapewni utrzymanie łącznych kosztów odbiorców w gospodarstwach domowych i samorządach na poziomie podobnym jak w 2018 r.

FINANSE \ Budżetowe dane po listopadzie były lepsze od oczekiwanych

Rekordowo niski deficyt w tym roku

Szacunki wskazują, że deficyt budżetowy w 2018 r. nie powinien przekroczyć 15 mld zł – poinformowała minister finansów Teresa Czerwińska. – Bieżący rok będzie rekordowy, jeśli chodzi o niski deficyt. Moglibyśmy nawet mieć nadwyżkę budżetową, ale to zależy od tego, jak duże wydatki zrealizuje rząd w grudniu – twierdzą ekonomiści.

Jan Kamieniecki

Szacunki wskazują, że deficyt budżetowy w 2018 r. nie powinien przekroczyć 15 mld zł – poinformowała minister finansów Teresa Czerwińska. – Obecnie liczymy, w jakiej dokładnie on będzie wysokości. Rok 2018 jeszcze się nie zakończył, więc jest zbyt wcześnie, aby w precyzyjny sposób określić tegoroczny wynik budżetowy – zaznaczyła.

Ustawa budżetowa na 2018 r. dopuszcza deficyt na poziomie 41,5 mld zł. Jednak w uzasadnieniu do projektu budżetu na przyszły rok resort finansów podał, że przewiduje, że deficyt na koniec tego roku wyniesie 23,76 mld zł. – Specyfika cyklu budżetowego sprawia, że największe wydatki realizowane są w grudniu i wszystko wskazuje na to, że cały 2018 r. zakończymy

deficytem – wyjaśniła szefowa resortu finansów.

Marcin Mrowiec, główny ekonomista banku Pekao, uważa, że wykonanie tegorocznego budżetu jest bardzo dobre. – Można sobie nawet wyobrazić, że po raz pierwszy w historii moglibyśmy mieć nadwyżkę budżetową – podkreślił. Dodał jednak, że doświadczenia z ubiegłych lat wskazują, że w grudniu realizowane są duże wydatki. – W ubiegłym roku w ostatnim miesiącu wydano ponad 20 mld zł – powiedział ekspert. Dlatego, zdaniem Mrowca, osiągnięcie na koniec roku nadwyżki budżetowej jest mało prawdopodobne. – Precyzyjne określenie wyniku budżetu na koniec roku jest dość trudne, bowiem nie zależy on wyłącznie od twardych reguł ekonomicznych, ale także od decyzji ministra finansów, podejmowanych w porozu-

mieniu z premierem – zauważył ekonomista.

Także Grzegorz Ogonek, ekonomista banku Santander, odnosząc się do możliwości zakończenia roku budżetowego na plusie, przyznał, że nie wie, czy właśnie do tego dąży rząd. Jeśli jednak zwiększy wydatki w grudniu, to i tak zdaniem analityka bieżący rok będzie rekordowy, jeśli chodzi o niski deficyt. – Zakładam, że już nie stanie się nic takiego, co tę sytuację by zmieniło – podkreślił ekonomista Santandera.

Opinię tę potwierdza również Jakub Rybacki, ekonomista ING Banku Śląskiego, według którego deficyt w wysokości 0,5 proc. PKB na koniec tego roku, o którym niedawno wspominała minister finansów Teresa Czerwińska, jest bardzo realny.

Minister finansów Teresa Czerwińska zapowiada rekordowo niski deficyt

| fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Opóźnienia w budowie dróg

INFRASTRUKTURA \ Z miesiąca na miesiąc przybywa w Polsce dróg szybkiego ruchu. Jednak nie wszystkie zaplanowane na ten rok odcinki uda się oddać do użytku. Oprócz problemów wynikających z błędów lub niedostatecznego przygotowania inwestycji wpływ na opóźnienia w budowie mają także rosnące wyzwania organizacyjno-prawne.

Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.) przewiduje realizację ok. 3900 km autostrad i dróg ekspresowych. Pod koniec 2018 r. mieliśmy mieć niemal 369 km nowych dróg szybkiego ruchu, w tym prawie 20 km autostrad. Plany te zostały zrealizowane tylko częściowo. W tym roku nie uda się oddać do użytku dwóch fragmentów autostrady A1: Blachownia–Zawodzie (4,7 km) i Woźniki–Pyrzowice (15,2 km).

W ostatnim czasie wiele się mówi o planach rozwoju Polski wschodniej i jej najważniejszego korytarza komunikacyjnego Via Carpatia. Brak dróg we wschodnich województwach jest jednym z elementów stanowiących o ich mniejszej konkurencyjności gospodarczej. Szansą na poprawę sytuacji w tym regionie jest dokończenie trasy S8,

bo na szlaku tym wciąż widnieje pokaźna luka w postaci brakującej obwodnicy Warszawy. Trwają także prace między Warszawą a Lublinem, które też przebiegają z trudnościami, są opóźnienia na kilku ważnych odcinkach.

Zdaniem ekspertów z firmy Multiconsult Polska, świadczącej usługi projektowe, nadzorcze oraz doradcze w zakresie m.in. projektów technicznych, oprócz problemów wynikających z błędów lub niedostatecznego przygotowania inwestycji na etapie przedprojektowym lub projektowym opóźnienia w budowie dróg szybkiego ruchu są także spowodowane przez rosnące wyzwania organizacyjno-prawne. Brak kompletu aktualnych decyzji niezbędnych do realizacji wszystkich elementów inwestycji, zwłaszcza wobec wielo-

krotnie poprawianego już prawa wodnego, nierozpoznane dostatecznie warunki geologiczne i archeologiczne, utrudnienia związane z przekazaniem placu budowy – to tylko niektóre z nich.

– Bolączką każdej inwestycji jest uzyskiwanie zgód i pozwoleń od podmiotów trzecich. Należy jeszcze wspomnieć o opóźnieniach leżących stricte po stronie wykonawcy, wynikających z tzw. górki inwestycyjnej. Chodzi o problemy z kontraktacją materiałów budowlanych, które nie przyjeżdżają na czas na plac budowy, o niedostateczne zaangażowanie podwykonawców i o brak rąk do pracy – wymienia Renata Mordak, dyrektor pionu transportu w Multiconsult Polska.

Andrzej Ratajczyk

REKLAMA

Pakiet 8 dni ZIMOWYCH w OW Jastrzębia Turnia

Cena: 900,00 zł – osoba dorosła; 630 zł – dziecko w wieku 4-12 lat w terminie styczeń, luty. W cenie pakietu:

- 7 noclegów
- śniadania w formie bufetu szwedzkiego
- obiadokolacje z deserem
- dwa wejścia po 1h do Mini-SPA – gratis (wanna jacuzzi, sauna, bania)
- Wi-Fi, pokój zabaw dla dzieci, sala bilardowa, parking na terenie zamkniętym oraz rabaty na wyciągi!
- Na hasło „GPC” 5% rabatu!

W pakiecie 27% taniej!

www.jastrzebia-turnia.jsu.pl www.jsu.pl
tel. +48 18 206 38 56 kom. +48 510 281 370

GOSP...

9

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

fot. Polona/d

HEJ, KOŁĘDA, KOŁĘDA!

ŚPIEWAJMY MU \ Kołęda w swoim pierwotnym znaczeniu była noworoczną pieśnią powitalną na cześć gospodarzy. W rozumieniu pieśni religijnej związanej z narodzinami Chrystusa wykształciła się później, wraz z rozwojem i umacnianiem się chrześcijaństwa.

10

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

TRADYCJA \ Rajska jabłoń, a może jodła...

Wokół bożonarodzeniowego drzewka

W moim domu choinkę kupowało się i ubierało w Wigilię i stała zawsze do święta Matki Boskiej Gromnicznej (2 lutego). Tak jest do dziś. „Choinkowe czary” odbywały się za zamkniętymi drzwiami pokoju, do którego nie wolno mi było zaglądać.

Marzena Szpakowska

Dopiero wieczorem, kiedy wszystko było gotowe do najważniejszej w roku kolacji, drzwi się otwierały i moim zachwyconym dziecięcym oczom ukazywał się cudowny widok – wielka, zielona choinka obwieszona kolorowymi bombkami, małutkimi słodkimi pierniczkami, długimi cukierkami w kolorowych, błyszczących sreberkach i płonącymi świeczkami... A pod nią prezenty.

Przy świątecznej choince

Bez niej trudno sobie wyobrazić Boże Narodzenie. Jest z nim związana, wydawać by się mogło, nierozdzielnie, od chwili, gdy zaczęto świętować pamiątkę narodzenia Jezusa. Tymczasem samo święto chrześcijanie obchodzą od IV w., a choinka... No cóż, najstarsze wzmianki o jej strojeniu pochodzą z kazań z XVII w. – w 1604 r. teolog Dannhauer strofował wiernych, że „wśród różnych głupstw świątecznych jest także choinka”. Pomimo tak surowej oceny zwyczaj ubierania drzewka w czasie świąt Bożego Narodzenia zyskiwał na popularności. Wielkim jego zwolennikiem był Marcin Luter, który zalecał swoim zwolennikom spędzanie świąt w rodzinnym gronie przy drzewku bożonarodzeniowym. Pewnie dlatego to właśnie jego uważa się za „wynalazcę” choinki. Uznaje się też, że to niemieccy protestanci zapoczątkowali zwyczaj strojenia drzewka, a wraz z niemieckimi kolonistami rozpowszechnił się on w Europie na przełomie XVIII i XIX w., ma więc niewiele ponad 200 lat.

Najstarsza odnotowana wzmianka o choinkach na ziemiach polskich pochodzi z roku 1698 r. z akt miasta Gdańska, gdzie choinki stawiano nie tylko na przykościelnych placach, w ratuszu, lecz także w domach mieszczkańskich. Z dokumentów wynika również, że były one sprzedawane na jarmarkach świątecznych.

Warto w tym miejscu dodać, że zwyczaj strojenia

Przystrojenie choinki „światami” z opłatka | fot. Polona/d

domów różnego rodzaju ozdobami z zielonych gałązek krzewów czy małych drzewkami jest znacznie starszy niż chrześcijaństwo. Egipcjanie, świętując najkrótszy dzień w roku – przesilenie zimowe, ozdabiali domy zielonymi liśćmi palm daktylowych jako symbolem triumfu życia nad śmiercią. W starożytnym Rzymie podczas obrzędów na cześć boga urodzaju ozdabiano drzewa liściaste bluszczem i laurem. U Celtów taką funkcję ozdoby domu w czasie zimowego przesilenia pełniła jemioła, która również pojawia się w naszych domach do dziś. Według druidów żywe gałązki ostrokrzewu symbolizowały życie wieczne (w krajach kultury anglosaskiej zdobienie domu ostrokrzewem w czasie Bożego Narodzenia jest popularne także dziś), a w mitologii nordyckiej odrodzenie boga światła i piękna – Baldera. Choinki, głównie świerki i jodły, pojawiły się znacznie później. Co ciekawe – w Austrii i w Czechach zwyczaj stawiania choinek przyjęli też Żydzi, bogato przystrojone drzewka towarzyszyły ob-

chodom święta światła, czyli Chanuki.

Rajska jabłoń czy zielona jodła

Nasi słowiańscy przodkowie, nie tylko zresztą Słowianie, oddawali część siłom natury – piorunom, rzekom, gązom i drzewom. Szczególne miejsce zajmował wśród nich potężny, twardy, długowieczny dąb. Był symbolem siły i potęgi. Zwykle przy tych drzewach wznosili swoje świątynie, odprawiali rytuały; to one stanowiły centrum „świętego gaju”. Nic więc dziwnego, że misjonarze szerzący nową religię wśród pogańskich plemion nakazywali ich wycinanie. Ale owa cześć dla potęgi drzewa przetrwała. Dlaczego o tym mówię? By zacząć od legendy. Święty Bonifacy, nawracając w VIII w. na chrześcijaństwo pogańskich Germanów, ściął olbrzymi dąb, któremu oddawano cześć. Drzewo, upadając, zniszczyło wszystko wokół oprócz małej jodełki. Święty uznał to za znak niebios, a młode zielone drzewko za symbol Chrystusa i chrześcijaństwa. „Widzicie, ta mała jodełka jest po-

**\\ Najstarsza odnotowana wzmianka o choinkach na ziemiach polskich pochodzi z roku 1698 r. z akt miasta Gdańska, gdzie choinki stawiano nie tylko na przykościelnych placach, w ratuszu, lecz także w domach mieszczkańskich. Z dokumentów wynika również, że były one sprzedawane na jarmarkach świątecznych. **

tężniejsza od waszego dębu. I jest zawsze zielona, tak jak wieczny jest Bóg dający nam życie wieczne. Niech ona przypomina wam Chrystusa” – miał powiedzieć w trakcie kazania św. Bonifacy.

W miarę jak zwyczaj obchodzenia Bożego Narodzenia się rozwijał, obrastało ono w symbole i tradycje. Drzewko pojawia się w nich stosunkowo wcześnie – w najwcześniejszych misteriach wystawianych w przeddzień święta narodzenia Jezusa Chrystusa, a opowiadających o raj, Adamie i Ewie oraz grzechu pierworodnym. Miało symbolizować rajska jabłoń. Z czasem zastąpiły ją zielone świerki lub sosny, na których zawieszano jabłka i opłatki. Początkowo przystrojone choinki ustawiano na placach miejskich, przed kościołami, z czasem zaczęto nimi przystrajać domy. Zawieszane na drzewku w Wigilię ozdoby nie były przypadkowe. Musiały być kolorowe i błyszczące. Najważniejsze były świece – światło, które symbolizuje Chrystusa. Do najpopularniejszych ozdób, które zgod-

nie z polską tradycją ludową musiały się znaleźć na choince, ale też na jej poprzedniczkach, należały: opłatki, gwiazdy, aniołki, jabłka, orzechy, małe pierniczki, cukierki, kolorowe łańcuchy, dzwonki. Szklane bombki, zwane też bańkami, chroniące od demonów i ludzkiej nieżyczliwości, pojawiły się późno – na przełomie XIX i XX w.

Polskie poprzedniczki choinki

Zanim zwyczaj ubierania choinki na Boże Narodzenie upowszechnił się na terenie Polski (było to na początku XIX w.), nasi przodkowie przyozdabiali domy na święta w różny sposób. W zależności od regionu, zamożności i statusu społecznego pojawiały się różne ozdoby – wieńce z gałązek sosnowych czy świerkowych, słomy lub siana. Inaczej było w domach szlacheckich, mieszczkańskich albo wiejskich. Popularne było ustawianie nieomłóconych, specjalnie wybranych snopów zboża, które stawiano w czterech kątach izby jadalnej. Na podłodze i na stole pod obrusem rozkładano siano na pamiątkę tego, że Chrystus narodził się w stajence. W wielu domach pojawiały się zawieszone pod sufitem gałęzie sosnowe lub świerkowe, szczyty jodeł lub małe drzewka w całości umieszczone czubkiem do dołu. Nazywano je, w zależności od regionu, podłaźnikami, połaźnicami, sadami, rajskimi i bożymi drzewkami. Na nich zawieszano jabłka, drobne pierniczki i inne słodkie, kolorowe ozdoby z papieru a przede wszystkim wykonane z barwionego opłatka „światy”, które stanowiły centralną ozdobę podłaźniczki. Z opłatków wycinano też krzyżyki, słońca i półksiężyce, różne małe i duże ażurowe gwiazdy oraz „kołyski Jezusa”. Ozdoby z opłatka wieszane były też na belkach stropowych, zwykle w pobliżu ołtarzyka domowego, obrazów z wizerunkami świętych i zawsze nad stołem, przy którym rodzina zasiadała do wieczery wigilijnej. Dziś sztuka tworzenia „opłatkowych światów” prawie zaginęła i niewiele jest artystów, którzy w ogóle potrafią je robić!

2

OPINIE

3

TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

SZCZĘŚCIE Z OPLATKA

TRADYCJA \ Oplatki wypiekano przy klasztorach oraz kościołach. Używano w tym celu specjalnych metalowych form. Na początku XIX w. popularne stały się, znane tylko w Polsce, ozdoby z oplatka, które zawieszano nad stołem wigilijnym. Miały zapewnić szczęście i powodzenie w nowym roku. Również tzw. światy, którymi dekorowane były zawieszane u sufitu podłazniczek z gałęzi drzew iglastych, wykonane były z kolorowego ciasta oplatkowego.

Choinki zagościły na dobre w Polsce dopiero w XIX w. Najpierw pojawiły się w Warszawie razem z Prusakami, na Litwę przybyły z Rygi, a do Krakowa i Małopolski drzewko przywędrowało z Austrii. Znamienne jest jednak to, że bez względu na region obowiązek założenia na czubek choinki gwiazdy jest przywilejem ojca.

Choinki papieskie

Wszyscy mamy przed oczami ten obraz – przed transmisją papieskiej pasterki telewizje świata pokazują oświetloną bazylikę św. Piotra w Watykanie, plac przed nią, a na nim piękną szopkę i wielką choinkę. Wydawać by się mogło, że jest tam stawiana od wieków – tymczasem ta watykańska, papieska choinka to tradycja mająca zaledwie kilkadziesiąt lat. Watykan zawdzięcza ją Janowi Pawłowi II. To na jego życzenie w 1982 r. na placu przed bazyliką ustawiono zarówno drzewko, jak i szopkę. Mieszkańcy Rzymu i turyści przyjęli je z radością. Choinki pojawiły się też w apartamentach papieskich – Jan Paweł II bardzo je lubił, przypominały mu bowiem rodzinne strony, góry, Kraków. Zawsze miał ich kilka. Pierwsza papieska choinka pochodziła z lasów położonych niedaleko Rzymu. W następnym roku gotowość ofiarowania Ojcu Św. choinki zgłosili mieszkańcy austriackiego Tyrolu. Tak narodził się zwyczaj, że świąteczne drzewko, najczęściej ogromny świerk, przyjeżdża do Watykanu z innego regionu Europy – m.in. z niemieckiej Bawarii, Słowacji, austriackiej Karyntii, włoskiej Kalabrii, Górnej Adygi, Lombardii. W 1997 r. 32-metrowy świerk z polskich Tatr, i kilka mniejszych choinek, przywieźli górale z Zakopanego. Choinka zdomowiła się w Watykanie, a zwyczaj zapoczątkowany przez Jana Pawła II kontynuują jego następcy – Benedykt XVI i Franciszek.

Tak naprawdę to nieważne, czy choinka jest pogańska czy chrześcijańska, germańska czy słowiańska, czy zwyczaj ten narodził się w starożytności czy jest całkiem nowy. Wiadomo, że na Boże Narodzenie musi być drzewko – zielone, pięknie przystrojone, błyszczące od światełek. Symbolizuje jednak rodzinę Chrystusa – światła, które prowadzi nas do życia wiecznego.

| fot. Pixabaz/d

OZDOBY CHOINKOWE \ Mimowolna kolekcja

Koty, grzyby i małe fiaty

W mojej rodzinie już prababcia co roku robiła świąteczne ozdoby. A ponieważ miała duże zdolności manualne, powstała piękna kolekcja. Z małymi wyjątkami nie przetrwała lat okupacji niemieckiej. Tuż po wojnie babcia, niejednokrotnie kosztem wielkich wyrzeczeń, zaczęła kupować bombki. Zbiór powiększał się co roku, a pasja pochłonięła kolejne pokolenia.

Katarzyna Kasjanowicz

Niektóre z bombek znalazły się w naszym domu na skutek wymiany. Jeszcze na początku XXI w., wiele sklepowych witryn w starszych dzielnicach Warszawy, dekorowanych było w sposób tradycyjny i bardzo indywidualny. Obowiązkowa sztuczna choinka, a na niej bombki należące do właściciela lub pracownika sklepu. Często były to również rodzinne pamiątki, gromadzone przez dekady. Już jako maturzystka poszłam w ślady poprzednich pokoleń i do święta Trzech Króli objeżdżałam miasto w poszukiwaniu małych sklepików, do których nie dotarł jeszcze zachodni blichtr. Wielokrotnie udało mi się namówić kogoś na wymianę (w tym celu miałam zawsze kupiony komplet współczesnych bombek). Bywało jednak, że w umówionym dniu, zazwyczaj był to dzień demontażu świątecznych dekoracji, ktoś się rozmyślał i mnie przepraszał. Siła sentymentu miała większą moc niż dane słowo.

Pierwsze były orzechy

We wszystkich publikacjach na temat historii bombek spotykamy datę 1840 lub 1847. Wtedy to Hans Greiner, ubogi pracownik huty szkła Lauscha w Niemczech, wpadł na pomysł stworze-

nia szklanych wydmuszek do udekorowania choinki. Legenda głosi, że nie miał pieniędzy na owoce, słodycze i orzechy, którymi wtedy zdobiono świąteczne drzewka. Tak się narodziły pierwsze formy kształtne. Najstarsze matryce to te z orzechami laskowymi i włoskimi oraz owocami, dlatego jeśli takie ozdoby znajdują się w Państwa domach, to znak, że liczą sobie minimum kilkadziesiąt lat. Ostatnie orzechy włoskie powstały w polskich wytwórniach prawdopodobnie na przełomie lat 70. i 80. XX w. Szklane ozdoby choinkowe przyjęły się bardzo szybko, dlatego w kolejnych latach otwarto wiele małych, rodzinnych zakładów rzemieślniczych. Pociągnęło to za sobą ogromną kreatywność, która wyrażała się w różnorodności kształtów. Zmieniła się też technologia. W 1923 r. w Niemczech powstała pierwsza szkoła artystyczna ucząca formowania szkła w ogniu palnika. W Polsce dopiero w połowie XX w. otwarto nowoczesną fabrykę bombek. Milicka manufaktura, największa w naszym kraju, działała nieprzerwanie do 2008 r. Warto przypomnieć jeszcze jeden fakt, o którym dziś pamięta coraz mniej osób. Dawniej ozdoby choinkowe dzielono na bombki i świeci-

dełka. Te pierwsze miały formy kuliste, drugie zaś to figurki, owoce, grzyby etc.

Jacek i Agatka, a nawet mały fiat

Z czasem wzornictwo wzbogaciło się o bombki w kształtach przedmiotów codziennego użytku, takich jak buty, w tym damskie pantofelki, instrumenty muzyczne, a nawet domowe sprzęty – lampka nocna czy zegar. Był też Fiat 126 p. Trudno się oprzeć wrażeniu, że choinka z lat PRL nieraz musiała przypominać miniaturę marzeń ówczesnego Polaka. Oczywiście produkowano też różne zwierzęta, czasem nawet takie, które dziś mogą dziwić, jak... owa. Zdarzały się koty i psy, a także ptaki. Te najstarsze były mocowane do gałązek za pomocą metalowego klipsa, niczym przedwojenne świeczki. Aż strach pomyśleć, że zamiast ogona miały pęczek waty szklanej. Dziś pewnie nie dopuszczono by takich ozdób do sprzedaży. Jedną ze starszych form jest sopel, ale liczbę jego wariantów trudno nawet skatalogować. Tylko do naszej rodzinnej kolekcji trafiło aż kilkadziesiąt różnych wersji. Także szyszki i muchomoriki były chętnie powielane przez kolejne dekady, jednak wszystkie miały swoją specyfikę, pozwalającą w przybliżeniu określić okres pro-

dukcji. Popularne były mikołaje i postacie żeńskie. Kto z dzisiejszych 40–60-latków nie pamięta charakterystycznych łowiczanek? Prawdziwym rarytasem były bombki przedstawiające bohaterów pierwszej polskiej dobranocki autorstwa Wandy Chotomskiej. Mowa oczywiście o Jacku i Agatce z początku lat 60. XX w. wyprodukowanych w wersji mini i maxi.

Te najstarsze, ukochane

Ozdób sprzed II wojny światowej nie zachowało się w moim domu wiele. Zaledwie kilka sztuk papierowych zabawek i bombek dotrwało do pierwszej dekady XXI w., m.in. barwny sześcian i bębenek. Co ciekawe, bardzo podobne bębenki wykończone długimi sznurami koralików i cekinów odkryłam w ubiegłym roku na Kurpiach, gdzie po dziś dzień wykonuje się te tradycyjne ozdoby. Jest jeszcze papierowa laleczka Hania, która częściowo zachowała swój oryginalny, ponad 80-letni tekturowy korpus i członki. Tylko tyle pozostało po latach hitlerowskiej okupacji, kiedy to wyglądniałe myszy zjadły gromadzoną latami kolekcję papierowego rękodzieła: inne laleczki, cherubiny, bobasy w becikach, mikołaje z wydmuszek i balony.

HISTORIA \ Dzieje więzionych polskich rycerzy, a w wiekach późniejszych zesłańców po narodowych insurekcjach na katorgę do odległych rejonów Syberii są nie tylko dramatyczne, ale niezwykle obszerne. W latach 1721–1917 władze carskiej Rosji na zesłanie skazały setki tysięcy Polaków. Kolejne wywózki Polaków nastąpiły przed i w czasie II wojny światowej.

MALARSTWO \ Syberia w twórczości Jacka Malczewskiego

Wigilijny stół polskich zesłańców

Pełne wyrazu, przeważnie symboliczne obrazy Jacka Malczewskiego są dziś powszechnie znane. Również czynne obecnie dwie najważniejsze wystawy poświęcone stuleciu polskiej niepodległości: „Krzyżąc: Polska!” w warszawskim Muzeum Narodowym i „Znaki wolności. O trwaniu polskiej tożsamości narodowej” w salach Zamku Królewskiego w Warszawie prezentują liczne dzieła tego wybitnego malarza.

Jarosław Kossakowski

S tarannie wykształcony, dobrze znający kulturę, języki i kraje zachodniej Europy Jacek Malczewski (1854–1929 r.) pisał o sobie: „Gdybym nie był Polakiem, nie byłbym artystą”. Tak więc malarstwo Malczewskiego oprócz artystycznego uniwersalizmu (Thanatos, Eros, Natura) najczęściej łączyło się z treściami patriotycznymi. Jego twórczość można podzielić na kilka faz, które różniły się od siebie zarówno tematyką, jak i formą malarstwa, ale przede wszystkim na obrazy patriotyczno-martyrologiczne oraz wizje symboliczno-młodopolskie.

Sybiracy

Wszystkie pamiętniki i wspomnienia polskich zesłańców na mroźne syberyjskie pustkowia mówią o najtrudniejszych chwilach, które przeżywali w grudniowych dniach Bożego Narodzenia. Te rodzinne obchodzone przecież święta, przypominające Świętą Rodzinę i narodzonego w stajence Jezusa, od wieków w polskich rodzinach wszystkich stanów społecznych stanowiły chwile religijnej i patriotycznej refleksji. Wieczór wigilijny skłaniał więc zawsze polskich zesłańców do rodzinnych wspomnień i wzruszeń, do myśli o tragicznych losach zniewolonej ojczyzny. Nie mieli jeszcze zdjęć swoich bliskich, nie mieli tradycyjnego opłatka, pozostawał im tylko kawa-

Jacek Malczewski, „Wigilia na Syberii” (1892) | fot. Wikipedia/d

łek czarnego chleba, gorąca modlitwa i skrywany drewniany krzyż. Wycieńczeni pracą, głodem i syberyjskim mrozem w wigilijny wieczór gromadzili się jednak, by we wspólnej niedoli i modlitwie znaleźć otuchę oraz nadzieję na powrót do Polski.

Jacek Malczewski w latach 1882–1895 namalował szereg obrazów związanych z martyrologią Polaków w zaborze rosyjskim, w tym skazanych na zesłanie na Sybir uczestników Powstania Styczniowego. Powstały wtedy takie dzieła, jak „Niedziela w kopalni”, „Śmierć wygnanki”, „Zesłanie studentów”, „Modlitwa na etapie” czy bardzo poruszająca „Wigilia wygnańców”, znana również pod tytułem „Wigilia na Syberii”. Obraz ten namalowany w 1892 r. (przechowywany obecnie w Muzeum Narodowym w Krakowie) dale-

ko odbiega swoim nastrojem od wigilijnej radości spotykanej w Boże Narodzenie przy obficie zastawionych polskich stołach.

Wigilia na Syberii

Kompozycja Malczewskiego przedstawia grupę wycieńczonych mężczyzn, skupionych wokół pustego prawie stołu, na końcu którego kipi rosyjski samowar. Realistycznie ujęte, spuszczone głowy zesłańców i malujący się na twarzach ból rozłąki z rodziną, ojczyzną, podkreślony jest listem z Polski, który trzyma w dłoniach stojąca postać. Symboliczna kromka czarnego, katorżniczego chleba to namiastka wigilijnego opłatka, przełamywanego co roku w rodzinnym gronie. Nastrój smutku i samotności budują również kolory obrazu. Zimne światło padające z oszronionego okna rzuca

chłód na białe płótno okrywające wigilijny stół, a płomień jedynej świeczki to światło nadziei na spotkanie z najbliższymi. Malczewski znający syberyjskie realia z opowiadań, dzięki szkole Jana Matejki, potrafił nadać im formę poruszającej symboliki, tworzącej uniwersalną scenę polskich losów w rosyjskim zaborze.

Malczewski po latach

Rekwizyty budujące klimat płótna Malczewskiego dostrzegamy również we współczesnych strofach wiersza-pieśni barda „Solidarności” Jacka Kaczmarskiego (1957–2004), noszącego ten sam tytuł – „Wigilia na Syberii”: „Zasyczał w zimnej ciszy samowar/Ukrop nalewam w szklanki/Przy wigilijnym stole bez słowa/Swiętują polscy zesłańcy/Na ścianach

mroźny osad wilgoci/Obrus podszty słomą/Płomieniem ciemnym świeca się kopci/Słowem – wszystko jak w domu”.

Szeroko dziś popularyzowane, i słusznie, obrazy wszystkich okresów twórczości Jacka Malczewskiego budzą różne głosy i opinie. Pojawiały się zdania kwestionujące nie tylko znaczenie twórczości Malczewskiego dla polskiej kultury, ale i jego wartości artystyczne. Słychać o zaściankowoci i o obrazach pozostających daleko w tyle za europejskim malarstwem.

By jednak pozostać przy opiniach niezaangażowanych, ale inaczej widzących dorobek Jacka Malczewskiego, warto przypomnieć niedawne słowa francuskiego krytyka sztuki Henriego Loyrette: „Nazywanie go symbolistą nie wyjaśnia wszystkiego, albowiem w jego sztuce uderza przede wszystkim to, że nadnaturalność wplata się w codzienną banalną rzeczywistość w sposób doskonale naturalny, jak gdyby nigdy nic. To będzie jednym z kół napędowych surrealizmu – to czyni Malczewskiego jednym z wielkich prekursorów sztuki XX w. Zastanawia się on nad pozycją artysty w świecie, usiłuje odczytać rozmaite strony własnego ja, organizuje strumień wypływających z jego mózgu wizji, a przy tym ani na chwilę nie przestaje być świetnym malarzem”. Słowa te padły po sukcesie wystawy obrazów Jacka Malczewskiego w roku 2000 w Paryżu w Musée d'Orsay.

NEKROLOG

W dniu 19 grudnia 2018 roku
zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 71 lat
mój ukochany Brat

o. prof. dr hab.

ANDRZEJ POTOCKI OP

dominikanin, socjolog, religioznawca, pedagog i wykładowca akademicki
Msza Święta żałobna zostanie odprawiona w czwartek, 27 grudnia 2018 r.
o godz. 12.00 w kościele pw. Św. Dominika w Warszawie,
po czym nastąpi odprowadzenie ciała na cmentarz przy ul. Wąłbrzyskiej.

O czym z głębokim żalem zawiadamia
brat Jerzy z rodziną

KONDOLENCJE

Z głębokim żalem
przyjęliśmy wiadomość
o śmierci

**O. PROF. DR. HAB.
ANDRZEJA
POTOCKIEGO OP**

Wyrazy głębokiego
współczucia dla Najbliższych

Olga Doleśniak-Harczuk
z Rodziną

Pozostajemy w modlitwie.

OGŁOSZENIA DROBNE PŁATNE

**Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato**
Wczasy dla zdrowia
Zadzwoń i zarezerwuj
tel. 41 378 19 48,
41 378 19 51
www.sanato.pl

**Opiekunki do Niemiec
do 1500 euro/mies.**
wymagany
komunikatywny niemiecki
**737 489 914
lub 737 499 812**

OGŁOSZENIE PŁATNE

*Zdrowych,
Wesłych
Świąt Bożego
Narodzenia,
szczęśliwego
Nowego Roku
2019
życzą właściciele
i personel pensjonatu
Sanato*

URODZINY WIESZCZA \ 24 grudnia 220 lat temu urodził się Adam Mickiewicz, poeta, działacz polityczny; polski Byron, polski Goethe – o ile te porównania nie pomniejszają geniuszu autora „Pana Tadeusza” i „Dziadów”. Był sławny i wpływowy, oddziaływał na elitę całej Europy, a udało mu się to osiągnąć tylko za pomocą słów. Walczył o wolność w każdym z jej wymiarów.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

KULTURA

13

Robert Tekieli

FELIETON ŚWIĄTECZNY \ Boże Narodzenie w sztuce i literaturze

Skandal Wcielenia

Boże Narodzenie, mimo że w liturgii katolickiej jest dopiero drugim co do ważności świętem po Wielkanocy, w sztuce i obyczaju zaistniało najbardziej wyraziście.

W Polsce jednym z najwybitniejszych rymowanych utworów literackich związanych z Bożym Narodzeniem jest „Pieśń o Narodzeniu Pańskim” Franciszka Karpińskiego, znana bardziej jako kolęda „Bóg się rodzi”. Niesamowitą siłą zawdzięcza m.in. nagromadzeniu niezwykle prostocie oksymoronów. Ogień, który krzepnie, truchlejąca Moc, ograniczona nieskończoność, śmiertelność niepodlegającego czasowi – wszystkie te niemożności opisują skandal Wcielenia. Boskiej wszechmocy, która objawiła się nam pod postacią bezradnego niemowlęcia.

Boże Narodzenie obchodzone jest od IV w. I już w tym samym czasie sztuki plastyczne zaczęły je przedstawiać. Najczęściej Narodzenie sytuowane było wtedy w stajence lub grotcie, pierwsze przedstawienia są proste i bardzo oszczędne. Ukazują Dzieciątka owinięte w pieluszki w towarzystwie woła i osła. Dopiero później pojawili się Maryja, Józef, aniołowie i pasterze.

Nowy ton w malarskich przedstawieniach Bożego Narodzenia wprowadza św. Franciszek z Asyżu. Sceneria staje się bardzo skromna, Maryja często klęczy, Jezus leży na skraju jej szaty, ubóstwo jest dominantą.

W okresach renesansu, baroku i manieryzmu scena Bożego Narodzenia malowana była chętnie przez największych twórców. Najwybitniejsze przedstawienia wyszły spod pędzli: Fra Angelico, Sandro Botticello, Hansa Memlinga, Hieronima Boscha, Albrechta Dürera, Caravaggia, Rubensa, Rembrandta i El Greco.

W literaturze możemy spotkać tysiące różnych ujęć Bożego Narodzenia. Upraszczając – dominują dwa tropy. Jedni artyści akcentują, że jest to czas przemiany i ujawnienia się dobra. Najbardziej znany do dziś utwór literacki związany z Bożym Narodzeniem to „Opowieść wigilijna” Karola Dickensa. Złośliwy, zły i skąpy właściciel kantoru Ebenezer Scrooge dzięki trzem wigilijnym duchom potrafił się zmienić i zrozumieć swoje naganne, jak dotąd, zachowanie wobec innych ludzi.

Podobnie w polskiej tradycji Jan Kasprówicz w wierszu „Przy wigilijnym stole” wydobywa tę pozytywną stronę obchodzenia świąt

przez ludzi: „Przy wigilijnym stole /Łamiąc opłatek święty, /Pomnijcie, że dzień ten radosny /W miłości jest poczęty; //Ze, jako mówi wam wszystkim /Dawne, odwieczne orędzie, /Z pierwszą na niebie gwiazdą /Bóg w waszym domu zasiędzie. //Sercem go przyjąć gorącym, /Na ścieżaj otworzyć wrota – /Oto, co czynić wam każe /Miłość, największa cnota. //A twórczych pozbawił się ogni, /Sromotnie zamknawszy swe wnętrze, /Kto z bratem żyje w niezgodzie, /Depcąc orędzie najświętsze. //Wzajemne przebaczyć winy, /Koniec położyć usterce, /A z walki wyjdzie zwycięsko /Walczące narodu serce”.

Drugi trop oparty jest na kontraście. Do dziś, choć może należałoby napisać – do wczoraj, wielką siłę oddziaływania miał (ma), na tle świąt miłości i dobroci dla innych, obraz cierpienia i śmierci przywołany w bajce „Dziewczynka z zapalnikami” Hansa Christiana Andersena.

Podobną drogą idzie geniusz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w wierszu „Z szopką”: „Górą białe konie przeszły, trop dymiący w kłębach stanął, w gwiazdach płonąc cicho trzeszczy/wigilijne siano. /Spoza gór czy sponad ziemi /anioł biały? kruchy mróz? /starczy w niebo nachyleni?

/Anioł biały szopkę niósł. //Zamknąć tak – to ironicznie –/w daszek gwiazdom pobielany, płomień wieków i człowieka/w tekturowe cztery ściany./Zamknąć tak – to z odległości –/w dwie figurki – czarną, białą,/rozdeptanych epok kości/i spalone żądzą ciało.//W naprężone kusze burz/anioł biały – szopkę niósł.//A figurki w męce gasnąc/coraz słabiej, zanikały/w napowietrzną gwiazdy jasność,/tekturowo – popielają.//Śmiał się anioł półśmiechem/z ich uporu, a nie grzechu,/że tak jedni – choć ich stu.//Anioł biały szopkę niósł.//Aż na grudzie stopą lekką/stanął niby mgłą i skałą/i koślawe, głodem ścięte/ujrzał w grudę white – ciało,/żeber czarnych łuki spięte, poskręcane rydle rąk, brzuch jak bęben życia – wzdęty, brzuch zsiniały, brzuch jak tłok,/i zawrócił. W nieba plusk/poczerniałą szopkę niósł”.

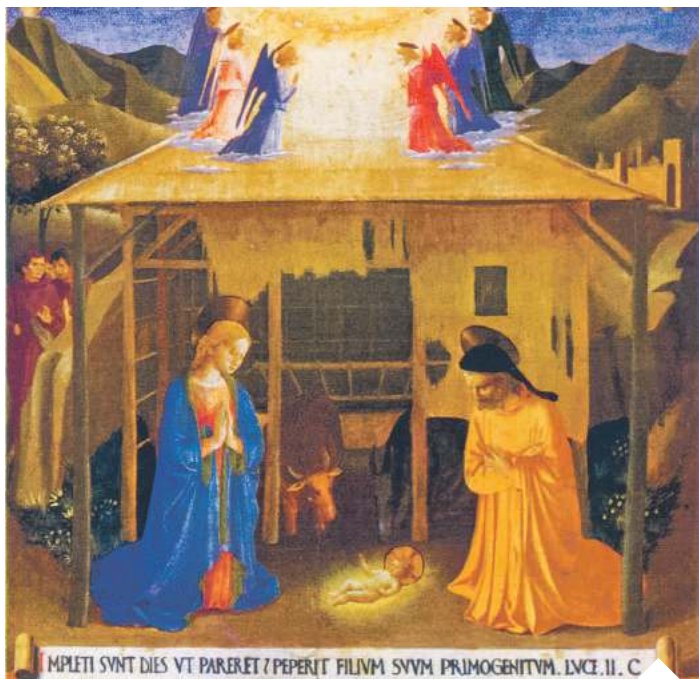
Skandal Wcielenia mieści w sobie również tragedię wojenną, z którą mierzył się autor „Sur le pont d’Avignon”. Narodziny Dziecięcia mają w sobie zapowiedź potwornej karni niewinnego Człowieka. Dziś jednak czas radości. Dobro jest niewinne jak niemowlę. Pełne nadziei jak betlejemska gwiazda na szczycie choinki. Ufne jak szczenię. Kochajmy kochać.

Hans Memling (ok. 1435–1494), „Narodziny Chrystusa”
| fot. Wikipedia/d

Sandro Botticelli (1445–1510), „Mistyczne Narodzenie”
| fot. Wikipedia/d

Fra Angelico (ok. 1387–1455), „Adoracja Dzieciątka”
| fot. Wikipedia/d

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

fot. Wikipedia/d

Gilbert Keith Chesterton

(1874–1936) pisarz, rysownik, przeszedł z anglikanizmu na katolicyzm

\\ Kościół katolicki to jedyne, co broni człowieka przed panującą niewolą, którą jest bycie typowym dzieckiem swoich czasów. \\

WYWIAD \ Z eurodeputowanym prof. RYSZARDEM LEGUTKĄ rozmawia LESZEK GALAROWICZ

Polska nadzieją chrześcijaństwa

Już po raz czwarty w naszym kraju odbył się Europejski Kongres w Obronie Chrześcijan. O dyskryminacji, zagrożeniach dla chrześcijan i wyzwaniach współczesnego Kościoła rozmawiamy z inicjatorem i organizatorem Kongresu, przewodniczącym Grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów w PE prof. Ryszardem Legutką.

Panie Profesorze, dlaczego w ogóle istnieje potrzeba organizowania w naszym kraju Kongresu w Obronie Chrześcijan?

Jesteśmy praktycznie jedynym krajem w Europie, o którym możemy powiedzieć, że jest chrześcijański w takim stopniu, że nasz głos w obronie chrześcijaństwa może być politycznie nośny i słyszalny. W innych krajach chrześcijaństwo jest za słabe, by protestować, albo społeczeństwo jest na tyle konformistycznie nastawione do dzisiejszej ideologii, że nie potrafi takiego protestu wyartykułować. Zresztą prawda jest taka, że chrześcijanie z całej Europy patrzą na Polskę z nadzieją, że tutaj religia katolicka przetrwa i oprze się postępującej sekularyzacji. To dla nas wielka szansa: nie tylko w sensie religijnym, ale także jako sposób obrony tożsamości w świecie, gdzie wszystko ulega ujednoliceniu. Zresztą podobne opinie było słyhać wśród zagranicznych uczestników naszego kongresu. Jedną z uczestniczek, austriacka posłanka, zrobiła sobie zdjęcie na tle pełnej sali, bo powiedziała, że w Austrii inaczej jej nie uwierzą, że sprawy chrześcijańskie mogą się gdzieś spotykać z takim zainteresowaniem.

W jaki sposób chrześcijanie są obecnie dyskryminowani w Europie?

Na rozmaite sposoby. Sama obecność symboli i treści chrześcijańskich jest

rugowana – od krucyfiksów po wszelkie inne oznaki przynależności do religii. Najważniejsze jednak są zmiany w prawie, które sprawiają, że narzuca się świeckość i stosuje środki represywne wobec oporu. Najbardziej widocznym tego przejawem jest likwidacja klauzuli sumienia. W wielu krajach lekarze, księża, pracownicy społeczni, urzędnicy nie mogą już się chronić przed odrażającymi praktykami, powołując się na sumienie. Lekarze muszą dokonywać aborcji albo wskazywać innego lekarza, który ją przeprowadzi. To samo dotyczy eutanazji. Księża i urzędników zmusza się do udzielania ślubów parom homoseksualnym i od dawna im dzieci do adopcji. Praktycznie cała współczesna ideologia, ta, która jest promowana przez media, uczelnie, życie polityczne, kulturę wysoką i niską, jest nastawiona antychrześcijańsko, a nowa moralność konsekwentnie wskazuje chrześcijaństwo jako głównego wroga, czyli źródło autorytaryzmu, antyfeminizmu, homofobii itd. Stąd walka z chrześcijaństwem uchodzi za rzecz złą i potrzebną.

Co dziś w największym stopniu zagraża chrześcijaństwu?

Żyjemy w czasach, w których dominuje jedna ideologia oraz powszechne przekonanie, że jest ona nieuchronna. Jest to ideologia równości wyrosła z libera-

**\\ Chrześcijanie z całej Europy patrzą na Polskę z nadzieją. Widzą, że tutaj religia katolicka przetrwa i oprze się postępującej sekularyzacji. To dla nas wielka szansa. **

lizmu i pewnych wątków socjalizmu. Wydaje się ona wszystkim tak nieodparta, jak kiedyś nieodparty wydawał się komunizm. Niestety, również chrześcijaństwo ulega jej wpływowi, a kościoły protestanckie już prawie w całości zostały przez tę ideologię pożarte. Ta uległość bierze się dokładnie z tego samego powodu, dla którego Kościół popełnił pewne błędy w latach 60. i 70., a mianowicie z obawy, że nie nadąży za zmianami i zostanie w tyle, gdzieś na marginesie. W rzeczywistości jest odwrotnie. Strach, który powoduje dostosowywanie się do nowych czasów i podlizywanie się im, kończy się kompromitacją religii. Ten strach i ta uległość są, według mnie, największymi zagrożeniami.

Jakie główne problemy i wyzwania stoją współcześnie przed Kościołem w Europie, Polsce?

Tych problemów jest wiele. W Polsce przyzwyczailiśmy się do tego, że chrześcijaństwo było od zawsze, a an-

tyklerykalizm to nieszkodliwa fanaberia. Obecnie jednak toczy się wielka wojna kulturowa, obejmująca wiele sfer życia, edukację, stosunek do przeszłości, moralność itp. Antyklerykalizm nie jest już nieszkodliwą fanaberią, lecz potężną siłą odnoszącą wielkie sukcesy w rewolucyjnej zmianie społecznej. Trzeba więc patrzeć na dzisiejszy świat przez pryzmat owej wojny kulturowej i w ten sposób widzieć rolę chrześcijaństwa. Chrześcijaństwo jest także dzisiaj jedyną realnie istniejącą siłą, która podtrzymuje nasze związki z całą tradycją europejską, w tym z tradycją klasyczną. Z tego wielu chrześcijan, w tym hierarchów Kościoła katolickiego, nie zdaje sobie sprawy, szukając sojuszników po przeciwnej stronie i decydując się na kompromisy, np. w sprawie stosunku do homoseksualistów czy określenia rodziny. To jest błąd, bo druga strona nie bierze ani zakładników, ani jeńców.

Ostatnio w mediach pojawia się coraz więcej zarzutów o pedofilię stawianych duchownym. Jak jest stanowisko Pana Profesora w tej sprawie? Jak powinniśmy reagować jako osoby wierzące na kolejne ujawniane przypadki nadużyć?

Są to wszystko rzeczy bardzo złe, wobec których nie może być żadnej pobłażliwości. Trzeba jednak najpierw rozpoznać dobrze stan rzeczy. W tej chwili panuje histeria antykatolicka, którą wzmacnia słowo „pedofilia”. W istocie mamy do czynienia przede wszystkim z aktywnymi homoseksualistami w sutannach. Według danych ponad 80 proc. wszystkich przypadków czynów pedofilskich to czynów homoseksualne, a ofiarami są głównie młodzi chłopcy. W Stanach Zjednoczonych pewne zakony znajdują się pod faktyczną kontrolą mafii homoseksualnej; stąd bierze się bezradność, a może bezwola wobec zgorzelenia. W Polsce zresztą też nie jest tak dobrze jak by można oczekiwać. Sprawa abp. Tadeusza Paetza z Poznania ślimaczyła się latami, a wszyscy, którzy zwracali uwagę na homoseksualne czy-

ny arcybiskupa, byli karani. A i później, gdy abp Paetz został odsunięty, wcale nie było lepiej. Sam pamiętam, gdy ze śp. prezydentem Lechem Kaczyńskim byłem na otwarciu roku akademickiego w Lublinie, to jednym z pierwszych duchownych, którzy pojawili się w auli, był abp Paetz, uśmiechnięty, pewny siebie, w towarzystwie gawędzących z nim innych biskupów. Takich rzeczy tolerować nie wolno. Niestety pod tym względem środowisko duchownych nie wykazuje wystarczającej determinacji. Pamiętajmy, że głównym zgorzeleniem w Kościele są homoseksualiści i tak trzeba o tym mówić. Dlatego należy zmienić język, jakim mówimy o tych sprawach. Mówmy o pedofilii tam, gdzie ona ma rzeczywiście miejsce. Takie przypadki łamania zasad czystości i nadużyć seksualnych, choć znacznie rzadsze, są równie obmierzłe i nie może być dla nich litości.

Często celem ujawniania przypadków nadużyć wśród księży nie jest chęć oczyszczenia środowiska, ale atak na katolików. Jak zatem dziś bronić wiary? Jakie działania podejmować, żeby Polska nie podążyła śladami Zachodu, który jest pogrążony w kryzysie wiary, wartości?

Wiara jest sprawą indywidualną, ale też wspólną. Dzięki temu polski Kościół przetrwał czarny okres komunistycznego terroru i indoktrynacji. I od tego zależy też jego trwanie w świecie liberalno-demokratycznym. Nie dajmy sobie wmówić, że religia to wyłącznie kwestia subiektywnego przeżycia. Gdy się wypchnie religię katolicką z przestrzeni publicznej, to znajdziemy się na równi pochyłej i skończymy tak, jak niektóre społeczeństwa europejskie. Ogromną rolę odgrywają rozmaite katolickie stowarzyszenia, zrzeczenia i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Wszystko, co wzmacnia publiczną obecność chrześcijaństwa, sprzyja jego przetrwaniu. Co nie znaczy oczywiście, że nie należy także dbać o jakość wiary, seminariów i posługi kapłańskiej.

OGŁOSZENIE PŁATNE

foto: Fotomag/Gazeta Polska

Andrzej Duda

(ur. 1972) prezydent RP; fragment wystąpienia podczas wizyty w bazie Bagram w Afganistanie

„Jestem przekonany, że także wasza służba i waszych poprzedników na takich właśnie misjach, jak ta w Iraku, wcześniej tu, w Afganistanie, teraz i przez lata, przyczyniła się do tego, że dzisiaj wreszcie oddziały sojusznicze, przede wszystkim armii USA, są także na terenie naszego kraju, wzmacniając nasze bezpieczeństwo.”

FELIETON \ Przed Bożym Narodzeniem

Bagdad – w cieniu wojny i terroru

Kamizelki kuloodporne są ciężkie, olbrzymie i niewygodne w noszeniu. Dlaczego ci z ochrony noszą lżejsze i mniejsze? Jedziemy ulicami Bagdadu. Miasto niemal wymarłe. Nawet w dzień ruch tu żaden jak na bliskowschodnią aglomerację. W nocy to stolica duchów. Ruch kołowy jest w praktyce zakazany.

Ryszard Czarnecki

Pasażerowie samolotów lądujących bardzo późnym wieczorem czy po północy muszą koczować na lotnisku do rana – wtedy mogą je opuścić. Problemy jednych są radościami drugich – właściciele lotniskowych sklepów, barów i restauracyjek zacierają ręce i modlą się, aby zawsze tak było, jak jest...

Kto tu rządzi? Ochroniarze

Rosły kierowca mojego auta ma broń krótką, a przy prawej nodze dodatkowo karabin automatyczny. To samo szef ochrony Steve. W drodze z lotniska nagle hamujemy z piskiem opon. Kolumna czterech samochodów staje w mgnieniu oka. Dowódca biegiem roznosi broń krótką i długą. Nie mogli z nią podjechać bezpośrednio pod port lotniczy – tam jest wszędzie „strefa bez broni”.

W Iraku, a w szczególności w jego stolicy, to ochrona rządzi. Ona decyduje, czy polityk gdzieś pojedzie czy nie. Spotkanie z arcybiskupem? Zbyt niebezpieczne. Odwołać. Inne podobnie. Czasem można mieć wrażenie, że przesadzają z tymi zagrożeniami. Nadopiekuńczość? A może, jak twierdzi ambasador jednego z krajów członkowskich Unii, po prostu im się nie chce?

Kiedyś ochronę polskiego ambasadora w Iraku stanowili BOR-owcy. Bywało, że towarzyszyło mu kilkunastu. Teraz przedstawiciel Rzeczypospolitej mieszka na terenie ambasady Wielkiej Brytanii, podobnie jak dyplomaci z Kanady i Węgier. Ambasadorem RP jest kobieta – co nieczęste w tym ogarniętym

wojną domową i terrorem kraju, Beata Pęksa. Mamy też tu attaché militarnego pułkownika Marcina Chruslickiego (sześć lat w Afganistanie, tam został poważnie ranny). Plus dwie osoby miejscowe – personel techniczny. Jak na lidera regionu Europy Środkowo-Wschodniej – mało. A inni to widzą. Ci z Zachodu, ale też ci z naszej części Starego Kontynentu. Chyba warto to zmienić. I czy polskiego ambasadora muszą ochraniać Brytyjczycy? Nie. Tym bardziej że słono za to płacimy sojusznikom.

140 żołnierzy polskich w Iraku

Jestem jedynym Polakiem w składzie delegacji Parlamentu Europejskiego. Europosłowie jadą do Iraku i Omanu. Ten drugi, bogaty i relatywnie bezpieczny, mnie nie interesuje. Ten pierwszy – pociąga. Stacjonują tu nasi żołnierze. W sumie jest ich 140 w czterech lokalizacjach. Szkolą miejscowych. Zresztą niedawno iraccy żołnierze szkolili się też w Polsce – choć chrapkę na organizację takich szkoleń mieli również Bułgarzy.

Na mieście bardziej widać posterunki, samochody opancerzone i żołnierzy niż normalne auta i zwykłych przechodniów. Jasne, bezpieczeństwo przede wszystkim. Z tych samych powodów kazano nam przylecieć do Bagdadu arabskimi liniami lotniczymi – bo mają być mniej narażone na zamachy terrorystyczne ze strony islamskich radykałów. Trochę to dziwne: lecieć z Polski dalej, aby potem wracać – najpierw do Zjednoczonych Emiratów Arabskich, do Dubaju, aby właśnie ich linią Emirates pokonywać częściej ten sam odcinek drogi do Bagdadu. W drodze powrotnej powtórka z rozrywki: najpierw do Kataru,

W Iraku stacjonuje 140 polskich żołnierzy | fot. Lucas Jackson/Reuters

do Dohy, bezpieczniejszymi w kontekście Iraku Qatar Airways – a więc od Polski, by potem przez to przemierzać już do Polski dłuższą powietrzną drogę.

Bagdad: psychoza strachu

W samym Bagdadzie zwiedzanie jest surowo wzbronione. Nawet krótki spacer po stolicy wykluczony. Psychoza strachu. Tyle że uzasadnionego – zamachy są tu co chwila, giną ludzie, głównie ludność cywilna, ale też żołnierze i policjanci muzułmańskiego w dużej mierze państwa, które jest obiektem ataku islamskich ekstremistów oraz walk wewnętrznych między sunitami i szyitami. Tych drugich wspiera, mniej lub bardziej otwarcie, Iran, co umiędzynaradawia konflikt religijny. Do tego dochodzi polowanie

na chrześcijan, nieraz przy bierności władz, oraz proces niepodległościowy Kurdów, którzy przeprowadzili w zeszłym roku irredentę referendalną. Słowem: cała mozaika sprzecznych interesów, wojen, tragedii ludzkich – a z drugiej strony pełna świadomość wspólnoty międzynarodowej, że upadek Iraku czy pogłębiające się walki wewnętrzne to prosta droga do totalnego chaosu i wojny wszystkich ze wszystkimi.

Peszmergowie: iraccy Kurdowie w walce z IS

To moja pierwsza wizyta w Bagdadzie, choć druga w Iraku. Przynajmniej formalnie – trzy lata temu byłem w Kurdystanie, w jego stolicy – Erbilu, a tam zewsząd słyszałem, że to kurdyjska, a nie iracka ziemia.

Myślę o tamtych spotkaniach, gdy teraz prezydentowi Iraku, nowemu premierowi, nowemu szefowi parlamentu w Bagdadzie czy ministrowi spraw zagranicznych gratulujemy, w imieniu Unii Europejskiej, zwycięstwa w walce z IS (koledzy wolą używać pojęcia „Daesh”, aby nie dotknąć naszych muzułmańskich rozmówców). Tyle że był czas, że to właśnie Kurdowie i ich walczący partyzanci – peszmergowie byli tymi, którzy na swoich barkach nieśli ciężar oporu wobec Państwa Islamskiego. Wtedy terroryści z czarnymi flagami, mordując chrześcijan, jazydów i nieposłusznych do końca wyznawców Allaha, szli jak burza, zagarniając kolejne miasta i terytoria. Gościłem wówczas na linii frontu, parędziesiąt kilometrów od zajętego przez islamistów chrześcijańskiego Mosulu. Wydawać się mogło, że ostateczny triumf morderców spod znaku półksiężyca (zabijających, co podkreślałem, także własnych współwyznawców) jest bliski. Peszmergowie utrzymali front, Zachód mocno zaangażował się we wsparcie dla abdykującego państwa irackiego, a same elity w Bagdadzie uznały, że lepiej jednak myśleć w kategoriach „wspólnego interesu” i zjednoczyć wysiłki w celu uratowania słabego, ale własnego państwa.

Czy wrócą tu chrześcijanie?

W irackim parlamencie po wystąpieniu młodej chrześcijańskiej posłanki z Kirkuku mówię, że sytuacja chrześcijan w Iraku to dla mnie oświadczenie bardzo ważny temat i zależy na tym Unii Europejskiej. Nie pytałem Unii o zdanie, ale sprostowania nie było. Cytuję ministra spraw zagranicznych irackiego rządu Muhammada Aliego al-Hakima, który dopiero co powiedział nam, że władzom zależy na powrocie chrześcijan do kraju i odbudowie kościołów. Czy tak się stanie? Warto pomyśleć o naszych braciach w wierze tam, na Bliskim Wschodzie, także w Iraku, gdzie jest ich – wbrew historii – coraz mniej i gdzie wciąż narażeni są na zamachy oraz prześladowania. Może szczególnie pomyślimy o nich w okresie, który dla nas jest czasem radości i wyciszenia – świąt Bożego Narodzenia. Dla nich, niestety, często wręcz przeciwnie.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12

O SZTUCE

13

KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20

SPORT

TRUDNE ŻOŁNIERSKIE ŻYCIE

MISJE WOJSKOWE \ W tym roku ponad 1300 żołnierzy i pracowników wojska święta Bożego Narodzenia spędzi z dala od swoich bliskich, pełniąc służbę na misjach poza granicami kraju. Polscy wojskowi stacjonują m.in. w: Afganistanie, Iraku, Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Rumunii, Republice Środkowej Afryki, we Włoszech i na Łotwie.

OBRONA NARODOWA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

17

W piątek z udziałem szefa MON Mariusza Błaszczaka odbyły się uroczystości związane z Dniem Pamięci o Poległych i Zmarłych w Misjach i Operacjach Wojskowych poza Granicami Państwa. – To smutna chwila, gdy przypominamy sobie ofiarę złożoną przez żołnierzy Wojska Polskiego za Polskę – mówi Mariusz Błaszczak.

Paweł Kryszczak

Tegoroczne obchody Dnia Pamięci o Poległych i Zmarłych w Misjach i Operacjach Wojskowych poza Granicami Kraju rozpoczęły się mszą św. w katedrze polowej WP w Warszawie. Na uroczystościach poza szefem MON Mariuszem Błaszczakiem obecni byli również przedstawiciele Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, weterani oraz rodziny tych, którzy zginęli, pełniąc służbę poza granicami kraju.

Uroczyste odczytanie apelu poległych miało miejsce przed pomnikiem Żołnierzy Poległych w Misjach i Operacjach Wojskowych poza

WETERANI \ Medale dla zasłużonych

Pamiętamy o zmarłych i poległych za Polskę

Na uroczystościach obecni byli weterani oraz rodziny tych, którzy zginęli, pełniąc służbę poza granicami kraju
| fot. Leszek Chemperek/MON/d

Granicami Państwa, zlokalizowanym na placu obok Centrum Weterana Działania poza Granicami Państwa na warszawskim Mokotowie. Jak zauważył minister obrony narodowej, żołnierze również w czasie poko-

ju pełnią swoją służbę, żebyśmy mogli żyć w wolnym państwie i cieszyć się wolnością, a Polska była niepodległa. – Żołnierz, składając przysięgę, zobowiązuje się do tego, żeby służyć z narażeniem zdrowia i ży-

cia. Ci żołnierze byli w pełni przysiędzą, oddali życie za Polskę – powiedział szef MON do rodzin i najbliższych żołnierzy, którzy zginęli podczas zagranicznych misji i operacji wojskowych. W czasie uroczystości wrę-

czył też rodzinom poległych weteranów medale za Zasługi dla Obronności Kraju i pamiątkowe statuetki oraz złożył zebranych życzenia świąteczne. – Zbliżają się święta Bożego Narodzenia – czas, kiedy szczególnie wspominamy naszych najbliższych, gdy gromadzimy się przy wigilijnym stole, dzielimy się opłatkiem i pamiętamy o tych, którzy odeszli. Cześć i chwała Bohaterom.

Dniem Pamięci o Poległych i Zmarłych w Misjach i Operacjach Wojskowych poza Granicami Państwa to relatywnie nowe święto, obchodzone od 2015 r. 21 grudnia – dzień, który został wyznaczony na datę tego święta – nawiązuje do najtragiczniejszego wydarzenia we współczesnej historii polskich misji zagranicznych. Tego dnia w 2011 r. zginęło pięciu polskich żołnierzy z 20. Bartoszyckiej Brygady Zmechanizowanej, którzy służyli na misji w Afganistanie. Ich śmierć była wynikiem wybuchu miny pułapki pod pojazdem opancerzonym. Łącznie od 1953 r. podczas realizowania działań poza granicami państwa życie straciło 119 żołnierzy oraz jeden pracownik cywilny wojska.

REKLAMA

Twój komfort gra pierwsze skrzypce

Nastrój się na podróż w komfortowych wnętrzach Salonów Executive na Lotnisku Chopina w Warszawie!

lotnisko-chopina.pl

LOTNISKO
CHOPINA
WARSZAWA

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9 GOSPODARKA

10-11

BOŻE NARODZENIE

12 O SZTUCE

13 KULTURA

14-16

PUBLICYSTYKA

17

OBRONA NARODOWA

18-19

PROGRAM TV

20 SPORT

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

„WŚRÓD NOCNEJ CISZY...” \ Podczas koncertu najpiękniejsze kołеды, pastorałki i piosenki świąteczne w aranżacjach Piotra Dziubka zaśpiewają m.in.: Alicja Węgorzewska-Whiskerd, Rafał Brzozowski, Golec uOrkiestra, Pectus, Halina Mlynková, Eleni i Sławomir Uniątkowski.

Poniedziałek 24.12

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru

TVP 1

TVP 2

TVN

POLSAT

REPUBLIKA

TRWAM

05:30 Skarby króla Salomona - film przyg., USA 1950
07:10 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
08:00 Obietnica pod jemiolą - komedia, Kanada/USA 2016
09:25 Święta z gwiazdami
09:35 Arktyczna przygoda - film familijny, Kanada/Włochy 2014
11:10 Święta z gwiazdami
11:15 Prywatne życie zwierząt: Mówić ludzkim głosem BBC w Jedynce: Mój renifer i ja
12:45 Wśród nocnej ciszy
12:55 Magiczna skarpeta - film obyczajowy, Kanada/USA 2015
14:35 Dwaj bracia - film familijny, Francja/W. Brytania 2004, reż. Jean-Jacques Annaud
16:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Wśród nocnej ciszy - kołеды Telewizji Polskiej i Radia Plus z archikatedry oliwskiej - koncert
19:30 Wiadomości
20:00 Oredzie Prymasa Polski arcybiskupa Wojciecha Polaka na Boże Narodzenie
20:10 Pogoda
20:15 Sport
20:30 Jaka Wigilia, taki cały rok - koncert kołęd i pastorałek z Czerwńska nad Wisłą
21:30 Transmisja pasterki z bazyliki św. Piotra w Watykanie
23:30 Tara Road - dramat obyczajowy, Irlandia 2005

05:55 Koło fortuny - teleturniej
06:30 Coś dla ciebie
07:00 M jak miłość (1405) - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:10 Pytanie na śniadanie
11:15 Asterix i Obelix kontra Cesarz - komedia przygodowa, Francja/Włochy 1999
13:10 Wania, cygamon i płatki migdałów. Świąteczne wypieki w Europie - film dok., Austria 2017
14:00 Familiada - odcinek świąteczny
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:20 Śpiewajmy i grajmy Mu... w Pelplinie - koncert kołęd w Bazylice Katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
16:20 Latający renifer - film familijny, Kanada/USA 2003
18:00 Panorama
18:15 Pogoda
18:20 Sport
18:25 Miłość w Laponii - komediodramat, Francja 2017
20:10 Nietykali - komediodramat, Francja 2011
22:10 Ślepy traf - thriller, USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Ben Affleck, Justin Timberlake, Gemma Arterton
23:45 Uwierz w święta - film obyczajowy, USA 2015
01:20 Śpiewajmy i grajmy Mu... w Pelplinie - koncert kołęd w Bazylice Katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
02:10 Butch Cassidy i Sundance Kid - western, USA 1969

06:20 Mango - teledyski
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademia ogrodnika
08:00 Dzień Dobry TVN
11:05 Ukryta prawda (624) - serial
12:00 Szpital (466) - serial
12:55 Szkoła (366) - serial
13:50 19+ (295) - serial
14:20 19+ (296) - serial
15:15 Kuchenne rewolucje - mag.
16:10 Szkoła (367) - serial
17:05 Narodziny - film religijny, USA 2006
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Listy do M. - komedia romantyczna, Polska 2011, reż. Mitja Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska. Pięć kobiet i pięciu mężczyzn odkrywa miłość w czasie świąt Bożego Narodzenia.
22:25 Kryjówka - thriller, RPA/USA 2012, reż. Daniel Espinosa, wyk. Ryan Reynolds, Denzel Washington. Młody agent musi zadbać o bezpieczeństwo uciekającego przed wrogami Tobina Frosta - największego zdrajcy CIA. Gdy kryjówka zostanie zaatakowana, będą musieli współpracować, by przeżyć.
00:35 Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka - film przygodowy, Niemcy/USA 2008
02:30 Co za tydzień
03:05 Uwaga!

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:10 Król Lew 2: Czas Simby - film animowany, Australia/USA 1998
09:50 Śnięty Mikołaj 3: Ucieczka Świętego Mikołaja - komedia przygodowa, USA 2006
11:50 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film animowany, USA 2010
12:20 Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna - film animowany, USA 2005
12:40 Madagwiazdka - film animowany, USA 2009
13:10 Pada Shrek - film animowany, USA 2007
13:45 Kołędowanie z Fundacją Polsat
14:45 Wielkie kołędowanie z Polsatem w Krakowie
15:45 Jasnogórskie kołędowanie z Polsatem
16:45 Wielkie kołędowanie z Polsatem - Święta Lipka 2018
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:40 Święta z Disco Polo Music
20:05 Megahit: Kevin sam w domu - komedia, USA 1990, reż. Chris Columbus, wyk. Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern
22:15 Top Gun - film sensacyjny, USA 1986, reż. Tony Scott, wyk. Tom Cruise, Kelly McGillis, Val Kilmer. Uczniowie elitarniej jednostki lotniczej, Maverick i Tom Kasansky, rywalizują o tytuł najlepszego pilota.
00:45 Święta z Disco Polo Music

07:00 Polska na dzień dobry
08:52 Kalendarz historyczny
09:10 Telezakupy
09:40 Salonik polityczny
10:25 Telezakupy
11:00 Polityczna kawa
11:40 Telezakupy
12:15 Gwiazdy w Republice
12:30 Telezakupy
13:00 Polska na dzień dobry
13:10 Telezakupy
13:30 Polska na dzień dobry
13:40 Telezakupy
14:10 Polska na dzień dobry
14:20 Telezakupy
14:35 Kalendarz historyczny
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Telezakupy
15:35 Reportaż
15:55 Telezakupy
16:10 Republika sztuki
16:30 Telezakupy
16:45 Za siódmą górą
17:05 Instrukcja obsługi kobiety i mężczyzny
18:05 Studnia
18:30 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
18:50 Sport
18:55 Prognoza pogody
19:10 Koncert kołęd w Telewizji Republika
20:10 Analfabet III RP
20:40 Za siódmą górą
21:30 Transmisja papieskiej pasterki z Bazyliki świętego Piotra w Watykanie
23:30 Poland Daily
23:40 Poland Daily - Weather
23:40 Poland Daily - Business
23:50 Poland Daily - Weather
00:00 Poland Daily - Culture

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:30 100 cudownych miejsc na świecie
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłąc Ojczyzna
11:35 Jerash - starożytne miasto Jordanii
11:50 Retrospekcja
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mój sekretny przyjaciel
13:00 Telezakupy
13:20 Koncert życzeń
14:10 Świat Biblii
15:00 Ostatni gram odwagi
16:35 Święty Mikołaj - historia prawdziwa
17:30 Okiem kamery
17:55 Rekolacje Adwentowe
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Życzenia bożonarodzeniowe
18:30 Kołеды i Pastorałki w wykonaniu zespołu NAZARET
19:15 Życzenia bożonarodzeniowe
19:30 Opowieść wigilijna
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Życzenia bożonarodzeniowe
21:00 Apel Jasnogórski
21:25 Życzenia bożonarodzeniowe
21:30 Pasterka pod przewodnictwem Ojca Świętego Franciszka
23:30 Warto jest "uwierzyć Miłości"

REKLAMA

Poland Daily

News, business & culture
EVERYDAY on Telewizja Republika

10:00 PM, 12:00 AM, 2:00 AM, 4:00 AM (Warsaw time)
4:00 PM, 6:00 PM, 8:00 PM, 10:00 PM (Eastern Time, US)

visit polanddaily.com

REKLAMA

Fundacja Pomnik Ofiar Katynia

Prosi o wsparcie idei budowy Pomnika

PKO Bank Polski S.A. (PLN)
78 1020 2906 0000 1102 0218 1915

www.pomnikofiarkatynia.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

W związku z połączeniem spółek ogłaszam o zamiarze zbycia nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 20.0652 ha w miejscowości Karszew, gmina Łask, obręb geodezyjny 0008, nr geodezyjny działek: 261/1, 320/1, 321/1, 275/11, 278/1, 279/1, 280, 284, 285, 286, 287, 288, 262/1, 264/1, 295/1, 296/1, 318/1, 319/1, 322/1, 323/1, 324/1, 325/1, 326/1, 327/1, 328/2, 329/1, 337, 350/1.

Telefon kontaktowy:
T +48 43 675 14 40
M +48 885 030 141

OGŁOSZENIE PŁATNE

W związku z połączeniem spółek ogłaszam o zamiarze zbycia nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 45, 7076 ha w miejscowości Wola Makowska, gmina Maków, obręb geodezyjny 0011 nr geodezyjny działek: 358, 394, 386, 421, 361, 397, 363, 399, 364, 400, 365, 366, 401, 402, 367, 403, 368, 404, 369, 405, 371, 407, 412/4, 370, 406, 372, 373, 374, 375, 377, 378, 379, 415, 381, 382, 417, 383, 418, 384, 419, 385, 420, 387, 422, 388, 423, 408, 409, 410, 411, 104/1, 412/1, 412/2, 412/3, 412/5, 416, 376.

Telefon kontaktowy:
T +48 43 675 14 40
M +48 885 030 141

fot. mat. pras./d

„TITANIC” \ Wspaniałe widowisko filmowe, wielki hit lat 90. Jedenaście Oscarów i miano jednego z najsłynniejszych melodramatów w historii kina, rozgrywającego się na tle głośnej katastrofy pasażerskiego transatlantyku podczas jego dziewiczego rejsu. Niejeden widz postanowi ponownie wzruszyć się losami miłości Rose (Kate Winslet) i Jacka (Leonardo DiCaprio). Efekty specjalne wciąż robią wrażenie.

Wtorek 25.12

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach	06:15 Miasto zgody - reportaż	05:25 Mango - telezakupy	06:00 Nowy dzień z Polsat News	08:00 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	08:00 Balwany
	08:00 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	06:40 Miłość w Laponii - komediodramat, Francja 2017	06:30 Wieczór kolęd z Krakowa - koncert	07:15 Mickey: Bajkowe święta - film animowany, USA 1999	09:20 Kalendarz historyczny	09:25 Słowo Życia
	08:25 Święta z gwiazdami	08:20 Magiczne drzewo - film fantasy, Polska 2008	07:40 Mój przyjaciel delfin 2: Ocalić Mandy - film familijny, USA 2014	08:40 Scooby-Doo: Upiorna Gwiazdka - film animowany, USA 2012	09:30 Telezakupy	09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
PO POŁUDNIU	08:35 Wśród nocnej ciszy - kolędy Telewizji Polskiej i Radia Plus z archikatedry oliwskiej	09:55 Magiczne sanie - film obyczajowy, USA 2016	09:35 Potwory i spółka - film animowany, USA 2001	09:10 Kraina lodu: przygoda Olafa - film animowany, USA 2017	11:15 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	10:30 Zyczenia bożonarodzeniowe
	10:20 Święta z gwiazdami	11:25 Butch Cassidy i Sundance Kid - western, USA 1969	11:25 W krzywym zwierciadle: Witaj, Święty Mikołaju! - komedia, USA 1989	14:35 Zawód Święty Mikołaj - komedia, USA 2001, reż. Peter Werner	12:25 Telezakupy	10:40 „Święta Noc”. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny
	10:30 Józef i Maryja - dramat obyczajowy, Kanada 2016	13:15 Opowieści wigilijne	13:15 Charlie i fabryka czekolady - komedia przygodowa, USA 2005	16:25 Kevin sam w domu - komedia, USA 1990	13:25 Republika sztuki	11:45 Zyczenia bożonarodzeniowe
WIECZOREM	11:50 Święta z gwiazdami	14:00 Familiada - odcinek świąteczny	15:25 Zaczarowana - komedia fantasy, USA 2007	18:50 Wydarzenia	14:15 Analfabet III RP	12:00 Orędzie Bożonarodzeniowe i błogosławieństwo „Urbi et Orbi”
	12:00 Urbi et Orbi - transmisja błogosławieństwa z Watykanu	14:35 Kolo fortuny - teleturniej	17:25 Madagaskar - film animowany, USA 2005	19:20 Sport	15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	12:30 Spektakl baletowy Królowa na Śnieżka
	12:45 Natura w Jedyńce	15:15 Kolędowo - Stanisława Celińska i goście - koncert	19:00 Fakty	19:45 Uwaga!	16:30 Studnia	14:00 Zyczenia bożonarodzeniowe
	13:25 Shelby - pies, który pokochał święta - komedia, Kanada 2014	16:30 Alvin i wiewiórki 2 - film familijny, USA 2009	19:25 Sport	20:00 Listy do M. 2 - komedia romantyczna, Polska 2015, reż. Maciej Dejczer, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska	17:25 Koncert kolęd w Telewizji Republika	14:15 Serce świąt
	15:10 Allan Quatermain i zaginione Miasto Złota - film przygodowy, USA 1986	18:00 Panorama	19:35 Pogoda	22:15 To właśnie miłość - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2003, reż. Richard Curtis, wyk. Hugh Grant, Emma Thompson, Colin Firth, Laura Linney. Osnową historii, która ma dowiedzieć, że miłość przeznika całe nasze życie, jest dziesięć opowieści z życia kilkunastu osób rozgrywających się w okresie świąt Bożego Narodzenia.	18:45 Prognoza pogody	15:50 Święty na każdy dzień
	17:00 Teleexpress	18:15 Pogoda	19:45 Uwaga!	00:55 Tu się gotuje!	18:55 Film - Krzyż z Aleppo	15:55 Kantata „Cicha noc”
	17:15 Pogoda	18:20 Sport	00:55 Kryjówka - thriller, RPA/USA 2012, reż. Daniel Espinosa	01:00 Tajemnice losu - pr. rozryw.	19:10 Koncert kolęd w Telewizji Republika	16:10 Koncert życzeń
	17:30 Jaka Wigilia, taki cały rok - koncert kolęd i pastorałek z Czerwńska nad Wisłą	18:30 Uwierz w święta - film obyczajowy, USA 2015, reż. Jonathan Wright, wyk. Steve Lund, Shenae Grimes-Beech, Ron Lea			20:10 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	17:00 Zyczenia bożonarodzeniowe
	18:35 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	20:10 Asterix i Obelix: Misja Kleopatry - komedia, Francja/Niemcy 2002			21:30 Koniec systemu	17:10 Prosto o gospodarce
	19:30 Wiadomości	22:15 72 godziny - dramat sensacyjny, Francja/USA/Serbia 2014, reż. McG, wyk. Kevin Costner, Amber Heard, Hailee Steinfeld. W zamian za wykonanie ostatniego zlecenia śmiertelnie chory agent poddany zostaje eksperymentalnej terapii, która może uratować jego życie.			22:00 Poland Daily	17:30 Okiem kamery
	20:05 Pogoda	00:10 Tylko ty - komedia romantyczna, USA 1994, reż. Norman Jewison			22:10 Poland Daily - Weather	18:00 Anioł Pański
	20:10 Sport	02:00 Ślepy traf - thriller, USA 2013			22:15 Poland Daily - Business	18:05 Informacje dnia
	20:20 Rolnik szuka żony (11)				22:25 Poland Daily - Weather	18:15 Zyczenia bożonarodzeniowe
	21:20 Faceci od kuchni - komedia, Francja/Hiszpania 2012				22:30 Za siódmą górą	18:20 Kolędy na Trzech Tenorów - Krynica Zdrój
	22:55 Reguła milczenia - dramat obyczajowy, USA 2012				22:50 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	19:25 Zyczenia bożonarodzeniowe
	00:55 Tara Road - dramat obyczajowy, Irlandia 2005				23:20 Reportaż	19:30 Jezus - Królestwo bez granic
	02:40 Allan Quatermain i zaginione Miasto Złota - film przygodowy, USA 1986				23:30 Poland Daily - Culture	20:00 Informacje dnia
					23:42 Poland Daily - History	20:20 Różaniec
					00:04 Poland Daily	20:50 Zyczenia bożonarodzeniowe
					00:14 Poland Daily - Weather	21:00 Apel Jasnogórski
					00:20 Koniec systemu	21:20 Informacje dnia
					00:55 Studnia	21:40 Zyczenia bożonarodzeniowe
					01:40 Reportaż	22:00 77 szans
					02:00 Poland Daily	22:25 Zyczenia bożonarodzeniowe
						23:30 Spis powszechny i gwiazda
						00:00 Msza Święta
						01:00 Orędzie bożonarodzeniowe

Środa 26.12

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	05:35 Józef i Maryja - dramat obyczajowy, Kanada 2016	06:10 Kolo fortuny - teleturniej	05:20 Uwaga!	06:00 Nowy dzień z Polsat News	08:00 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	06:00 Kolory świętości
	07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach	06:45 Latający renifer - film familijny, Kanada/USA 2003	05:45 Mango - Telezakupy	07:55 Artur ratuje Gwiazdkę - film animowany, Wielka Brytania/USA 2011	09:20 Kalendarz historyczny	06:05 Słuchajcie uważnie
	08:00 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	08:25 Alvin i wiewiórki 2 - film familijny, USA 2009	06:55 Remont razem - pr. rozryw.	10:00 101 dalmatyńczyków - komedia, USA 1996	09:35 Koniec systemu	06:10 Cierpliwa ufnosć
PO POŁUDNIU	08:45 Faceci od kuchni - komedia, Francja/Hiszpania 2012	10:00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatry - komedia, Francja/Niemcy 2002	07:55 Milionery - wydanie specjalne - teleturniej	12:10 Dirty dancing - film muzyczny, USA 1987	11:05 Reportaż	07:10 Prosto o gospodarce
	10:10 Rodzina na święta - film obyczajowy, Kanada/USA 2015	11:55 Gwiazdy w południe: Dwa złote colty - western, USA 1959	08:30 Milionery - wydanie specjalne - teleturniej	14:30 Top Gun - film sensacyjny, USA 1986	11:30 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	07:35 Świąteczny duch
	11:40 Natura w Jedyńce: Góry	14:00 Familiada - odcinek świąteczny	09:20 Madagaskar - film animowany, USA 2005	16:55 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film animowany, USA 2010	13:50 Republika sztuki	09:00 Dobrze ześ się Jezu pod Giewontem narodził
WIECZOREM	12:35 Wśród nocnej ciszy - kolędy Telewizji Polskiej i Radia Plus z archikatedry oliwskiej	14:35 Kolo fortuny- odcinek świąteczny	10:55 Grinch: Święt nie będzie - film familijny, Niemcy/USA 2000	17:25 Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna - film animowany, USA 2005	14:40 Gwiazdy w Republice	09:30 Msza święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
	13:20 Teatr Telewizji: Pchła Szachrajka - sztuka na podstawie wiersza Jana Brzechwy	15:15 Świąteczny koncert w Bazylice Katedralnej w Pelplinie	12:50 Śnieżne psy - komedia, Kanada/USA 2002	17:45 Madagwiazdka - film animowany, USA 2009	15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	10:30 Koncert Noworoczny Ziemi Bydgoskiej
	14:20 Święta z gwiazdami	16:05 Nietykalni - komediodramat, Francja 2011	14:40 Strażnicy Galaktyki - film SF, Wielka Brytania/USA 2014	18:15 Pada Shrek - film animowany, USA 2007	15:20 Film - Krzyż z Aleppo	12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
	14:30 Skoki narciarskie: Mistrzostwa Polski w Zakopanem	18:00 Panorama	17:00 Zaplątani - film animowany, USA 2010	19:20 Sport	16:30 Telezakupy	12:20 Jasełka tradycyjne - Cieszyn 2014
	17:00 Teleexpress	18:15 Pogoda	19:00 Fakty	19:25 Pogoda	16:30 Święta Bożego Narodzenia w Telewizji Republika	14:20 Święta za dolara
	17:20 Pogoda	18:25 Sport	19:25 Sport	19:40 Kraina lodu: przygoda Olafa - film animowany, USA 2017	17:25 Koncert kolęd w Telewizji Republika	16:00 Informacje dnia
	17:30 Rolnik szuka żony (13) - serial	18:30 Dziewczynny z wyższych sfer - komedia, USA 2003	19:35 Pogoda	20:05 Titanic (2) - dramat katastroficzny, USA 1997	18:30 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	16:10 Koncert życzeń
	18:35 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	20:10 La La Poland 2 (1) - serial	19:45 Uwaga!	22:10 Drugi Hotel Marigold - komediodramat, Wielka Brytania/USA 2015	18:50 Sport	17:00 Zyczenia bożonarodzeniowe
	19:30 Wiadomości	20:55 27 sukienek - komedia romantyczna, USA 2008, reż. Anne Fletcher, wyk. Katherine Heigl, James Marsden, Brian Kerwin	20:00 Królowna Śnieżka - baśń filmowa, USA 2012, reż. Tarsem Singh, wyk. Julia Roberts, Lily Collins	00:55 Supermarket - thriller, Polska 2012, reż. Maciej Zak, wyk. Mikołaj Roznerski, Marian Dziędziel, Wojciech Zieliński. Pan Jaśmiński, szef prywatnej firmy ochroniarskiej, pilnuje porządku w supermarkecie. Akcja nabiera tempa, gdy w sylwestrową noc w sklepie znika jeden z klientów.	19:10 Film - Modlitwa o pokój	17:10 Kantata „Mędrcy świata”
	20:05 Pogoda	00:25 Czarny pies - film sensacyjny, Francja/Niemcy/Japonia/Wielka Brytania/USA 1998, reż. Kevin Hooks, wyk. Patrick Swayze, Meat Loaf, Randy Travis, Gabriel Casseus	22:10 Wracajcie, skąd przyszłście (4) - dok.	02:45 Tajemnice losu - pr. rozryw.	21:00 Film - Być Koptem	17:30 Okiem kamery
	20:10 Sport	01:55 72 godziny - dramat sensacyjny, Francja/USA/Serbia 2014	23:10 Pompeje - film katastroficzny, Kanada/Niemcy/USA 2014, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kit Harington, Emily Browning, Kiefer Sutherland.. Rzymski niewolnik marzy o odzyskaniu wolności i ślubie ze swoją ukochaną, która jest przyczyną komu innemu.		21:30 Na pomoc!	18:00 Anioł Pański
	20:20 Błękitna głębia - film sensacyjny, USA 2005		01:05 To właśnie miłość - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2003, reż. Richard Curtis		22:00 Poland Daily	18:05 Informacje dnia
	22:20 Zgadnij, kim jestem? - komedia sensacyjna, Hongkong 1998				22:10 Poland Daily - Weather	18:15 Zyczenia bożonarodzeniowe
	00:15 Rozmowy kontrolowane - komedia, Polska 1991				22:15 Poland Daily - Business	18:20 Kolędy na Trzech Tenorów - Krynica-Zdrój
	01:50 Reguła milczenia - dramat obyczajowy, USA 2012				22:25 Poland Daily - Weather	19:25 Zyczenia bożonarodzeniowe
					22:30 Za siódmą górą	19:30 Brat Ogień: Boże Narodzenie
					22:50 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	20:00 Informacje dnia
					23:30 Poland Daily - Culture	20:20 Różaniec
					23:42 Poland Daily - History	20:50 Zyczenia bożonarodzeniowe
					00:04 Poland Daily	21:00 Apel Jasnogórski
					00:14 Poland Daily - Weather	21:20 Informacje dnia
					00:20 Koniec systemu	21:40 Abel z boiska
					00:55 Studnia	23:20 Motywy Bożego Narodzenia zawarte w sztuce Bazyliki Santa Maria Maggiore w Rzymie
					01:40 Reportaż	00:00 Słowo Życia
					02:00 Poland Daily	00:10 Informacje dnia
					02:10 Poland Daily - Weather	00:30 Okiem kamery
						00:55 Rekolacje adwentowe

foto: Ahmed Jadhali/Reuters

REAL WYGRYWA

PIŁKA NOŻNA \ Piłkarze Realu Madryt po raz trzeci z rzędu wygrali Klubowe Mistrzostwa Świata. W sobotnim finale w Abu Zabi Królewscy pokonali gospodarza turnieju Al-Ain FC 4:1 (1:0). Trzecie miejsce zajął River Plate Buenos Aires. Real triumfował w KMS w latach 2014, 2016 i 2017, a w Pucharze Interkontynentalnym – w 1960, 1998 i 2002 r.

20

PONIEDZIAŁEK-ŚRODA 24-26 GRUDNIA 2018

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

Krzysztof Oliwa

Zuwagi na okres przedświąteczny ostatnia tegoroczna kolejka odbywała się nietypowo od czwartku do soboty. Po czwartkowej wygranej Legii na wyjeździe z Zagłębiem Sosnowiec 3:2 warszawski zespół awansował na pierwsze miejsce i czekał, co w sobotę zrobi Lechia. Gdańszczanie nie mieli żadnych kłopotów z przedostatnim Górnikiem, zwyciężyli aż 4:0 i to oni udadzą się na urlopy jako liderzy ekstraklasy. Mają 42 pkt i o trzy wyprzedzają Legię.

Bramki w meczu, który w drugiej połowie został przerwany na kilka minut z powodu masowego odpalenia środków pirotechnicznych przez kibiców, zdobyli Artur Sobiech, Rafał Wolski, Filip Mladenović i Flavio Paixão. Dla Portugalczyka to 12. trafienie w sezonie, dzięki czemu zrównał się z Igozem Angulo na czele klasyfikacji strzelców ekstraklasy. Hiszpański napastnik Górnika nie powiększył swojego dorobku.

W pozostałych sobotnich meczach Korona Kielce zremisowała z Miedzią Legnica 0:0, natomiast Zagłębie Lubin uległo Cracovii 1:2, choć prowadziło do przerwy po голу Bartosza Kopacza. W 67. min czerwoną kartkę zobaczył bramkarz gospodarzy Dominik Hładun, co zapoczątkowało serię nieko-

EKSTRAKLASA \ Piłkarze Lechii na pierwszym miejscu w tabeli

Lider na zimę

Lechia Gdańsk po sobotnim zwycięstwie nad Górnikiem Zabrze 4:0 w 20. kolejce spędzi zimę na pozycji lidera ekstraklasy. Czwartą wygraną z rzędu zanotowała Cracovia. Teraz piłkarze rozpoczną zaledwie 47-dniową przerwę, najkrótszą w historii tych rozgrywek.

Gdańszczanie nie mieli żadnych kłopotów z Górnikiem, zwyciężyli aż 4:0 i to oni udadzą się na urlopy jako liderzy ekstraklasy
| fot. Fotomag/Gazeta Polska

rzystnych zdarzeń dla lubinian. W ostatnim kwadransie Zagłębie straciło dwie bramki – po trafieniu Javiego Hernandeza i samobójczym golem Macieja Dąbrowskiego.

Cracovia, która odniosła czwarte zwycięstwo z rzędu, zajmuje 9. miejsce z do-

robkiem 27 pkt. A jeszcze po 11 kolejkach znajdowała się w strefie spadkowej...

Zajmująca drugie miejsce Legia już w czwartek pokonała na wyjeździe Zagłębie Sosnowiec 3:2, choć przegrywała 1:2. W meczu przyjaźni na trybunach wszystkie pięć bramek padło po strzałach

głową. Dla Legii trafili William Remy, Adam Hlousek i Sandro Kulenović, a dla gospodarzy – Piotr Polczak oraz po samobójczym uderzeniu Carlitos.

Sosnowiczanie z dorobkiem zaledwie 12 pkt zamykają ligową tabelę. Do bezpiecznej strefy tracą 6 pkt.

Tego samego dnia Pogoń Szczecin wygrała u siebie ze Śląskiem Wrocław 2:1. Jedyną bramkę dla gości zdobył Marcin Robak, dla którego to 111. trafienie w ekstraklasie.

Robak trafił w końcówce pierwszej połowy, ale po przerwie w ciągu 5 min dwie bramki zdobyli Kamil Drygas i Iker Guarrotxena. W rezultacie piąta w tabeli Pogoń (31) odniosła siódme z rzędu zwycięstwo na własnym stadionie. Śląsk (18 pkt) pozostał na 14. miejscu.

Wydarzeniem piątku było starcie Wisły Kraków z prowadzonym przez jej byłego piłkarza i trenera Adama Nawalkę Lechem Poznań. Oba zespoły wystąpiły osłabione. Biała Gwiazda, o której w ostatnich dniach było głośno z powodu zmiany właścicieli, pokazała się z niezłej strony, ale ostatecznie przegrała 0:1. Bramkę dla gości zdobył w 75. min precyzyjnym strzałem przy słupku Pedro Tiba. To trzecie z rzędu zwycięstwo Lecha, który w tabeli awansował na trzecie miejsce (33 pkt). Wisła Kraków jest ósma (29).

Wcześniejsze piątkowe spotkania zakończyły się bez wyłonienia zwycięzców. Arka Gdynia zremisowała z Wisłą Płock 3:3 (do przerwy przegrywała 0:2), a Piast Gliwice z czwartą Jagiellonią Białystok 1:1.

Od niedzieli zacznie się zimowa przerwa, która potrwa 47 dni. Piłkarze wrócą na boiska 8 lutego.

KRZYŻÓWKA

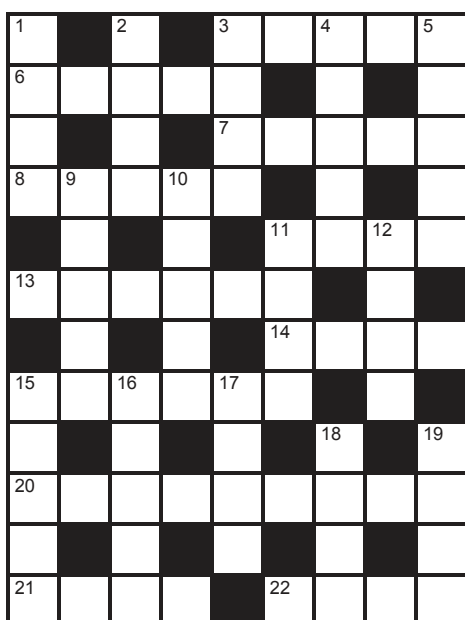
POZIOMO

- 3) umysł, intelekt
- 6) domek dla krów
- 7) powściągliwość, ostrożność
- 8) filmowy zalotnik
- 11) szukana w stogu siana
- 13) pada za oknem
- 14) udziela kredytów
- 15) szermiercza broń
- 20) ojczyzna tanga
- 21) krewna cyprysa
- 22) kość dla psa

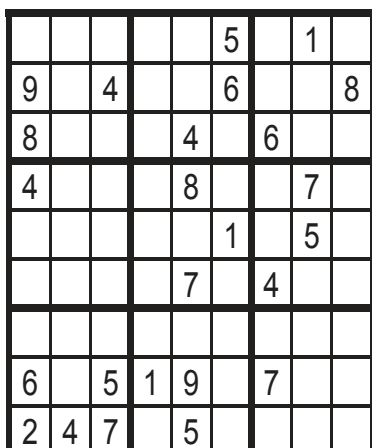
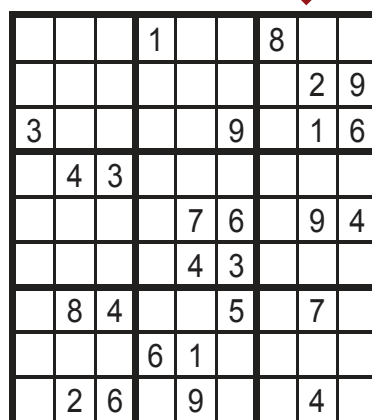
PIONOWO

- 1) zwierzę z bródką
- 2) sezonowy trend
- 3) bal bez tańców
- 4) uciekinier z więzienia
- 5) dawna waluta Niemiec
- 9) broń rycerza
- 10) miano, określenie
- 11) pokój w chacie

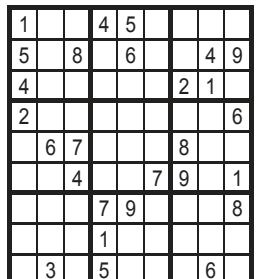
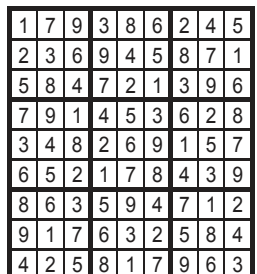
- 12) pożarowa zorza
- 15) podopieczny Baden-Powella
- 16) krótkie wiosło
- 17) personalne w kadrach
- 18) słuchany na baczność
- 19) cecha dżentelmena

SUDOKU

ROZWIĄZANIA

Gazeta Polska
codziennie

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa
faks +48 (22) 825 12 25
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nac.: Katarzyna Gojska, Olga Doleśniak-Harczuk

Wydawca numeru: Olga Doleśniak-Harczuk
Sekretarz redakcji: Katarzyna Rączkowska
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska, Katarzyna Szol, Piotr Łukasz

Polska: Dorota Kania (kier.), Igor Szczęsławski (z-ca)
Świat: Olga Alehno (kier.), Konrad Wysocki (z-ca)
Obrona narodowa: Igor Szczęsławski
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.), Wojciech Mucha (p.o. z-cy kier.)

Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)
Kultura: Anna Krajewska (p.o. z-cy kier.)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Mazowsze: Natalia Karacz-Kaczowska (p.o. kier.)
Pomorze: Maciej Kożuszek (kier.)
Łódź: Ilona Węgrzyn (kier.)
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)
Śląsk: Mariusz Andrzej Urbanek (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.), Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)

DTP: Paweł Chrzczanowski, Aleksander Rączkowsk, Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielucki
Fotodycja: Maja Wójcik, Karolina Janderko
Wydawca: Forum SA
Zarząd: Grzegorz Tomaszewski
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)

Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazmierczuk, tel. 603 117 483, Ewa Wójcik, tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Public Relations: +48 607 055 060

Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: RUCH SA (krajowa i zagraniczna), Garmond Press SA (krajowa)
Prenumerata e-wydawni: www.gpcodziennie.pl
www.facebook.com/GPCodziennie

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Gazeta Polska

codziennie

POMOC CHARYTATYWNA

Wigilia na 1000 osób w centrum miasta

Abp. Józef Kupny poświęcił opłatki i wraz z prezydentem Wrocławia dzielił się nimi z zebranymi ludźmi | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

To będzie największa wigilia w mieście. Organizatorzy zaprosili osoby samotne i potrzebujące na wrocławski Rynek 24 grudnia o godz. 10, by podzielić się opłatkiem, wspólnie pokolegować i spożyć bożonarodzeniowe potrawy.

Janusz Wolniak

Arcybiskup Józef Kupny wraz z prezydentem miasta Jackiem Sutrykiem apelowali do wrocławian o pomoc w organizacji przedsięwzięcia odbywającego się już od czterech lat. Chodzi nie tylko o prace organizacyjne, bo w zamierzeniu będzie to wigilia dla ponad 1000 osób, ale także o podzielenie się swoimi wypiekami.

Ks. Dariusz Amrogowicz, dyrektor Caritas Archidiecezji Wrocławskiej wierzy, że tak jak w poprzednich latach wrocławianie podzielą się swoimi piernikami, makowcami, sernikami czy innymi ciastami.

– To zaproszenie skierowane jest nie tylko do samotnych i najuboższych, ale tak naprawdę do wszystkich wrocławian tak, aby ten dzień był wspólnym przeżywaniem Bożego Narodzenia, przyjścia małego Chrystusa, który w ubóstwie betlejemskiej stajenki przyszedł na świat, nie bojąc się ludzkiej

słabości i biedy – mówi ks. Dariusz Amrogowicz, dyrektor wrocławskiej Caritas.

Dodaje, że w tym dniu warto, aby wszyscy wrocławianie spotkali się w centrum miasta, dzieląc się życzeniami oraz przekazując dla najuboższych słodkości przygotowane na świąteczny stół.

Pokrojone ciasta można przynieść w dniu wigilii 24 grudnia od godz. 6 na wrocławski rynek do namiotów Caritas.

Dzięki zaangażowanym w akcję Caritasowi, Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej i firmie AmRest podczas wigilii zostanie podane: 200 l barszczu, 200 kg kapusty z grochem, 150 kg ryby po grecku, 5000 pierogów ruskich, ponad 100 kg śledzia z cebulką i 200 l herbaty z cytryną.

Przed nadejściem świąt wrocławski Caritas rozdał osobom potrzebującym ok. 700 paczek. W każdej z nich znalazł się bochen świeżego chleba, trochę konserw, ser, parówki i coś słodkiego – wyliczał Michał

Brzeziński z wrocławskiej Caritas. W spotkaniu wzięli udział metropolita wrocławski ks. arcybiskup Józef Kupny oraz prezydent Wrocławia Jacek Sutryk. Skierowali życzenia do najuboższych, połamali się z nimi opłatkiem oraz osobiście wręczali świąteczne paczki.

Niektórzy przyszli tu pierwszy raz. Pan Marian pięć lat temu stracił w wypadku rękę, po czym utracił pracę. Nie był należycie ubezpieczony i dostał bardzo małe odszkodowanie. Pieniądze się rozeszły, teraz żyje tylko z zasiłku. Na szczęście ma gdzie mieszkać.

Przemek i Ewelina nie mają samodzielnego mieszkania. Żyją z dwójką dzieci i rodzicami, a pracę mają dorywczą. Dzięki paczce Caritas odczuja, że idą święta.

W najgorszej sytuacji są tacy ludzie jak Krzysztof. Sam przyznaje, że mógłby inaczej żyć, ale odkąd rzuciła go żona, stracił pracę i mieszkanie, nie może się pozbierać. Już mija rok, od kiedy sypia na klatkach schodowych.

fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

DOBROCZYNNOŚĆ

Obdarowano najmłodszych

Oddzielną akcję Caritas zorganizował też dla dzieci z ubogich rodzin. W kościele pw. św. Bartłomieja rozdano 200 paczek. W spotkaniu uczestniczył metropolita wrocławski ksiądz arcybiskup Józef Kupny, składając świąteczne życzenia dzieciom i ich rodzicom. Paczki zostały przygotowane dzięki ogromnej hojności i szczodrości dzieci ze szkolnych kół Caritas, szkół katolickich oraz placówek edukacyjnych, które wzięły udział w akcji „Nasza paka”. Szkoły, na-

uczyciele, dzieci i rodzice zostali poproszeni, aby na mikołajki zrobić prezent najmłodszym z rodzin dotkniętych różnego rodzaju ubóstwem. Efekt okazał się nadzwyczajny. Setki paczek zasypały pracownię pomocników Świętego Mikołaja. Prezentów było tak wiele, że do pomocy włączył się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, który przekazał zapotrzebowanie na paczki dla rodzin będących pod jego opieką. W akcji Caritasu Archidiecezji Wrocławskiej uczestniczyło ponad 700 wolontariuszy ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych działających w 48 kołach.

(jw)

OKRADEŁ SZPITAL Z PRĄDU

BOLESŁAWIEC \ Policja zatrzymała 30-letniego mężczyznę podejrzanego o kradzież z włamaniem do szpitala powiatowego w Bolesławcu na Dolnym Śląsku. Jego łupem padło m.in. 400 l oleju napędowego, akumulatory, części agregatu prądotwórczego. W razie awarii generator zapewniał prąd m.in. dla oddziału intensywnej terapii, noworodków i bloku operacyjnego.

fot. mat. pras./d

Człowiek 100-lecia

Eugeniusz Kaźmierczak | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

W zaszczytnym gronie osób uhonorowanych Medalem 100-lecia Odzyskania Niepodległości znalazł się Eugeniusz Kaźmierczak. Udowodnił on, że Ojczyzna jest dla niego dobrem najwyższym, dobrem, o które trzeba walczyć i dla którego można wiele poświęcić. Eugeniusz Kaźmierczak to działacz Solidarności i opozycji antykomunistycznej, inicjator odrodzenia Akcji Kato-

lickiej w Archidiecezji Wrocławskiej i wieloletni prezes jej władz statutowych.

Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości jest polską odznaką okolicznościową ustanowioną uchwałą Rady Ministrów z 8 maja 2018 r. dla uczczenia 100-lecia odzyskania Niepodległości oraz na pamiątkę odrodzenia Państwa Polskiego.

..... (jw)

Patriotyczna choinka w Niemczech

Wystroj artystyczny przygotował Wydział Kultury w Niemczech | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Mamy w Polsce wiele pięknych tradycji. Choinki bożonarodzeniowe stoją nie tylko w naszych domach, w kościołach, lecz także w sklepach, na ulicach, w centralnych punktach miast i miasteczek. Pięknie przyozdobione i oświetlone przyciągają nasz wzrok. Musimy mieć świadomość, że są też kraje, w których postawienie choinki, jednego z symboli Bożego Narodzenia, jest zakazane.

Oryginalną choinkę spotkaliśmy w Niemczech. Na jej szczy-

cie jest biało-czerwona gwiazda, a bombki też są w barwach narodowych.

Choinka stoi przed urzędem miasta i gminy, gdzie znajduje się też pomnik poświęcony bohaterskim obrońcom historycznego grodu z napisem: „Nigdy nie słyszałem o oblężonych, którzy by z większą od nich wytrzymałością i bardziej przezorną zaradnością zabiegali o swoją obronę...” – biskup Thietmar z Merseburga.

..... (jw)

BOŻE NARODZENIE 2018

Życzenia świąteczne i innych znanych D

Abp JÓZEF KUPNY,
metropolita wrocławski

Niech te święta będą doświadczeniem Dzieciątka Jezus. Życzę, by wszyscy ludzie doświadczyli w sercu miłości i pokoju! Niech radość, dobroć, miłość i łaska Boża zapanują w rodzinach, zakładach pracy, w ojczyźnie i na świecie!

Premier
MATEUSZ MORAWIECKI

Życzę wszystkim, abyśmy potrafili przełamać się opłatkami w taki sposób, żeby sklejać Polskę razem. Odziedziczyliśmy ją po III RP i po PRL mocno rozbity, rozczłonkowaną. Jest morze spraw niezalutwionych. Do tego, żebyśmy mogli dalej Polskę zmieniać, musimy w nadchodzącym roku mieć dużo mobilizacji, aktywności. Siły woli i wiary, takiej politycznej, żeby przekonywać naszych adversarzy i wszystkich ludzi wokół nas, że warto z nami zmieniać Polskę, w której przywróciliśmy już elementarną sprawność, sprawczość i sprawiedliwość historyczną.

KORNEL MORAWIECKI,
marszałek senior

Kolędy, pastoralki, szopka. „Ejże dyna, dyna, dyna narodził się Bóg Dziecina”. W Credo wyznajemy, wierzę w „...Syna Jego jednorodzonego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny...”

Jak współczesny człowiek ma sobie poradzić z taką prawdą? I nie chodzi tu o mityczność tego przesłania, o zamknięcie boskiego wydarzenia w kategoriach ludzkiego czasu i przestrzeni. My już postrzegamy większe tajemnice, ale już wiemy więcej. Czy narodził się to tylko natura, tylko cud? Czy tym, kim jesteś, stajesz się z czysto biologicznej przyczyny? Każdego i wszystkich nas określają nie sami rodzice, określa nas kultura. Język i religia, zwyczaje i instytucje, hi-

storia, całe materialno-duchowe otoczenie.

Temu procesowi oczywiście poddany był sam Pan Jezus. Jego Boska wielkość, to nie uzdrowienia, które czynił, nawet nie Zmartwychwstanie. Miłością, którą głosił i praktykował, położył podwaliny pod naszą wielką cywilizację i nas zrodził.

Moglibyśmy śpiewać, „Ejże, dyna, dyna, dyna narodził się Sens – Dziecina”. Sens przestający wyobrażenia osobowego Boga.

Sens – Bóg, w którego wiara, wbrew śmierci, daje nam życie, daje i będzie dawała trwanie tym, którzy w Boga – Sens uwierzą. Czego każdemu, przy

okazji Świąt Bożego Narodzenia życzę.

Inspektor MACIEJ
JANUSZKIEWICZ,
komendant Miejskiej
Policji we Wrocławiu

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia chciałbym życzyć wszystkim przede wszystkim zdrowia, spokoju i pomyślności. Niech nadchodzące Święta będą czasem radosnych chwil, spędzonych w gronie najbliższych. Mieszkańcom Wrocławia i powiatu wrocławskiego, funkcjonariuszom oraz pracownikom Policji życzę, aby te Święta były pełne wzajemnego szacunku i odpoczynku

ARESZT DLA BURMISTRZA

DOLNOŚLĄSKIE \ Na trzy miesiące aresztował sąd burmistrza Boguszo-Gorców Jacka C., któremu Prokuratura Okręgowa w Świdnicy postawiła zarzuty korupcyjne. Jest podejrzany o przyjęcie 70 tys. zł łapówki, grozi mu do 12 lat więzienia.

fot. mat. pras./d

AUTO WJECHAŁO NA CHODNIK

SZKLARSKA PORĘBA \ Do tragicznego wypadku doszło w sobotę wieczorem na głównej ulicy. Samochód terenowy skosił bariery ochronne między jezdnią a chodnikiem, wybił się w powietrze i z impetem uderzył w chodnik przy ul. Jedności Narodowej. Kierowca nie przeżył.

fot. Lwówek na sygnale/d

ne od Premiera RP olnoślązaków

ROMAN KOWALCZYK, dolnośląski kurator oświaty

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia oraz nowego roku pragnę w imieniu własnym i pracowników Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przekazać Państwu najserdeczniejsze życzenia. Niech nadchodzące święta będą wspaniałym czasem upływającym w rodzinnej atmosferze i przynoszącym wiele radości oraz optymizmu. Życzę, by to, co pilne nie przysłańało tego, co najważniejsze. By wyzwania i trudności dnia codziennego nie gasiły zapału i optymizmu. W nadchodzącym nowym roku proszę przyjąć dla siebie oraz swoich najbliższych życzenia szczęścia i pomyślności oraz spełnienia planów w życiu osobistym i zawodowym.

KAZIMIERZ KIMSO, przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia wszystkim ludziom Solidarności oraz tym, którym bliskie są ideały naszego związku, życzę dobrego odpoczynku, obecności osób bliskich lub przyjaciół przy wigilijnym stole, umiejętności odnalezienia w tym niezwykłym czasie świątecznym tego, co najważniejsze oraz wrażliwości i otwarcia się na drugiego człowieka.

Życzę wszystkim, by Gwiazda Betlejemka oświeślała jasno naszą drogę, tak abyśmy pokonując trudności, doszli do celu. Za nami wyjątkowy rok, w którym świętowaliśmy stulecie odzyskania niepodległości. Niech odwaga naszych przodków inspirowała nas do realizacji śmiałych planów i zamierzeń, tak aby kolejny 2019 rok przyniósł dalszą poprawę warunków życia pracowników i ich rodzin w naszej kochanej Rzeczypospolitej.

(opr. jw.)

Premier RP Mateusz Morawiecki i marszałek Kornel Morawiecki podczas wigilii Stowarzyszenia Solidarność Walcząca we Wrocławiu | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

od codziennych zadań. Policjantom i Policjantom, którzy w czasie Wigilii i dwóch dni świątecznych będą pełnić służbę, życzę bezpieczeństwa i tego, abyście po zakończonej służbie mogli na czas powrócić do swoich najbliższych.

PAWEŁ HRENIAK, wojewoda dolnośląski

Jest taki jedyny czas w roku, kiedy otaczający nas świat wypełnia atmosfera miłości,

wytnienia i zatrzymania się od codziennego pędu. To czas wielkiego oczekiwania i radości z narodzin Chrystusa! Niech nadchodzące święta Bożego Narodzenia zgromadzą przy stole najbliższe naszym sercom osoby. Życzymy sobie szczerze pomyślności i wybaczymy wzajemne urazy, krusząc delikatną biel symbolicznego chleba podczas wigilijnej kolacji.

Niech wspólne koledowanie – najpełniejszy przecież wyraz świątecznej radości – wypełni nasze domy i pozwoli wkroczyć w nowy rok z uśmiechem i nadzieją!

Wesołych Świąt i szczęśliwego nowego roku!

KULTURALNY FLESZ

BOŻE NARODZENIE

Żywa szopka we Wrocławiu

fot. mat. pras./d

Od 24 grudnia będzie można oglądać żywą szopkę bożonarodzeniową. Organizatorem jest parafia pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Matki Pocieszenia przy ul. Wittyga. Obok tradycyjnych

figur świętych będą owce, osiołek, koń, cielę. Zwierzęta zostały wypożyczone z wrocławskiego ZOO.

Od 24 grudnia do 6 stycznia, Kościół Najświętszej Maryi Panny, ul. Wittyga 1, Wrocław

WYSTAWA

Epicka opowieść z muzealnym tabletem

W Muzeum Pana Tadeusza świąteczne zwiedzanie wystawy stałej z muzealną grą na tablecie. Tablety będą wydawane bezpłatnie do każdego biletu. Gra dostępna jest również w j. angielskim i niemieckim. W różnych miejscach ekspozycji ukryte są naklejki z QR kodami, które uruchomią grę i zabiorą zwiedzających w nie-

samowitą podróż: odwiedzą oni romantyczną bibliotekę, zagrają koncert fortepianowy, pomogą podać kawę gościom, a nawet uratują biesiadników przed mrówkami! To tylko część zadań, które czekają na uczestników epickiej wyprawy.

Od 27 grudnia do 30 grudnia, Muzeum Pana Tadeusza, Rynek 6, Wrocław

WYDARZENIE

Bombkowe Świąta w Loopy`s

Animatorzy zapraszają do udziału w bomb (k)owych animacjach. W dniach 27–30 grudnia uczestnicy będą rozbierali bombę, którą złe Elfy i Grinch ukryli na placu, chcąc zniszczyć najfajniejsze centrum rozrywki, byśmy w sylwestra nie mogli przenieść się w czasie. Eddy zna sposób powstrzymania ich. Akcja ratun-

kowa potrwa od 27 do 30 grudnia, o godz.: 12, 15 i 17.

Od uczestników zależy, czy Nowy Rok nadejdzie. Zabawy dla dzieci dostępne są w ramach biletu wstępu do Loopy`s.

Od 27 grudnia do 30 grudnia, Loopy`s World. Rodzinne centrum, ul. Czekoladowa 20, Bielany Wrocławskie

ARCHIWA RODZINNE

Sekrety z Zamkowej Szuflady

Wystawa prezentuje historię Zamku Książ i jego mieszkańców. Ekspozycja jest w pięciu zamkowych komnatach, każda sala prezentuje inną tematykę. Materiały pochodzą z Archiwum Państwowego we Wrocławiu, z zasobu „Majątku Hochbergów” i ze zbiorów własnych Przedsiębiorstwa Zamek Książ. O wyjątkowości wystawy stanowi fakt, że znaczną jej część tworzą niepublikowane dotąd zdjęcia z prywatnych albumów i archiwów rodzinnych osób, których przodkowie zwią-

fot. mat. pras./d

zani byli z Hochbergami i Zamkiem Książ.

Do 31 grudnia, Zamek Książ w Wałbrzychu, ul. Piastów 1, Wałbrzych

SZTUKA WITRAŻE 83-LETNIEGO SALEZJANINA ZDOBIĄ ŁÓDZKIE KOŚCIOŁY, INSTYTUCJE I DOMY

Obecnie
na warsztacie
salezjanina znajdują
się witraże z fasady
kościół Jezuitów
w Łodzi

Ksiądz, który skleja kolorowe szkiełka

Ks. Tadeusz Żurawski, 83-letni salezjanin, tworzy i odnawia witraże | fot. Jan Środa/Gazeta Polska

Mała pracownia pod kościołem św. Teresy w Łodzi. To tu powstają witraże, które potem podziwiamy w oknach łódzkich, i nie tylko, kościołów, instytucji czy domów prywatnych. Obecnie trwa tu renowacja neogotyckich witraży z kościoła Jezuitów przy ul. Sienkiewicza w Łodzi.

Anna Skopińska

Wszystkim zajmuje się ks. Tadeusz Żurawski, 83-letni salezjanin, który jako dziecko przeżył rzeź wołyńską. Pomaga mu cioteczna siostra Krystyna – równolatka, która podobnie jak on uciekła „spod siekiery”, jest też kolejny już uczeń – Polak z ich rodzinnych stron.

Ksiądz pokazuje ornamenty, które zostaną wstawione w kwatery odnawianych witraży z fasady kościoła przy ul. Sienkiewicza w Łodzi. Prace przy renowacji wszystkich okien znajdujących się w tej świątyni trwają już 10 lat. Ks. Żurawski przewiduje, że potrwają jeszcze trzy.

– Trzeba wymienić pobite szkiełka: dobrać kolor i patynę, dopasować, brakujące szkieł-

ka wyciąć z podobnego szkła – opowiada. Renowacja polega też na tym, że tam, gdzie ołowiana siatka jest już skorodowana, trzeba włożyć nowy ołów. A jeśli jeszcze korozja nie zniszczyła kwatery witrażowej, wtedy pozostawia się zabytkowy ołów i w miejscach łączenia ramek ołowianych daje się też cynę, by wzmocnić i uszczelnić. Następnie zalewa się rzadkim kitem, by uszczelnić i usztywnić. – Wtedy taka kwatery może przetrwać i 150 lat – słyszymy w pracowni.

Najpierw jest jednak czyszczenie: z kurzu, pyłu, łódzkiego dymu, jak mówi pani Kryśka. Robi się to sodą kaustyczną i środkami do mycia naczyń kuchennych. – Niektóre witraże były bardzo sfatygowane – mówi ksiądz witrażysta. – Tak, że potrzeba było doraźnie całe kwatery, także te obraskowe – dodaje. Trzeba było poszukać w ikonografii odpowiednie obrazy i na podstawie tego odtworzyć, najpierw malując na szkło, potem umieszczając na szablonie, wyciąć i wypalić w temperaturze ponad 500 st. C. Czy na tym etapie są trudności? – Da się je przezwyciężyć – przyznaje ks. Żu-

rawski. – Mamy w Polsce huty szkła, gdzie wytwarzane jest też szkło witrażowe, choćby w Jaśle. W Poznaniu dostępne jest też szkło sprowadzane z Berlina, a nawet z Ameryki – mówi kapłan. Dlatego braki daje się zastąpić, a nawet odpowiednio modulując światłocieniem, odtworzyć niemalże identycznie.

Jak długo trwa praca przy restauracji witraży? Jak tłumaczy salezjanin, wykonanie jednego metra kwadratowego to tydzień, więc odnowienie całego okna, którego powierzchnia wynosi ok. 4 m kw., trwa miesiąc. – Renowacja wymaga mniej więcej tyle czasu, co wykonanie nowego witraża – mówi ks. Żurawski. Obecnie witraże zabezpiecza się szkłem zespolonym, które chroni tę koronkową wręcz robotę przed czynnikami zewnętrznymi: wodą, temperaturą, działaniem promieni słonecznych. To pozwala mieć pewność, że przetrwają bardzo długo. Witraże mocuje się w ramach, które trzymają obraz – te zabytkowe zatapiało się bezpośrednio w murze, co przyspieszało ich niszczenie.

CZYTAJ WIĘCEJ NA s.2

NOWOSOLNA

Pożar kościoła

Kilkanaście zastępów Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej gasiło pożar kościoła pw. św. Andrzeja Boboli, który znajduje się na rynku Nowosolna w Łodzi. Ogień wybuchł w niedzielę rano. Paliła się konstrukcja dachu. W chwili wybuchu pożaru świątynia była pusta. – Strażacy mogli działać tylko na zewnątrz.

Pożar gasili więc z koszy, drabiny i podnośników. Aby zlokalizować zarzewie ognia, musieli zdejmować poszycie dachu – poinformował oficer prasowy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi st. kpt. Jędrzej Pawlak. Dogaszanie pożaru trwało kilka godzin, bo pod pokryciem dachu tliły się materiały izolacyjne. Na razie nie wiadomo, co było przyczyną pożaru.

(PAP, eb)

DODATEK ŁÓDZKI

ŁÓDZIANIE NA ARCHIDIECEZJALNEJ WIGILII

ŚWIĘTA \ Ponad 400 osób, w tym podopieczni świetlic środowiskowych i domów dziennego pobytu oraz Punktu Pomocy Charytatywnej, wzięło udział w spotkaniu wigilijnym, przygotowanym przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej. Wszyscy podzielili się opłatkiem, a na stole znalazły się tradycyjne potrawy. Był też czas na wspólne kolędowanie, a najmłodsi dostali słodki upominek.

foto: Tomasz Adamowicz/Gazeta Polska

SZTUKA WITRAŻE 83-LETNIEGO SALEZJANINA ZDOBIĄ ŁÓDZKIE KOŚCIOŁY, INSTYTUCJE I DOMY

Ksiądz, który skleja kolorowe szkieleka

Mała pracownia pod kościołem św. Teresy w Łodzi. To tu powstają witraże, które potem podziwiamy w oknach łódzkich, i nie tylko, kościołów, instytucji czy domów prywatnych. Obecnie trwa tu renowacja neogotyckich witraży z kościoła Jezuitów przy ul. Sienkiewicza w Łodzi.

Anna Skopińska

Ks. Tadeusz Żurawski wykonuje witraże i prowadzi renowację już ponad 50 lat. Dzięki swojej pracy, dokładności i wielości wykonanych renowacji otrzymał specjalne pozwolenie od konserwatora zabytków. Opowiada, że najcenniejsze łódzkie witraże, które odnawiał, pochodziły z nieistniejących już dziś kamienic przy ul. Główniej (obecnie al. Piłsudskiego). Witraże znajdowały się na klatkach schodowych bądź w sklepowych witrynach. Ksiądz odtwarzał brakujące elementy kilkunastu z nich. Dziś odnowione i uratowane przez

niego witraże z domów, których już nie ma, znajdują się w Muzeum Miasta Łodzi.

W jego pracowni są dziesiątki szkiców i szablonów. Ksiądz Żurawski z ogromną wrażliwością dopasowuje i skleja kolorowe szkieleka wg projektów najpierw ks. Wincentego Kiliana i ks. Tadeusza Furdyny, a obecnie Remigii Litwinowicz, Joanny Stefańskiej i Jana Dominikowskiego. Wykonane przez niego witraże ozdabiają nie tylko łódzkie kościoły, ale też katedrę w Kijowie, świątynie w Wilnie czy Bratysławie, kaplicę prymasowską w Warszawie oraz kaplicę w pałacu biskupów łódzkich. Za swoją pracę nie pobiera wynagrodzenia. Cały dochód idzie

na cele charytatywne i dzieła prowadzone przez salezjanów.

Ksiądz Tadeusz Żurawski, historyk sztuki i mistrz, jeśli chodzi o witraże, mimo swojego wieku prowadzi w parafii jedną z grup Domowego Kościoła i głosi kazania, w których przekazuje prawdę o Wołyniu. Tam się urodził i stamtąd jako dziecko musiał uciekać z mamą i bratem. Tatę rzeź ominęła, „uratowali” go Rosjanie, zsyłając na Sybir. – Nie mówię, że urodziłem się na Ukrainie, że urodziłem się w Związku Radzieckim, choć miałem tak w dowodzie – opowiada kapłan. – To nie był Związek Radziecki, to była Polska – podkreśla. Opowiada też historie, które szkła oczy,

SEKRETY ŁÓDZI MIĘDZYWOJNIA

Co w prezencie na Gwiazdkę?

„Rzecz pożyteczna nie jest zawsze przyjemna. Dla pań kupujcie coś do zamiany” – pisano w 1928 r. w „Ilustrowanej Republice”, radząc, co kupić na Gwiazdkę.

A problem był nie lada. Czasem wynikał z nadmiaru towarów, a czasem z braku pieniędzy. „Przez długie godziny zastanawiamy się, obchodzimy wszystkie sklepy, oglądamy wystawy i ciągle jesteśmy niezdecydowani, nie wiedząc, co wybrać spośród tylu przedmiotów, okazywanych przez sprzedawcę” – pisano w prasie. Z pomocą szły reklamy. Bogatszych zachęcano do kupna perskich dywanów, nowoczesnych mebli, obrazów, przedmiotów z brązu. Dużym wzięciem cieszyły się porcelanowe serwisy stołowe i do kawy, kryształowe francuskie Galle-Mosera, które można było nabyć w składzie K. Bogusławskiego przy ul. Piotrkowskiej 100. Były tu też ozdobne figurki, wazony czy bomboniere. Popularne były wielkie wyprzedaje przedświąteczne u Braci Z. i A. Rappeport przy Piotrkowskiej 15. Mniej zamożnych zachęcano do zakupu odzieży.

„Eleganckie płaszcze damskie z futrzanym kołnierzem, swetry, boty, chustki – najtańsze ceny, najdogodniejsze warunki tylko u Leo Rubaszki na Ki-

lińskiego 44” – zachwalała reklama. Inna zachęcała: „Niebywała sprzedaż gwiazdkowa w firmie Soieries, Piotrkowska 90. Nie omijajcie okazji zaopa-

trzenia się za ceny zadziwiająco niskie w najlepsze materiały jedwabne, wełniane, bawełniane”. Chętnie na prezenty kupowano też torebki, biżuterię, nawet parasole. Dla łasuchów polecano „prezenty gwiazdkowe z marcepanów, czekolady, cukrów”, do nabycia u L. Zalewskiego przy Piotrkowskiej 162. Na prezent dla niewiast proponowano tomiki poezji, ale przede wszystkim radzono, że im trzeba kupić coś „do zamiany”. „Nic tak nie cieszy kobiety, jak prezent, który można zamienić. Właściciele sklepów chętnie zamieniają towary, dla nich jest to doskonały interes, gdyż każda kobieta chętniej coś dopłaci, by dokonać zamiany” – pisano w prasie. Z prezentami dla kobiet był też inny problem – niestałość oczekiwań. „Proszę, podarujcie kobiecie parę białych, długich rękawiczek, o których marzyła od tygodni, a gdy jej wręczycie prezent, pomyśli, że właściwie

chciałaby szare” – żalił się jeden z felietonistów. Inny wskazywał, czego i komu nie należy kupować. I tak dziewczynkom nie należy ofiarować sztywnych kołnierzyków, chłopcom lalek, głuchym aparatów radiowych lub patefonów, niepalącym papierosów. Dzieciom nie należy dawać przedmiotów pożytecznych, z których otrzymanie nie odczuwają żadnej przyjemności. Bywało też tak, że dzieci nie miały szansy nawet na najdrobniejszy upominek. „Ciężka sytuacja gospodarcza dotkliwie doświadczyła ludność naszego miasta. Wiele rodzin pozbawionych pracy nie jest w stanie załatać nawet najniezbędniejszych potrzeb codziennych. Tym nie wolno myśleć o gwiazdce dla swych dzieci. Kęs czarnego chleba i trochę nędznego pożywienia jest dla nich wszystkim” – pisano w prasie w grudniu 1935 r. Z pomocą przyszli wówczas łódzcy policjanci, którzy zebrali pieniądze i przygotowali dla 700 dzieci świąteczne paczki. Były w nich pierniki, strucle, jabłka, orzechy, cukierki i drobne zabawki.

Co więc dać w prezencie na Gwiazdkę? Przede wszystkim radość.

Bogumiła Kempieńska-Miroslawska

Jechał za szybko, zginął na miejscu

WYPADKI \ Kierujący bmw 18-letni mężczyzna na trasie między Brudzewicami a Małoszycami zjechał na przeciwny pas ruchu i uderzył w drzewo. Poniósł śmierć na miejscu. Prawdopodobnie 18-latek nie dostosował prędkości do warunków na drodze.

fot. Maciej Luczniewski/Gazeta Polska

Święta w areszcie

POLICJA \ Za kratami spędzi święta 20-letni mieszkaniec powiatu piotrkowskiego. Podczas kontroli samochodu policjanci znaleźli 20 g marihuany oraz metamfetaminy. W ręce policji wpadł również jego 17-letni znajomy. Mężczyznom grozi do 12 lat więzienia.

fot. Policja/d

fot. Jan Śródka/Gazeta Polska

a których był świadkiem. Wraca na tamte tereny, ale jego wioski już nie ma. – Zapamiętałem sobie wszystkie ścieżki, wszystkie drogi, pamiętam całą tę ucieczkę z Polanówki do Łucka – wspomina. – Teraz coraz więcej mówi się o Wołyniu. Jestem zapraszany na rocznice związane z rzezią wołyńską, nawet ukazały się drukiem moje kazania dotyczące tego tematu. Wychodzi dużo książek poruszających te sprawy, więc kto chce, może sięgnąć do tej naszej wołyńskiej historii – mówi. W jego głosie, gdy wspomina tamten czas, słychać smutek i tęsknotę. Jego rodzina straciła tam ziemię, ojciec z armią Andersa dotarł pod Monte Cassino, potem mieszkał w Anglii. Po latach dołączyła do niego mama. Nie chcieli wracać, bo nie mieli już do czego. Przeżyli, ale część rodziny zginęła, okrutnie wymordowana.

Życie go nie oszczędza także teraz. Ostatnie miesiące to walka z czerniakiem, który zaatakował oko, ale też cud uzdrowienia – także w mniemaniu lekarzy, którzy nie dawali szans na poprawę. Mimo tych przeżyć ksiądz zachował niezwykłą wręcz pogodę ducha, radość i ciepło, które przekazuje innym i wlewa w tworzone przez siebie prace.

Jarosław Warzecha

WIDZIANE Z PIOTRKOWSKIEJ

Towarzysz Szmaciak ma się dobrze

Rzekome choroby nauczycieli spowodowały m.in. w łódzkich Szkołach Podstawowych nr 51, 65 i 110 oraz w Przedszkolu Miejskim nr 77 w Łodzi i w Przedszkolu Miejskim nr 10 w Zgierzu odwołanie części zajęć, konieczność zastępstw lub łączenia oddziałów. Podobnie w wielu innych szkołach i przedszkolach w Łodzi czy regionie.

Napisałem „rzekome choroby”, bo w wypowiedziach samych nauczycieli, także internetowych, nawołujących do nagłej ciężkiej choroby, sprawa jest jednoznaczna i bez niedomowień. To informacja o zdarzeniach. A teraz o pisarzu.

Pisarz i wielki szachista Janusz Szpotański okazał się prorokiem, ponieważ jego Towarzysz Szmaciak żyje i ma się dobrze. Przetrwał ze swoją sowiecką mentalnością i sowiecką moralnością. To ta ostatnia pozwala mu oszukiwać nas wszystkich, żerować na wspólnym zusowskim funduszu chorobowym, a później uczyć dzieci. Czego? Etycznych zachowań? Poczucia godności? Honoru? Może patriotyzmu? O tym

wszystkim Towarzysz Szmaciak ma co najwyżej szmaciane sowieckie pojęcie, co sam dzisiaj najlepiej udowadnia. Z każdym dniem dobitniej.

Każdy ma prawo walczyć o lepsze warunki pracy i płacy. Towarzysz Szmaciak walczy, jak umie. Jak Szmaciak. Ale w takim razie, czy rodzice i my wszyscy nie powinniśmy się zastanowić, kto dzisiaj w szkołach uczy nasze dzieci i czego jest je w stanie nauczyć? I jak wychować? Jakie wskazać wzorce? Oszustów, którzy wyłudniają lekarskie zwolnienia w imię własnych i nieważne jakich interesów? Bo tylko w etyce towarzysza Szmaciaka cel uświęca wszystkie możliwe środki. U przyzwyczajonych ludzi nie uświęca.

Na polskich wyższych uczelniach nie było lustracji. Jak pamiętam, najbardziej prze-

ciw niej protestował pewien rektor pewnego uniwersytetu, jak się okazało tajny współpracownik Służby Bezpieczeństwa PRL. Nie było lustracji w szkołach, gdzie TW też działali w najlepsze. Gdzie są dzisiaj, kto z nich jeszcze został? I kto ciągle ożywia w pięknym nauczycielskim zawodzie postać towarzysza Szmaciaka? To on dzisiaj jest wzorem dla większości nauczycieli? Bo przecież nie pedagogów. Pedagog nigdy by sobie na bycie towarzyszem Szmaciakiem nie pozwolił. Pedagog ma bowiem wskazywać cele i wzorce. Jakie wzorce proponuje Towarzysz Szmaciak? Oszusta, który bierze lewe zwolnienia, by załatwić własne sprawy? Z etycznego punktu widzenia nieważne jakie, bo jak napisałem: u ludzi godnych niegodne środki nie mogą służyć żadnym celom.

KULTURALNY FLESZ

MUSICAL

Sylwestrowa gala w Wielkim

fot. Jan Śródka/Gazeta Polska

Od wielu tygodni łódzkie teatry zapraszają swoją wierną publiczność na sylwestrowe wydarzenia. Robi to także Teatr Wielki w Łodzi. Bal sylwestrowy wraz ze spektaklem rozpocznie się w poniedziałek 31 grudnia, o godz. 20. – Liczymy, że nasz sylwester będzie najlepszy. Po spojrzeniu na zawartość musicalowego szaleństwa w sylwestrowym koncercie nikt co do tego nie powinien mieć żadnych wątpliwości. „Nędznicy”, „Upiór w operze”, „Dzwonnik z Notre Dame”, „Evita”, „My Fair Lady”, no i oczywiście bijące rekordy popularności „Mamma mia”, „Grease”, „The Bridges of Madison County” czy

zaskakujące „Wicked”, „Rent” i „Aida” to tytuły, z których przeboje zna cały świat – zapewniają przedstawiciele opery. – Ten wieczór nie może obyć się bez balu. Zabawy sylwestrowe w operze muszą być wytworne i zaskakujące oraz wbrew jednemu z tytułów nie towarzyszą im upiory. Dlatego już dziś prosimy zarezerwować termin na musicalowe szaleństwo w operze – dodają. Reżyserem sylwestrowego widowiska jest Przemysław Rezner. Za pulpitem dyrygenckim stanie Michał Kocimski. Na scenie Wielkiego wystąpią m.in. Patrycja Krzeszowska, Dorota Wójcik, Dawid Kwieciński oraz Łukasz Motkowicz.

WYSTAWA

Władcy Polski w pałacu Poznańskiego

fot. Jan Śródka/Gazeta Polska

Tylko do niedzieli 30 grudnia w Muzeum Miasta Łodzi można oglądać wystawę plakatów znanego polskiego grafika Waldemara Świerzego – 49 kolorowych portretów władców Polski. Przy każdym z nich znajduje się opis postaci. – Od 2004 r. do 2013 r. polski grafik Waldemar Świerzy, za namową swojego przyjaciela Andrzeja Pągowskiego, realizował projekt namalowania nowego pocztu polskich władców. Drugie, po matejkowskim, przedstawienie polskich królów i książąt miało być bardziej bezpośrednie i spontaniczne oraz skupiać się na ludzkiej stronie władców – przekonują przedstawiciele muzeum. Prace Waldemara Świerzego, chociaż poprzedzone badaniami i konsultacjami

historycznymi, pełne są emocji i poszukiwania charakterologicznej prawdy o danym władcy – dodają organizatorzy wystawy. Jan Matejko pracował nad swoim pocztem w latach 1890–1892 i było to jego ostatnie dzieło. Waldemar Świerzy ostatnią pracę ukończył w przeddzień śmierci, a malował władców Polski przez ostatnich siedem lat życia. Świerzy był także jednym z najbardziej rozpoznawalnych grafików w Polsce i na świecie, współtwórcą słynnej Polskiej Szkoły Plakatu. Namalował portrety m.in. papieża Jana Pawła II, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej, Henryka Sienkiewicza oraz Krzysztofa Pendereckiego. Bilety na wystawę w kasach Muzeum Miasta Łodzi.

„BRUNATNI” TUŻ ZA PODIUM

PIŁKA NOŻNA \ W trzeciej edycji Turnieju Charytatywnego „Wiślacka Gwiazdka” drużyna PGE GKS Bełchatów zajęła czwarte miejsce. Po raz drugi w historii tych zawodów najlepsza okazała się Siarka Tarnobrzeg. W półfinale bełchatowianie ulegli Wisłocie Dębica, a w meczu o trzecie miejsce przegrali z gospodarzami turnieju Wisłą Sandomierz.

fot. Anna Jach/Gazeta Polska

PIŁKA SIATKOWA

Siatkarze PGE Skry przegrali ostatnie spotkanie przed świętami Bożego Narodzenia | fot. Anna Jach/Gazeta Polska

Wicemistrz pokonał mistrza Polski

PGE Skra kontynuuje serię meczów bez wygranej. W hicie trzynastej kolejki meczów Polskiej Ligi Siatkówki podopieczni trenera Roberto Piazzę przegrali przed własną publicznością z aktualnym liderem rozgrywek ZAKSĄ Kędzierzyn-Koźle.

Daniel Mroczek

W sobotnim spotkaniu bełchatowianie zaprezentowali się znacznie lepiej niż w poprzednich meczach o stawkę. Przez większą część spotkania siatkarze PGE Skry toczyli wyrównaną walkę, ale zdołali wygrać tylko drugi set 25:23. W pozostałych musieli uznać wyższość aktualnych wicemistrzów Polski. – Nie było momentu, w którym byśmy nie walczyli – podkreśla Jakub Kochanowski, środkowy PGE Skry. – Zdarzało się, że w poprzednich meczach trochę brakowało takiej woli walki, ognia na boisku. W sobotę przez cały mecz chcieliśmy wygrać i przechylić szalę zwycięstwa na naszą

stronę. Nie udało się. ZAKSA zagrała bardzo dobre spotkanie i tego nam brakowało. Musimy wywierać presję na przeciwnikach, bo często zagrywka jest kluczem do sukcesu i wygrania całego meczu. Cały czas nad tym pracujemy i staramy się grać jak najlepiej – dodaje 21-letni zawodnik.

Dla bełchatowskiej drużyny to dziesiąta porażka w aktualnych rozgrywkach Polskiej Ligi Siatkówki. – To niemiłe uczucie, szczególnie, że przegraliśmy trzeci mecz z rzędu. Musimy dalej trenować, poprawiać swoją grę i przełamać niefortunną serię, wygrać jakieś spotkanie. W sobotę popełniliśmy bardzo dużo błędów – ocenia przyjmujący PGE Skry Artur Szalpus.

PGE Skra Bełchatów–ZAKSA Kędzierzyn-Koźle 1:3 (25:27, 25:23, 20:25, 22:25)

PGE Skra: Łomacz 1, Szalpus 20, Kłos 3, Wlazły 19, Ebadipour 15, Kochanowski 9 oraz Piechocki (1), Teppan, Droszyński, Fiel Rodriguez 3.

ZAKSA: Toniutti 2, Deroo 19, Bieniek 11, Kaczmarek 20, Śliwka 18, Wiśniewski 3 oraz Zatorski (1), Walawender, Jungiewicz 2, Koppers, Sarcharewicz 1.

MVP: Śliwka
Sędziowali: Burkiewicz i Twardowski.
Widzów: 2460

Wyniki trzynastej kolejki meczów Polskiej Ligi Siatkówki: Chemik Bydgoszcz–ONICO Warszawa 1:3, Aluron Virtu Warta Zawiercie–Cuprum Lubin 3:1, Cerrad Czarni Radom–Asseco Resovia Rzeszów 1:3, Jastrzębski Węgiel–GKS Katowice 3:0, MKS Będzin–Trefl Gdańsk 0:3, PGE Skra Bełchatów–ZAKSA Kędzierzyn-Koźle 1:3.

1:3

PGE Skra
–ZAKSA

WYDARZENIA

Wigilia w łódzkim sporcie

Przed świętami Bożego Narodzenia tradycyjne wigilie zorganizowano w wielu łódzkich klubach. Opiatkami dzielili się m.in. siatkarze Grot Budowlanych, kolarze KS Społem i piłkarze Łódzkiego Klubu Sportowego oraz Widzewa.

Na stadionie przy al. Piłsudskiego w Łodzi spotkało się ponad 150 osób. Byli obecni piłkarze Widzewa, trenerzy, działacze, przedstawiciele kibiców, sponsorów, samorządu, a także członkowie stowarzyszenia byłych piłkarzy łódzkiego klubu. Zanim na stołach pojawiły się potrawy, prezes Przemysław Klementowski złożył wszystkim świąteczne życzenia, a kapelan łódzkiego sportu ks. Paweł Miziołek odmówił modlitwę. Następnie wszyscy składali sobie życzenia, łamiąc się opłatkiem.

Na klubową wigilię przyjechali prawie wszyscy piłkarze. Nieobecni byli ci, którzy wypoczywają za granicą. Na pierwszym treningu widzewiacy spotkają się 14 stycznia. Pierwszy sparing odbędzie się 26 stycznia na Łódzianinie. Rywalem podopiecznych Radosława Mroczkowskiego będzie dobrze znany zespół Broni Radom. W planach jest też blisko dwutygodniowe zgrupowanie w Uniejowie.

(dm)

WIGILIA

„Gdy się Chrystus
rodzi” w Oliwie

Gdynscy franciszkanie zapraszają samotnych i potrzebujących, a gdańscy karmelici odprawiają wspólnie pasterkę z „bezdonnymi” dominikanami. Cała Polska będzie zaś mogła obejrzeć koncert z Oliwy

Telewizja pokaże w Wigilię koncert kolęd nagrany w katedrze oliwskiej | fot. Wikimedia/d

Po podzieleniu się opłatkiem każdy Polak będzie mógł dziś obejrzeć koncert i wysłuchać najpiękniejszych polskich kolęd w archikatedrze oliwskiej. Zaśpiewali i zagrali tam znani artyści, m.in. Eleni, Alicja Węgorzewska, Margaret, Natalia Schroeder, Golec uOrkiestra.

Marek Madej

To wyróżnienie dla całego pomorskiego Kościoła, ale też, nie ma co ukrywać, promocja pomorskiego dziedzictwa. Zabytkowa i piękna katedra w Gdańsku Oliwie to idealne miejsce, by śpiewać i słuchać kolęd oraz przeżywać głęboko Boże Narodzenie. Koncert odbył się na początku grudnia, z udziałem licznie zgromadzonej publiczności. TVP nagrała go właśnie z myślą o emisji w wigilię Bożego Narodzenia. Koncert pokazany zostanie w TVP1 o godz. 17.30 i 18.30.

W Gdyni ten niezwykle wieczór zacznie się o godz. 15 wigilią dla samotnych i potrzebujących, jak co roku w dolnym kościele franciszkanów. Będą tradycyjne potrawy oraz prezenty. W organizacji wydarzenia pomagają wolontariusze – mieszkańcy Gdyni, harcerze

W każdej parafii odprawione zostaną o północy pasterki, ale warto zwrócić uwagę na jedną z nich – w kościele św. Katarzyny, u karmelitów. Karmelici odprawiają tę świąteczną mszę św. razem z „bezdonnymi” dominikanami z pobliskiej bazyliki św. Mikołaja, której grozi zawalenie

ZHR, Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni”, Centrum Aktywności Seniora, Caritas, radni różnych ugrupowań. Przyjdzie też prezydent Gdyni Wojciech Szczurek. Każdy potrzebujący będzie mógł dołączyć do wieczoru. Przy wigilijskim stole czekać będzie blisko tysiąc miejsc.

W każdej parafii odprawione zostaną o północy pasterki, ale warto zwrócić uwagę na jedną z nich – w kościele św. Katarzyny, u karmelitów. Karmelici odprawiają tę świąteczną mszę św. razem z „bezdonnymi” dominikanami z pobliskiej bazyliki św. Mikołaja. Ta jedna z najstarszych gdańskich świątyń, jak wiadomo grożąca zawaleniem, została parę miesięcy temu wyłączona z użytkowania, trzeba ją bowiem ratować. Z kolei w jednej z największych świątyń w Europie – Bazylice Mariackiej w Gdańsku, pasterkę przewodniczyć będzie ks. biskup Zbigniew Zieliński.

GDAŃSK

Wojewoda ws. modelu
na rzecz równego
traktowania

Dariusz Drelich, wojewoda pomorski, odniósł się do wyroku, który zapadł w czwartek 20 grudnia przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Gdańsku. Skład sędziowski rozpatrywał skargę wojewody na uchwałę Rady Miasta Gdańska z 28 czerwca 2018 r. ws. przyjęcia modelu na rzecz równego traktowania. „Stwierdzenie nieważności uchwały w części dotyczącej

rozdziałów 7 i 8 uchwały zatytułowanych »rekomendacje (179 rekomendacji) i zadania« oraz »wdrażanie« eliminuje z obrotu prawnego prawie połowę z opracowanego przez Miasto Gdańsk dokumentu, który liczy 107 stron” – podkreśla w stanowisku wojewoda. Jego zdaniem trudno, jak chce tego Miasto Gdańsk, uznać powyższe jedynie za „usterki prawne”. Wojewoda skarżył uchwałę w całości, zarzucając Radzie Miasta Gdańska podjęcie jej z istotnym naruszeniem prawa. Wyrok sądu nie jest prawomocny.

(dzs)

WEJHEROWO

Wigilia dla ubogich

W piątek 21 grudnia w Domu Pielgrzyma przy Klasztorze w Wejherowie odbyła się uroczysta wigilia dla ludzi ubogich, samotnych i bezdomnych. Jak informuje urząd miasta, w spotkaniu uczestniczyło ponad sto osób. Wszyscy przybyli na wigilię otrzymali paczki świąteczne. – Gromadzimy się tutaj jak co roku ze wszystkimi, którzy potrzebują tego spotkania i ciepła, by wspólnie spożyć wieczerzę wigilijską i poczuć atmosferę świąt Bożego Narodzenia i to, co daje

nam Bóg, czyli błogosławieństwo – mówi gwardian klasztoru o. Daniel Szustak. Życzenia zgromadzonemu złożył również prezydent miasta Krzysztof Hildebrandt, Arkadiusz Kraszkiewicz, zastępca prezydenta Wejherowa, oraz Anna Kosmalska, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wigilia zorganizowana została dzięki wsparciu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie, Urzędu Miejskiego w Wejherowie, klasztoru oo. Franciszkanów i wolontariuszy Kuchni św. Franciszka.

(dzs)

POLICJA OBDAROWAŁA RODZINĘ

WEJHEROWO \ Policjanci i pracownicy komendy powiatowej przeprowadzili świąteczną zbiórkę na rzecz pięcioosobowej rodziny – matki z czwórką dzieci – która jest w trudnej sytuacji materialnej. Wspólnie przygotowali artykuły pielęgnacyjne dla niemowląt, pieluszki, zabawki, ubranka i słodycze. „Niebieska paczka” od rumskich policjantów trafiła z kolei do Domu Dzieci w Rumi.

fot. mat. pras/d

JUBILEUSZOWY PLEBISCYT

Miasta rywalizują w „Świeć się z Energa”

Trwa jubileuszowa edycja plebiscytu „Świeć się z Energa”, w którym po raz 10. mieszkańcy wybierają najpiękniej przystrojone miasta w Polsce. Akcja jest również świetną okazją do pomocy charytatywnej. Na zwycięskie miasta czekają nagrody o wartości 200 tys. zł, które trafią do potrzebujących. Szczegóły udziału w rywalizacji znaleźć można na stronie Swiecsie.pl.

Kamil Tucholski

O tytuł najładniej oświetlonych na święta walczyc będą miasta z całej Polski, a konkurs jest podzielony na kilka etapów. Najpierw regionalni zwycięzcy plebiscytu miast zostaną wybrani w każdym województwie, a następnie powalczą w ogólnopolskim finale. Ostatnie dwie edycje plebiscytu wygrywał Zamość, a jego mieszkańcy otrzymali ponad 80 różnych przydatnych urządzeń AGD. Na kolejnych miejscach znalazły się Częstochowa i Starachowice. Zwycięstwem w plebiscycie na „Świetlną Stolicę Pol-

ski” pochwalić się mogą także Polczyn-Zdrój, Bielsko-Biała, Szczecin i Rzeszów. Do miejscowości nagrodzonych w akcji realizowanej pod patronatem Grupy Energa trafi energooszczędny sprzęt AGD o wartości 200 tys. zł. Będą to m.in. lodówki, zmywarki czy kuchenki. O tym, dokąd trafi pomoc, zdecyduje 2-etapowe głosowanie.

SMS-owe głosowanie rozpoczęło się 14 grudnia, a pierwsza część rywalizacji zakończy się 7 stycznia 2019 r. Wyłonione miasta powalczą w finale, który zakończy się 18 stycznia. Ośrodek, który wygra w finale, otrzyma dodatkową pulę sprzętu o wartości 40 tys. zł. Jak za-

pewnia Energa, wszystkie nagrody trafią m.in. do domów dziecka, ubogich rodzin i osób starszych, ale konkretne decyzje dotyczące tego, kto powinien otrzymać pomoc, podejmować będą władze miast. – W tym roku plebiscyt „Świeć się z Energa” odbywa się już po raz 10. i zbiega się z 100. rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę. Zachęcam wszystkich do patriotyzmu i pokazania przywiązania do własnego miasta i regionu – mówi Lucjan Brudziński, dyrektor departamentu marketingu i komunikacji Energa SA. – Akcja Energi łączy zdrową rywalizację z chęcią niesienia pomocy bliźnim. Wybierzmy

Miasta pięknieją na Boże Narodzenie

fot. mat. pras/d

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

PRENUMERATA ELEKTRONICZNA

GAZETA POLSKA

POLITYKA CYWILIZACJA HISTORIA
NOWE
PANSTWO

**ATRAKCYJNE
PAKIETY
+
WYJĄTKOWE
PREZNTY**

Koszulka
ODSIECZ WIEDŃSKA
kultowej marki
RED IS BAD
o wartości
120zł

Książka
**RESORTOWE
TOGI**
o wartości
50,00zł

**WYBIERZ SWÓJ PAKIET NA STRONIE
WWW.PRENUMERATA.GPCODZIENNIE.PL**

OFERTA DLA NOWYCH PRENUMERATORÓW I PRZY PRZEDŁUŻENIU PRENUMERATY - DO WYCZERPANIA ZAPASÓW.

ZAGADKOWE ZNIKNIĘCIE SAMOCHODU

GDAŃSK-CHEŁM \ Dopiero przejrzenie monitoringu pozwoliło ustalić, że auto jednego z mieszkańców stoczyło się kilkanaście metrów od miejsca parkowania i zatrzymało się przy znaku drogowym. Mężczyzna wcześniej zgłosił kradzież.

fot. Maciej Łuczniowski/Gazeta Polska

PSIAK NA ŚWIĘTA W DOBRYCH RĘKACH

NOWY DWÓR GD. \ Dzięki reakcji funkcjonariuszy drogówki skrajnie zaniedbany pies trafił w ręce weterynarzy. Czworonóg był wychudzony, a jego buda zniszczona, nie miał jedzenia ani wody. Trwa postępowanie śledcze.

fot. mat. pras./d

najładniejsze miejsca w kraju i wspólnie zanieśmy tam dobroczynną pomoc! – dodaje.

Od początku akcji „Świeć się z Energa” charytatywna pomoc trafiła do podopiecznych z ponad 190 placówek w całej Polsce, a całkowita kwota wsparcia przekroczy w tym roku barierę 1 mln zł. Twórcy plebiscytu szukają również autorów najlepszych zdjęć poświęconych świetlnym instalacjom. Organizator wyznaczył pięć kategorii tematycznych: Moje Miasto, Mój Dom, Moi Bliscy, Moja Iluminacja i Moja Ulubiona Szopka. Jury konkursu pod przewodnictwem Lidii Popiel, fotografki i ambasadorki „Świeć się z Energa”, będzie doceniać przede wszystkim kreatywność. – Fotografowanie świątecznych dekoracji może okazać się niesamowitą przygodą dla całej rodziny. Zapraszamy do zabawy naszych domowników, idźmy na wspólny spacer albo przygotujmy świąteczną scenerię w domu. Będzie to wzruszająca pamiątka, którą warto pochwalić się na stronie konkursu lub na Instagramie – zachęca Lidia Popiel. Na autorów najlepszych zdjęć czekają m. in. aparaty fotograficzne, bony do Sklep.energa.pl oraz weekend w hotelu w Gdańsku dla dwóch osób. Dodatkowy konkurs trwa również na Instagramie.

MIŁOMŁYN GDAŃSK PAMIĘTA O „INCE”

Kwiaty pod pomnikiem sanitariuszki

fot. IPN/d

Delegacja Instytutu Pamięci Narodowej na czele z prezesem IPN dr. Jarosławem Szarkiem w minionym tygodniu złożyła kwiaty pod pomnikiem sanitariuszki 5 Wileńskiej Brygady AK Danuty Siedzikówny „Inki”. Monument

znajduje się w Miłomłynie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. „Inka” na przełomie lat 1945/1946 ukrywała się i pracowała w miejscowym nadleśnictwie pod przybranym nazwiskiem Danuta Obuchowicz.

Stamtąd wiosną wróciła do jednego z oddziałów partyzanckich mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.

Złożenie kwiatów odbyło się w ramach wyjazdu do Delegatury IPN w Olsztynie na uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności. Prezesowi IPN towarzyszyli prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk, oraz dr Daniel Gucewicz, pracownik gdańskiego oddziału instytutu. Jak przypomina IPN, Danuta Siedzikówna, ps. Inka, urodziła się 90 lat temu – 3 września 1928 r. w Guszczewinie koło Narewki, na skraju Puszczy Białowieskiej. Wychowała się w rodzinie o tradycjach patriotycznych. Już jako nastolatka współpracowała z antykomunistycznym podziemiem jako łączniczka i sanitariuszka, uczestnicząc w akcjach przeciw NKWD i UB. 20 lipca 1946 r. została aresztowana przez funkcjonariuszy UB i osadzona w więzieniu w Gdańsku. 3 sierpnia 1946 r. skazana na karę śmierci przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku. Jej szczątki zostały odnalezione przez zespół prof. Krzysztofa Szwagrzyka na terenie Cmentarza Garnizonowego w Gdańsku.

(adz)

KULTURALNY FLESZ

GDAŃSK

fot. mat. pras./d

Kolędowanie po kaszubsku

Wspólne kolędowanie to część tradycji Bożego Narodzenia, dlatego zespół Folk Acoustic zaprasza o godz. 19.30 w drugi dzień świąt do kościoła św. Jana Bosko w Gdańsku na koncert złożony z przepięknych kolęd w języku polskim oraz kaszubskim, takich twórców jak Tomasz Fopke, Kazimierz Jastrzębski, Karol Krefta czy Szymon Chyliński. Folk Acoustic to stale rozwijająca się grupa zawodowych muzyków.

KONCERT

fot. mat. pras./d

Świąteczny Paweł Ruszkowski

Nadbałtyckie Centrum Kultury zaprasza 27 grudnia do Centrum św. Jana w Gdańsku na świąteczny koncert Pawła Ruszkowskiego pt. „Moja mała kolęda”. Instrumentalista wykona polskie i zagraniczne piosenki świąteczne, ale nie zabraknie również własnych kompozycji muzyka oraz wspólnego śpiewania z widownią tradycyjnych kolęd. Gościem specjalnym będzie 11-letni bardzo zdolny trębacz i wokalista Eryk Lipski.

FILM

fot. mat. pras./d

Kaszubska premiera „Piaśnicy”

Poruszający film „Piaśnica” będzie miał swoją premierę w Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie 28 grudnia o godz. 19. Dokument został zrealizowany przez Muzeum Piaśnickie. Opowiada o codziennym wykuwaniu polskości Pomorza w dwudziestolecie międzywojennym przez patriotów, którzy po 1939 r. zginęli w Piaśnicy i o strasznym mechanizmie zbrodni w Lasach Piaśnickich, zacieraniu przez Niemców jej śladów.

JUBILEUSZ

fot. mat. pras./d

50-lecie Irka Wojtczaka

Trójmiejski saksofonista, aranżer Irek Wojtczak w środę 26 grudnia o godz. 20.05 świętować będzie swoje 50-lecie w towarzystwie znamienitych gości podczas koncertu pt. „Pół wieku w butach po ziemi i nad...”. Razem z jubilatą w studiu Radia Gdańsk wystąpią: Krystyna Stanko, Marsija LocoStar, Przemek Dyakowski, Kamil Pater, Tomasz Ziętek, Tomasz Dąbrowski, Adam Żuchowski, Kuba Staruszkiewicz, Marcin Bożek i Michał Gos.

REKLAMA

TREFL SOPOT PRZERWAŁ FATALNĄ PASSE

KOSZYKÓWKA \ Koszykarze Trefla, którzy ponieśli osiem porażek z rzędu, przerwali fatalną passę. Sopocianie pokonali w Ergo Arenie TBV Start Lublin 77:75. W zespole gospodarzy zadebiutowali Amerykanin Jermaine Flowers i Słoweniec Saša Zagorac. Poza tym Arka pokonała w Gdyni AZS Koszalin 77:72, a Polpharma Starogard Gdański uległa w Toruniu wiceliderowi Polskiemu Cukrowi 87:96.

fot. Wikipedia/d

PIŁKA NOŻNA

W ostatnim w tym roku spotkaniu biało-zieloni pokonali na Stadionie Energia Gdańsk 4:0 Górnik Zabrze i zimę spędza jako lider ekstraklasy. Podopieczni trenera Piotra Stokowca, którzy w tym sezonie nie przegrali meczu u siebie, mają trzy punkty przewagi nad broniącą tytułu Legią Warszawa

Artur Sobiech rozwiązał worek z bramkami w wygranym przez Lechię na własnym stadionie 4:0 meczu z Górnikiem Zabrze

| fot. Fotomag/Gazeta Polska

Lechia zasłużyła na fajne święta

12
tyle goli strzelił
jesienią Flávio
Paixão

Z przytupem zakończyli jesienną rundę piłkarze Lechii. W ostatnim w tym roku spotkaniu biało-zieloni pokonali na Stadionie Energia Gdańsk Górnik Zabrze 4:0 (1:0) i co najmniej do lutego będą liderem ekstraklasy. – Ten mecz był świetnym zwieńczeniem całego roku. Zasłużyliśmy na fajne święta – powiedział trener gospodarzy Piotr Stokowiec.

Grzegorz Zieliński

Lechia po raz drugi pokonała w tym sezonie Górnika. 18 sierpnia gdańszczanie triumfowali na Górnym Śląsku 2:0, a w drugim spotkaniu biało-zieloni zaaplikowali rywalom dwa razy więcej bramek. Gospodarze byli zabójczo skuteczni, bo oddali pięć celnych strzałów, z których cztery znalazły drogę do siatki. Łupem bramkowym podzielili się Artur Sobiech, Rafał Wolski, Filip Mladenović i Flávio Paixão. Ten ostatni ma już na koncie 12 trafień, dzięki temu w klasyfikacji najlepszych snajperów ekstraklasy zównał

się z prowadzącym napastnikiem Górnika, Hiszpanem Igozem Angulo. Trzeba jednak przyznać, że wyjątkowo niepewnie spisywała się defensywa gości, której konto obciążają pierwsze dwa gole. – Traciliśmy bramki, szczególnie drugą i trzecią, w momentach, w których mogliśmy przejąć inicjatywę. Gospodarze wykorzystali każdą okazję, kiedy przechodziliśmy pod bramkę Dušana Kučicia większą liczbą piłkarzy – skomentował trener zabrzezan Marcin Brosz.

Dzięki temu zwycięstwu Lechia wróciła na pozycję lidera, na której po czwartkowym triumfie 3:2 w Sosnowcu nad Zagłębiem na chwilę znalazła się broniąca tytułu Legia Warszawa. Biało-zieloni mają nad mistrzami Polski trzy punktową przewagę. Gdańszczanie są jednocześnie jedyną drużyną, która nie poniosła w tym sezonie porażki przed własną publicznością – w 10 meczach na Stadionie Energia Gdańsk zanotowali siedem wygranych i trzy remisy. – Lepiej nie mogliśmy sobie tego wymarzyć, bo była świetna atmosfera, bardzo dobra i skuteczna gra oraz znakomity wynik. W tej kolejce odpowiedzieliśmy na wyniki innych zespołów i ponownie pokazaliśmy, że potrafimy grać na wysokim poziomie. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tego roku, którego zwieńczeniem był właśnie ten mecz. Cieszę się też, że się nie pomyliłem, mówiąc, że mamy energię i chcemy grać dalej. Na pewno zasłużyliśmy na fajne święta – stwierdził trener gdańszczan, który w 82. min wpuszcł na boisku debiutującego w ekstraklasie 18-letniego Indonezyjczyka Egi'ego Maulanę Vikriego.

W pierwszym na wiosnę meczu Lechia podejmie 9 lutego Pogoń Szczecin.

PIŁKA NOŻNA

Dwie bramki i asysta Janoty na koniec roku

Prawdziwą huśtawkę nastrojów przeżyli piłkarze Arki. Gdynianie przegrywali u siebie z Wisłą Płock już 0:2, wyszli na prowadzenie 3:2, aby ostatecznie zremisować 3:3. Dwie bramki i asystę w ostatnim w tym roku meczu zanotował Michał Janota.

Zawodnicy Arki znowu strzelili Wiśle trzy gole, ale w przeciwieństwie do sierpniowej wyjazdowej konfrontacji, w której triumfowali 3:1, nie zdołali wywalczyć trzech punktów. Gospodarze zremisowali 3:3, a ten wynik sprawił, że zakończyli rundę jesienną na 10. pozycji. Dwie bramki dla gdynian, w tym jedną z rzutu karnego oraz asystę przy główce Adama Dancha, zaliczył Michał Janota. Do przerwy gospodarze przegrywali 0:2, w 83. min wyszli na prowadzenie 3:2, ale w 89. min goście doprowadzili do remisu. – Mieliliśmy pecha, bo moim zdaniem także w pierwszej połowie byliśmy lepszą drużyną. W przerwie powiedzieliśmy sobie, że jeśli strzelimy kontaktowego gola, możemy nawet odnieść zwycięstwo. I było blisko. Czujemy spory niedosyt, bo zasłużyliśmy na coś więcej niż tylko punkt, ale szanujemy go, bo po pechowej pierwszej połowie udało nam się odwrócić losy meczu. Zabrakło nam łutu szczęścia, żeby wygrać – przyznał trener Arki Zbigniew Smółka. W pierwszym w tym sezonie meczu gdynianie zmierzają się 10 lutego u siebie z Koroną Kielce.

(grzez)

Bielski Szpital Pediatryczny to jedna z niewielu placówek medycznych w regionie, które się rozwijają, a nie „zwijają”. Właśnie powstał tam nowy całodobowy oddział dla dzieci i młodzieży. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia wielu społeczników i sponsorów

REGION NIEZWYKŁA AKCJA CHARYTATYWNA

Hanks pokochał malucha, a teraz szuka syrenki

Hanks znany jest jako kolekcjoner maszyn do pisania, ale i fan motoryzacji | fot. Facebook/Bielsko-Biała dla Toma Hanksa/d

Tom Hanks zrobił bielszczanom, którzy podarowali mu malucha, zaskakującą niespodziankę na święta. Ogłosił w internecie, że teraz poszukuje zabytkowej syrenki. Chce ją wyremontować, sprzedać na aukcji charytatywnej, a zdobyte w ten sposób pieniądze przeznaczyć na leczenie dzieci.

Marcin Kubiczek

Nie wypada nie pomagać. Naprawdę nie wypada. Dlatego chciałbym pomóc Szpitalowi Pediatrycznemu w Bielsku-Białej – mówi aktor w opublikowanym w sieci filmie, przepraszając przy okazji za to, jak wymawia polskie słowa. – Ważna w tym wszystkim jest pomoc dla szpitala, pomoc dla dzieci, ale również możliwość ocalenia kolejnego zabytkowego samochodu – dodaje Hanks, życząc na koniec wszystkim Polakom wesołych świąt. Filmik z tą nietypową główną rolą Hanksa opublikowała na Youtubie Monika Jaskólska, pomysłodawczyni akcji „Bielsko-Biała dla Toma Hanksa”, w ramach której zbierano środki na zaskakujący prezent urodzinowy dla aktora – fiata 126 p. Hanks odebrał kluczyki do białego superwyposażonego malucha z rąk Moniki w Los Angeles. Zakup

samochodu oraz jego remont sfinansowali m.in. sportowiec i biznesmen Rafał Sonik, władze miasta, ale przede wszystkim jego mieszkańcy. „Tom Hanks jest pełen podziwu, kiedy widzi, co my, Polacy, robimy i jak fantastycznymi ludźmi jesteśmy. Sam też obiecał wesprzeć szpital, to bardzo miły gest z jego strony, tym bardziej, że nigdy o to nie prosił” – relacjonowała Jaskólska. W ramach akcji zorganizowano też liczne kwesty – m.in. w galerii handlowej, gdzie do specjalnej skarbonki klienci mogli wrzucać pieniądze na rzecz małych pacjentów dziecięcego szpitala. Hanks obiecał podwoić zebraną w Polsce kwotę dla szpitala i przekazać pomysłodawczyni akcji książkę własnego autorstwa z autografem. Książka oczywiście trafiła na licytację dla szpitala.

Szpital wspierają też inni. Kolejny już raz funkcjonariusze bielskiej Służby Więziennej zorganizowali świąteczny kiermasz,

z którego cały dochód – 5,5 tys. zł zasilili konto Fundacji. – Wszystkie przedmioty wystawione na sprzedaż powstały w efekcie więziennego programu resocjalizacyjnego. Przez miniony miesiąc przygotowało je blisko 50 mężczyzn osadzonych w bielskiej jednostce penitencjarnej. Dla osób pozbawionych wolności była to okazja do przełamania więziennej nudy i zrobienia czegoś bezinteresownie. Dla Służby Więziennej była to natomiast możliwość uwrażliwienia skazanych na potrzeby innych osób i wzbudzenia w nich pozytywnej refleksji – mówi podporucznik Ewa Pysz, młodszy psycholog Działu Penitencjarnego Zakładu Karnego w Cieszyńskim Oddziale Zamiejscowego w Bielsku-Białej. Wkrótce bielski szpital może otrzymać kolejny zastrzyk gotówki. „Pomóżcie, Tom Hanks szuka syreny w Polsce” – apeluje pani Monika. Poszukiwany jest model produkowany w latach 1972–1983 przez bielską Fabrykę Samochodów Małolitrażowych.

TRAGEDIA W CZESKIEJ KOPALNI

Śląsk modli się za górników

Niedziela była dniem żałoby narodowej w naszym regionie, jak i w całym kraju po tragicznej katastrofie w czeskiej kopalni, w której zginęli polscy górnicy. Do wybuchu w Karwinie doszło w czwartek o godz. 17.16. Górnicy znajdowali się 800 m pod ziemią. Zginęło na miejscu 13 osób: 12 Polaków i Czech. Dziesięć osób odniosło rany, z czego trzy trafiły do szpitala. – To jest straszliwa tragedia – powiedział prezydent Andrzej Duda, który w uzgodnieniu z premierem podjął decyzję o ogłoszeniu żałoby. Dodął, że trzeba być duchem i modlitwą przy rodzinach górników,

którzy zginęli. W katedrze Chrystusa Króla w Katowicach odprawiono wczoraj mszę za górników, którzy zginęli. Metropolita katowicki arcybiskup Wiktor Skworec zaznaczył, że Kościół uczestniczy w bólu i cierpieniu rodzin oraz bliskich zmarłych górników, wyraża im serdeczne współczucie. „Trwajmy na modlitwie i przeżywajmy ostatnie dni Adwentu w skupieniu i ciszy. Dla zmarłych górników Adwent ziemskiego życia już się zakończył. Niech odpoczywają w pokoju” – napisał arcybiskup w liście do wiernych.

(PA)

CZELADŹ

Dwie osoby spłonęły

Dwie osoby zginęły w pożarze, który wybuchł w jednym z mieszkań w Czeladzi (Śląskie). W akcji gaśniczej brało udział sześć zastępów straży pożarnej. Okoliczności pożaru wyjaśnia policja. Jak poinformował oficer dyżurny stanowiska kierowania Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, ofiary pożaru to 84-letnia kobieta i 63-letni mężczyzna. Oboje znajdowali się w pomieszczeniu strawionym przez ogień; ich ciała były zwęglone. Pożar wybuchł wieczorem, na drugim piętrze czteropiętrowego

budynku mieszkalnego przy ul. Szpitalnej. Ogień objął tylko jeden pokój. Szczegółowe okoliczności tragedii nie są na razie znane – wyjaśnia je policja pod nadzorem prokuratury. Opinię dotyczącą możliwych przyczyn pożaru mają wydać biegli z zakresu pożarnictwa. W akcji gaśniczej uczestniczyło pięć jednostek zawodowej straży pożarnej oraz jeden zastęp ochotników. Działania strażaków w miejscu pożaru trwały blisko 3,5 godz.

(PA)

„KROK W PRZYSZŁOŚĆ”

MIEDŹNA \ Zespół Oświaty i Wychowania w Miedźnej z siedzibą w Woli zaprasza do zapisów na bezpłatne szkolenia w ramach projektu „Krok w przyszłość”. Udział w zajęciach daje możliwość rozwijania kompetencji cyfrowych, korzystania z e-usług publicznych i komercyjnych, a także aktywnego i wszechstronnego używania nowych technologii na co dzień. Rekrutacja trwa do stycznia 2019 r.

fot. <No data from link>/<No data from link>

POLSKA NIEPODLEGŁA 1918–2018

Trzeba pielęgnować piękne, patriotyczne tradycje

Okres świąteczno-noworoczny to również czas podsumowań i spotkań wielu środowisk. Mają one na Śląsku długą i piękną tradycję przyjacielskiej rozmowy o mijającym czasie i wyzwaniach w nadchodzącym roku. W tym też duchu odbyło się spotkanie przedstawicieli środowisk patriotycznych i służb mundurowych w sali Sejmu Śląskiego.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Zarządu Województwa Śląskiego z marszałkiem Jakubem Chelstowskim na czele, przewodniczący i radni Sejmiku Województwa. – Mam to szczęście, że jestem z pokolenia, które żyje w czasach dobrobytu i pokoju, dlatego jestem dumny, że mogę przed Państwem stanąć i złożyć życzenia. Jesteście bohaterami, całe życie służyliście Pol-

życzeń. – Święta Bożego Narodzenia to święta bliskie nam wszystkim, dlatego brońmy ich, by ten klimat i to przesłanie przetrwały dla przyszłych pokoleń. Niech nadchodzący rok będzie rokiem spokoju, ale i rozwoju, wzajemnego szacunku i oby coraz więcej osób czuło się w Polsce szczęśliwymi – mówił Jan Kawulok, przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego. Uroczy-

Wasze życiorysy są najlepszym dowodem, że warto służyć Ojczyźnie – mówił marszałek Chelstowski do kombatanów | fot. Tomasz Żak/BP UMWS/d

sce i wierzę, że w tym gronie będziemy mogli pielęgnować te piękne, patriotyczne tradycje. Wasze życiorysy są najlepszym dowodem, że warto służyć Ojczyźnie – powiedział marszałek Jakub Chelstowski.

Życzenia zebranych złożyli również przedstawiciele duchowieństwa: biskup pomocniczy archidiecezji katowickiej Grzegorz Olszowski i zwierzchnik diecezji katowickiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego biskup Marian Niemiec.

W trakcie uroczystości przedstawiciele środowisk kombatanckich wyróżnili marszałka Jakuba Chelstowskiego i przewodniczącego Sejmiku Jana Kawuloka Kombatancką Odznaką Jubileuszową „Polska Niepodległa 1918–2018”.

Minutą ciszy uczczono poległych w walce o wolność i niepodległość Ojczyzny oraz zmarłych kombatanów wszystkich środowisk kombatanckich i niepodległościowych, a także ofiary tragedii w kopalni w Karwinie. Nie zabrakło również świąteczno-noworocznych

stość uświetnił koncert kolęd w wykonaniu Orkiestry KWK „Murcki-Staszic”.

Patriotyczne tradycje kultywują też kluby „Gazety Polskiej” w naszym regionie. – gliwicki klub i Strzelcy Rzeczypospolitej od paru lat współpracują ze sobą. Niektórzy klubowicze są również Strzelcami – podkreśla Marta Święcicka. – Pruszków, Gliwice, Katowice, Myślenice, Dąbrowa Górnicza, Międzyzlesie i Góra Śląska to miejsca, gdzie współpracę tę widać na co dzień – dodaje. Niedawno w Gliwicach zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Fundacją Byłych Żołnierzy i Funkcjonariuszy Sił Specjalnych SZTURMAN a Stowarzyszeniem Strzelcy Rzeczypospolitej. – Celem porozumienia jest wspólne działanie w zakresie edukacji obywatelskiej, patriotycznej i proobronnej, a także szeroko rozumiana edukacja bezpieczeństwa – wyjaśnia Marta Święcicka.

..... (M)

NIEZWYKŁE PASTERKI

Uczestnictwo w pasterce jest jednym z najważniejszych zwyczajów pielęgnowanych przez mieszkańców naszego regionu podczas świąt Bożego Narodzenia. Są miejsca, do których wierni specjalnie przybywają na pasterki nawet z dalekich stron – to przede wszystkim sanktuaria maryjne w Piekarach Śląskich i na Jasnej Górze. Jednak pasterki odprawiane są też w miejscach mniej znanych, lecz mających równie wspaniałą historię.

Marcin Kubiczek

Do takich miejsc zaliczają się przede wszystkim kościoły i kaplice górskie. Na góralską pasterkę w noc Bożego Narodzenia zapraszają m.in. salezianie z sanktuarium Wspomożycielki i Królowej Beskidów na Górze w Szczyrku.

Tradycyjnie po pasterce na placu przed sanktuarium zapłonie góralska watra – ognisko, przy którym zebrani będą mogli połamać się opłatkiem, pokolędować i poczęstować się świątecznym jadłem.

Niezwykłe ciekawa jest historia tego kościoła. Szczyrkowskie sanktuarium na Górze powstało w miejscu, w którym 25 lipca 1894 r. 12-letnia Julianna Pezda zobaczyła po raz pierwszy Matkę Bożą. Udokumentowany przekaz podaje, że od tego dnia Matka Najświętsza ukazywała się tu przez kilka miesięcy. Wzducha były udziałem trzech kilkunastoletnich dziewczyn. Matka Boska objawiła się dzieciom, namawiając do odmawiania godzinek oraz modlitwy Anioł Pański. Obie-

cała również, że w miejscu objawień pojawi się źródło i nakazała wybudowanie klasztoru w malowniczej scenerii Beskidu Śląskiego.

21 września 2008 r. metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz ukoronował cudowny obraz Matki Bożej Królowej Beskidów. Parę złotych koron dla obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem – poświęconych przez Benedykta XVI – wykonano z wotów przynoszonych przez pielgrzymów jako dary wdzięczności za łaski i cuda.

Sanktuarium nazywane jest też „Szczyrkowską Górą Błogosławieństw”, gdyż pracujący tu kapłani regularnie błogosławia małżeństwa, matki oczekujące potomstwa, dzieci, chorych i osoby uzależnione.

Również na Dębowcu w Beskidach po raz kolejny odbędzie się pasterka. W kaplicy akademickiej od kilkunastu lat sprawowana jest uroczysta liturgia o północy. Modlitwa w górskiej scenerii przyciąga co roku rzesze bielszczan – miasto rozpościera się u podnóża tej góry oraz znanej w całej Polsce Szynkielni.

Duszpasterstwo Akademickie Diecezji Bielsko-Żywieckiej organizuje pasterkę od pewnego czasu razem ze wspólnotą Terebint – studencką gałęzią bielskiej wspólnoty ewangelizacyjnej Miasto na Górze. Wszyscy uczestnicy modlitwy o północy podkreślają, że pasterka u stóp Szynkielni ma niepowtarzalny klimat i nastrój. Wielu jej uczestników przychodzi na miejsce z pochodniami lub lampionami. Od sześciu lat uczestnicy pasterki u stóp Szynkielni modlą się w nowej kaplicy pw. Matki Bożej Fatimskiej i Dzieci Fatimskich. Nawet przy dużych opadach śniegu stosunkowo łatwo do niej dotrzeć. Dodatkową atrakcją jest niezwykła panorama, jaka rozciąga się z miejsca na wysokości 686 m n.p.m.

Dawna kaplica szłaś, wykonana przez beskidzkich górali, powstała z inicjatywy rektora Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, prof. Franciszka Mareckiego. Pierwsza pasterka została tu odprawiona w 1998 r. Starą kaplicę zastąpiła pod koniec 2012 r. nowa. Obiekt po-

ŚWIĄTECZNY TURNIEJ

CHORZÓW \ MORiS zaprasza 26 grudnia o godz. 10 do udziału w Świętecznym Turnieju Tenisa Stołowego im. Janusza Stachowskiego. Tradycyjnie w drugim dniu Bożego Narodzenia uczestnicy spotkają się na turnieju, który odbędzie się w hali przy ul. Dąbrowskiego.

fot. <No data from link>/<No data from link>

SPOTKANIE RODZINNE

CIESZYN \ Centrum Misji i Ewangelizacji zaprasza 26 grudnia o godz. 16 do Teatru im. Adama Mickiewicza na Rodzinne Spotkanie Święteczne. W programie spektakl Teatru dla Dzieci i Młodzieży EDEN, wspólne kolędowanie i słowo głoszone przez ks. Roberta Augustyna.

fot. mat. pras./d

Udział w pasterce z pewnością jest niesamowitym przeżyciem, to jedyna taka noc w roku

święcił bp Tadeusz Rakoczy w 2013 r. Inwestycję sfinansowało pallotyńskie Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego, a budowniczym był śp. ks. Franciszek Mąkinia SAC.

Wierni ze Śląska są też częstymi gośćmi na uroczystościach w sąsiedniej Małopolsce – szczególnie w Wadowicach oraz w Kalwarii Zebrzydowskiej, czyli w miejscach związanych z papieżem Janem Pawłem II. W pobliżu Andrychowa jest też Groń Jana Pawła II, gdzie od lat organizowane są pasterki. Groń to jedyny szczyt górski na świecie, którego nazwa została nadana na cześć Karola Wojtyły – papieża Polaka. Karol Wojtyła wielokrotnie bywał na szczycie Jaworzyny i Leskowca, odwiedzał również schronisko. Wędrował tu, kiedy był jeszcze małym chłopcem, później jako uczeń, student, ksiądz, a nawet gdy był już biskupem nie zapominał o swojej ulubionej górze. W 1981 r. z inicjatywy działaczy Oddziału PTTK w Wadowicach szczyt Jaworzyny uzyskał drugą nazwę – Groń Jana Pawła II. Zaczęła ona obowiązywać od 1982 r., od obchodów 50. rocznicy istnienia schroniska. 31 grudnia 2003 r. nazwa ta została oficjalnie ogłoszona w Dzien-

niku Ustaw i obecnie jest to jedyna obowiązująca nazwa szczytu, na zboczach którego usytuowane jest schronisko.

W dziesiątą rocznicę zamachu na papieża Jana Pawła II – w 1991 r. biskup Jan Skrzodoń poświęcił na Groniu Jana Pawła II murowaną kapliczkę z Krzyżem Ludziom Gór. Jednocześnie fundatorzy kapliczki, Danuta i Stefan Jakubowscy z Andrychowa, myśleli o budowie kaplicy – daru na 75. urodziny papieża. Teren, na którym wybudowano kaplicę, ofiarowali Irena i Stanisław Targoszowie. 9 września 1995 r. biskup bielsko-żywiecki Tadeusz Rakoczy uroczystie poświęcił kaplicę na szczycie Gronia Jana Pawła II. Kaplica zmieniła całkowicie charakter tej części Beskidu Małego, a Leskowiec stał się miejscem nie tylko turystyki, ale i modlitwy. 15 lipca 2001 r. obok kaplicy poświęcono pomnik Jana Pawła II oraz jubileuszowy dzwon. Obecnie kaplica, nazywana Sanktuarium na Groniu Jana Pawła II, jest ogrodzona. Na otaczającym ją terenie znajduje się droga krzyżowa z rzeźbionymi stacjami, kilka mniejszych kapliczek, dzwonnica i budynek zaplecza. W kaplicy stoi fotel, na którym Jan Paweł II sie-

Rodzinne wydarzenie

Pasterka to pierwsza msza inaugurująca Boże Narodzenie. Przez wierzących uznawana za najważniejszą z tradycji, dlatego też w wigilijną noc gromadzą się w kościołach tłumy wiernych. Pasterka, tak jak i sama wieczerza wigilijna, to bardzo rodzinne wydarzenia.

Tradycja pasterki sięga już IV w. i od tego czasu przeszła wiele zmian. Na początku odprawiano pasterkę trzy razy: w nocy z 24 na 25 grudnia, 25 grudnia o świcie i 25 grudnia w ciągu dnia – na pamiątkę potrójnego narodzenia Jezusa – pierwszy raz z Boga Ojca przed wiekami, drugi raz z Maryi Dziewicy i trzeci w sercach wiernych.

dział podczas wizyty w Skoczowie w 1995 r. oraz ołtarz z inskrypcją: „Jest nas troje: Bóg, góry i ja”.

W kaplicy cyklicznie odprawiane są msze święte, w tym także pasterka, odbywa się odpust, tutaj kończy się także Rajd Szlakami Jana Pawła II.

Współpraca AK, AH

KULTURALNY FLESZ

MUZYKA

Wspólne kolędowanie

Regionalny Instytut Kultury w Katowicach zaprasza 28 grudnia, o godz. 17, na kolędowanie ze śpiewaczką operową Gabriellą Silvą. Będzie to spotkanie przepełnione muzyką, świąteczną atmosferą i bożonarodzeniową tradycją. Gabriella Silva pochodzi ze Świętochłowic, jest absolwentką Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Kształciła głos pod kierunkiem prof. Krystyny Szczepańskiej oraz prof. Haliny Słonickiej. Odniosła wielki sukces, debiutując rolą Paminy w „Czarodziejskim flecie” Mozarta w Walencji, w inscenizacji Warszawskiej Opery Kameralnej. Podziwiana była na scenach w Niemczech, Holandii, Hiszpanii, Portugalii, Francji, Szwajcarii, Szwecji, Izraelu, Tunezji, Indiach, we Włoszech oraz w Ameryce Południowej. Od 1988 r., przez trzy kolejne lata, brała udział w Festiwalu Mozartowskim w Madrycie, gdzie występowała w rolach Paminy, Konstancji i Fiordiligi. Jako Donn'Anna, na zaproszenie Opery Narodowej w Rydze, wyjechała wraz z tamtejszą produkcją Don Giovanniego na tournée po Izraelu. Wraz

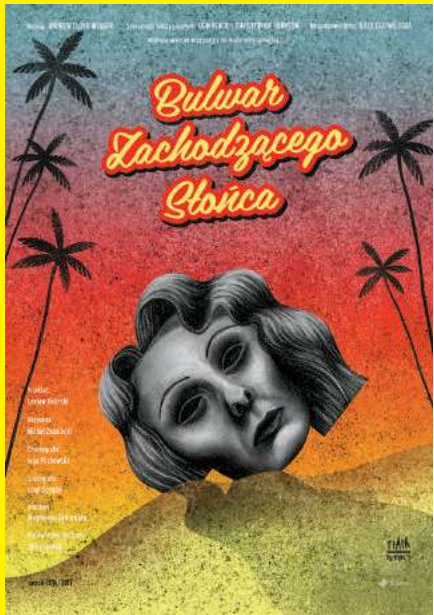
fot. mat. pras./d

z Teatrem Wielkim w Łodzi odbyła tournée po Niemczech w produkcji „Viva Verdi”. Z zespołem Opery Śląskiej w Bytomiu występowała w partii Abigaille. Gabriella Silva od kilku lat prowadzi klasę śpiewu solowego w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Ma tytuł doktora habilitowanego. W repertuarze artystki znajdują się zarówno partie operowe, jak i oratoryjno kantatowe, a także operetkowe.

TEATR

Bulwar Zachodzącego Słońca

Teatr Rozrywki w Chorzowie zaprasza 26 grudnia, o godz. 17, na spektakl pt. „Bulwar zachodzącego słońca” wyprodukowany we współpracy z The Really Useful Group Ltd. Twórca najpopularniejszej wersji tego dzieła Andrew Lloyd Webber sięgnął do klasyki kina, o czym nie zawsze się pamięta – jego musical „Sunset Boulevard” z 1993 r. jest bezpośrednią adaptacją legendarnego filmu o tym samym tytule w reż. Billy'ego Wildera z 1950 r. Bankrutujący scenarzysta Joe ukrywa się przed wierzycielem. Trafia do posiadłości Normy Desmond, wielkiej niegdyś gwiazdy kina nieme- go. Aktorce wydaje się, że powróci jeszcze na ekrany przy okazji występu w filmie wg jej własnego scenariusza. Spotkanie z Joe'em Norma traktuje jako szczęśliwy zbieg okoliczności i prosi go o po-

fot. mat. pras./d

moc przy pisaniu tekstu. Wkrótce starsza kobieta zakochuje się w scenarzyście, niestety – bez wzajemności.

(M)

**Mieszkańcy Mławy
będą mieć spokojne
Święta. Dalej
mieszkać będą
w Mławie, a nie
Muawie, jak chciał
jeden z obywateli
miasta**

PRZED BOŻYM NARODZENIEM INFORMACJE POD CHOINKĘ

Dobre wiadomości na Święta

W tym roku pod choinkę dostaliśmy m.in. dobre informacje o rozbudowie dróg na Mazowszu | fot. Kacper Pempel/Reuters

Radni z Mławy nie zmieniają nazwy miasta po prawie 600 latach. Szpital w Radomiu został dofinansowany z miejskiej kasy, a całe miasto ma już budżet na przyszły rok. To tylko niektóre z dobrych wiadomości dla mieszkańców Mazowsza, które pojawiły się tuż przed Świętami.

Jarosław Molga

Nie będzie „Muawy”, zostaje Mława. Radni miasta nie zgodzili się na zmianę jego nazwy. Z takim wnioskiem pisemnie wystąpił jeden z mieszkańców.

– Wnioskodawca tłumaczył to powrotem do korzeni, ale jak się okazało – pomylił się – mówiła po decyzji radnych Magdalena Grzywacz, rzeczniczka ratusza. – W dokumentach nie znajdujemy uzasadnienia, by Muawa była nazwą stosowaną dawniej – dodaje.

Mieszkańcy Mławy będą mieć więc spokojne Święta i nie muszą rozmyślać o tym, ile formalności czekałoby ich w nowym roku, gdyby rajcy miejscy jednak przychylił się do wniosku pomysłodawcy. Warto przypomnieć, że w tym roku Mława świętowała już 589. rocznicę nadania praw miejskich.

Na południu Mazowsza także jest powód do radości. Szpi-

tal specjalistyczny w Radomiu został dofinansowany z miejskiej kasy. Placówka otrzyma 10 mln zł. To dzięki poprawce, którą do przyszłorocznego budżetu Radomia wprowadzili radni Prawa i Sprawiedliwości. Szpital zostanie już w przyszłym roku wyposażony w angiograf kardiologiczny, aparaty USG i rentgenowski, a także sterylizatory do dezynfekcji aparatury medycznej i narzędzi chirurgicznych. Placówka przygotowuje się również do remontu pomieszczeń, w których znajduje się nowa sterylizatornia. Dotychczas mieściła się w starym pawilonie ginekologicznym, na miejscu którego powstaje teraz centrum rehabilitacji. Dobrą wiadomością jest to, że Radom ma uchwalony budżet na przyszły rok w przeciwieństwie do sytuacji sprzed 12 miesięcy. W budżecie na 2019 r. zapisano ok. 250 mln zł na inwestycje. Najważniejsze to remont al. Wojska Polskiego i budowa trasy N-S.

Mają się pojawić także elektryczne autobusy.

Na wschodzie Mazowsza także dobra wiadomość. Odnalazł się 17-latek, który zaginął w połowie ub. tygodnia. Odetchnęli rodzice chłopaka, a także siedlecki policjanci.

Na Zachodzie regionu również można się cieszyć, choć trochę na zapas, w dłuższej perspektywie. Ruszyły przetargi na poszerzenie autostrady A2 między Warszawą a Łodzią. Niewykluczone, że jeszcze w tym roku Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju podpisze cztery duże umowy inwestycyjne. Chodzi o dofinansowanie inwestycji kolejowych i drogowych. Do podpisania kontraktów ma dojść 28 grudnia.

Wśród nich jest umowa na unijne dofinansowanie budowy drogi ekspresowej S-7 między Warszawą a Grójcem. Dofinansowanie z UE ma przekroczyć 0,5 mld zł. Tym samym także po Świętach możemy spodziewać się dobrych wiadomości.

SKANDAL Z BONIFIKATAMI

Radni PiS żądają informacji

Chcemy wiedzieć, dlaczego w opłacie za użytkowanie wieczyste są tak duże różnice między poszczególnymi dzielnicami w Warszawie, jakie mechanizmy zostały przyjęte w tym zakresie i jakiej liczby mieszkańców dotyczą podwyżki opłat – mówił w sobotę Dariusz Lasocki, radny Prawa i Sprawiedliwości, który w imieniu całego klubu radnych PiS złożył interpelację w tej sprawie. Decyzja o powrocie do 98-procentowej bonifikaty zapadła na nadzwyczajnej sesji zwołanej na wniosek Rafała Trzaskowskiego. Prezydent stolicy wycofał się z obniżenia ulgi do maksimum 60 proc. Jeszcze przed rozpoczęciem sesji radni PiS zamierzali złożyć wniosek ws. informacji o skali podwyżek rocznych za użytkowanie wieczyste, jeżeli chodzi o lokale mieszkalne i garaże do nich przynależne. Chcieli także wiedzieć, w jaki sposób będą obliczane w tym wypadku bonifikaty. Jednak jedynym punktem czwartkowego posiedzenia rady pozostała kwestia przywrócenia 98-procentowej bonifikaty przy przekształceniu użytkowania wieczystego we własność i wnio-

sek PiS w ogóle nie był rozpatrywany. – Złożyliśmy interpelację, ponieważ uniemożliwiono nam złożenie wniosku o informację ws. podwyżek na sesji rady miasta, nie dopuszczono nas do głosu. Interesuje nas, jak dochodzi do aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste w poszczególnych dzielnicach – tłumaczy Lasocki. W dokumencie radni zwrócili się do Rafała Trzaskowskiego z wnioskiem o udostępnienie informacji dotyczących m.in. liczby aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste. – Nie dopuścimy do tego, żeby mieszkańcy Warszawy z dnia na dzień biednieli tylko dlatego, że pan prezydent i podległe mu służby prowadzą taki proceder. Chcemy się dowiedzieć, dlaczego tak jest i kto podejmuje takie decyzje – oświadczył Lasocki. Przykładem podwyżek opłat jest podniesienie stawek za garaże na Mokotowie. Rzecznik dzielnicowego ratusza Monika Chrobak-Budzińska powiedziała, że podwyżka spowodowana jest aktualizacją wycen nieruchomości i nie jest związana z bonifikatami.

(oprac. jm)

EKSPERTYZA NIE PRZERYWA PRZEPROWADZEK

WARSZAWA \ Wolski Zarząd Gospodarki Nieruchomościami otrzymał nową ekspertyzę dotyczącą budynku przy ul. Piaskowej 9. Stwierdza ona, że stan techniczny konstrukcji nośnej obiektu jest zadowalający, a pilnego remontu wymaga ją ściany murowane. Dzielnica nadal realizuje plan, który przewiduje wykwatowanie mieszkańców z trzech klatek budynku. Odbyło się już 60 przeprowadzek.

fol. UM Warszawa/d

CZAS ŚWIĄT

Nowe tradycje Mazowsza

Dawniej wierzono, zwłaszcza na wschodnim Mazowszu, że długie i ciemne wieczory końca grudnia umożliwiają душom zmarłych przebywanie w domach ich bliskich. Dlatego od Wigilii aż do Trzech Króli gospodynie mogły wcześniej odejść od swoich kołowrotek i krosien, odłożyć ostre narzędzia, by nie zranić snującego się ducha i razem z innymi domownikami świętować Boże Narodzenie.

Katarzyna Kasjanowicz

Na Mazowszu i Podlasiu, wierzono, że diabeł potrafi się ukryć w przędzy, aby w ciągu roku nękać ludzi i wyrządzać im szkody. W Wigilię nie wypadało się kłócić, a o robieniu sobie przykrości tym bardziej nie było mowy. Należało nie tylko powściągnąć nasz kulturowy temperament, ale też nauczyć się przebaczyć urazy i dla każdego znaleźć dobre słowo. A jednak udawało się to nawet najbardziej krewkim sąsiadom. Na wszelki wypadek nie należało niczego pożyczać. Tradycja nakazywała, by w wigilijny ranek wstać jak najwcześniej i umyć się w zimnej wodzie. Miało to zapewnić sprawność fizyczną, zdrowie i zapał do codziennych zajęć przez cały

rok. Poranna pobudka w Wigilię miała też swój cel praktyczny. Zwłaszcza gospodynie musiały dokończyć ostatnie porządki, dekoracje domu, wigilijne potrawy, a także zwykły obrządek gospodarski.

Dziś coraz wcześniej wchodzimy w świąteczny czas. Już w pierwszej połowie listopada na miejskich latarniach pojawia się świąteczne oświetlenie. Chojinka przystrojona zaraz na początku grudnia to też nierzadki widok. Zmieniają się również ozdoby – tzw. światy z barwionego opłatka możemy oglądać już tylko w skansenach i muzeach. Coraz rzadziej w przestrzeni publicznej widać szopki. Bardziej popularne stały się m.in. renifery, motywy zaczerpnięte z niepolskiej tradycji, spotykany już praktycznie w całej Europie. To, co daje się zauważyć od kilku

\\ W Wigilię nie wypadało się kłócić, a o robieniu sobie przykrości tym bardziej nie było mowy. Należało nie tylko powściągnąć nasz kulturowy temperament, ale też nauczyć się przebaczyć urazy i dla każdego znaleźć dobre słowo //

dekad, to zatarcie granic w regionalnym świętowaniu. Geograficzny indywidualizm został niemal wyparty na rzecz uniwersalizmu ogólnopolskiej celebracji, choć w niektórych domach w północnej części Mazowsza pusty talerz na stole nadal symbolizuje pamięć o zmarłych członkach rodziny.

Reprezentatywne potrawy dla dawnego Mazowsza to kapusta z grochem i z grzybami. Wciąż w wielu domach gotujemy barszcz grzybowy. Za to ziemniaki z wody, które dziś stanowią zaledwie skromny dodatek, dawniej traktowane były jako odrębne danie. Kluski z makiem, zupa z suszonych owoców, pierogi z kapustą i grzybami przetrwały na wigilijnych stołach po dziś dzień. Słodzaki, czyli miękkie, smażone racuchy, charakterystyczne dla

kuchni mazowieckiej, zostały wyparte przez kutię, która przywędrowała na nasze stoły ze wschodniej Polski. Oprócz karpia coraz częściej

*Ktoś miłowany tu przyjdzie
– dobre obejmą nas ręce
I będą nasze uśmiechy
srebrnym błękitem dziecięce.*

Autor: Jan Pietrzycki, Błękitna kolęda

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wielu głębokich i radosnych przeżyć, wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz błogosławieństwa Bożego. A także samych dobrych informacji wszystkim Czytelnikom życzy redakcja „Dodatku Mazowieckiego”.

NOWE RADIOWOZY

SIEDLCE \ Trzy ople mokka i jedna terenowa toyota – to nowe samochody, które trafiły do komisariatów w Skórcu, Mokobodach, Mordach i Siedlcach. Toyota ma dodatkowe wyposażenie holownicze, dzięki temu może być wykorzystywana w akcjach straży pożarnej.

fot. <No intersecting link>/<No intersecting link>

NADWYŻKA W POWIECIE

OSTROŁĘKA \ Rada powiatu ostrołęckiego przyjęła uchwałę budżetową. Dochody powiatu mają wynieść ponad 75 mln zł, a wydatki 73 mln zł. Największy udział w wydatkach będą miały inwestycje drogowe. Powiat zabezpieczył też pieniądze na oświatę.

fot. Andrzej Lipecki/Gazeta Polska

Coraz rzadziej w przestrzeni publicznej widać szopki. Bardziej popularne stały się m.in. renifery, motyw zaczerpnięty z niepolskiej tradycji, spotykany już praktycznie w całej Europie

| fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

na talerzach gości łośsoś. Jednak mimo tych wszystkich zmian większość z nas samodzielnie przygotowuje świąteczne dania, a tylko 2–3 proc. za-

mówi gotowe. Jako przeżycie duchowe i religijne potraktuje święta 47 proc. Polaków – to jest o 3 pkt proc. więcej względem roku minionego.

Janusz Sujecki

Dziś chyba nikt nie ma wątpliwości, że pod rządami warszawskiej PO niektóre stołeczne muzea przestały być placówkami muzealnymi, gdyż przekształcono je w polityczne kluby i centra nowolewicowej agitacji ideologicznej. W grudniu Muzeum Polin stało się miejscem szkolenia sędziów w zakresie formułowania tzw. pytań prejudycjalnych, kierowanych do Trybunału Sprawiedliwości UE. Pytania

Nadzór nad muzeami nie jest cenzurą

KOMENTARZ

cja połączona została dodatkowo z celową likwidacją ekspozycji stałej ukazującej historię Warszawy. Pozbawiono więc tę placówkę funkcji edukacyjnej. W MW propaguje się na stałej wystawie działalność KOD i aktywność ruchów gejowskich. Zwiedzający nie znajdą w kalendarium stolicy Bitwy Warszaw-

siedzi”. Propaguje ona nieprawdziwe zarzuty wobec społeczeństwa polskiego, w którym, rzekomo, narastać mają „przejawy antysemityzmu” i tendencje nacjonalistyczne. Przykłady można mnożyć. Ponad rok temu napisałem do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o eksponowaniu KOD na wystawie

**\\ Rzecz w tym, że nie mamy tu do czynienia z działalnością artystyczną, lecz czysto polityczną, sprzeczną ze statutami muzeów. Ustawowy nadzór MKiDN nad muzeami nie jest cenzurą **

te mogą paraliżować polskie sądownictwo. W marcu pracownicy Polin urządzili manifestację w obronie aborcji eugenicznej. „Zastanawiający obraz, gdy personel muzeum Żydów polskich – ofiar zbrodniczego systemu, który zabił tylu polskich Żydów, publicznie angażuje się ideologicznie po stronie obrońców aborcji eugenicznej, która wprowadzona została przez Hitlera” – pisał 25 marca „Tygodnik Solidarność”. W tzw. Muzeum Warszawy (MW) ideologiza-

skiej 1920 r., natomiast dowiedzą się, że w 2006 r. w Warszawie odbyła się pierwsza legalna parada równości. Na stałej wystawie najbardziej eksponowane miejsce nadal zajmuje ogromny portret zbrodniarza Bolesława Bieruta, a wicedyrektor MW Jarosław Trybuś publicznie broni dekretu Bieruta i symboli stalinizmu w Warszawie. W październiku Muzeum Sztuki Nowoczesnej i MW otworzyły w ramach 10. edycji festiwalu „Warszawa w Budowie” wystawę pt. „Są-

w MW, a Centrum Informacyjne MKiDN odpisało mi, że celem ministerstwa „nie jest cenzurowanie wystaw czy jakiegokolwiek innej działalności artystycznej”. Rzecz w tym, że nie mamy tu do czynienia z działalnością artystyczną, lecz czysto polityczną, sprzeczną ze statutami muzeów. Ustawowy nadzór MKiDN nad muzeami nie jest cenzurą. Od ministerstwa oczekujemy skonfrontowania działań tych placówek z zakresem ich działalności określonym w statutach.

KULTURALNY FLESZ

POLSKIE ŚWIĘTA

Z polską kolędą przez wieki

Niezwykły koncert zespołu SoundCool. Oprócz znanych wszystkim popularnych kolęd i pastorałek zespół zaprezentuje także kolędy powstałe w przełomowych dla Polaków momentach dziejowych, podczas ważnych, historycznych wydarzeń. Przywołując historyczne kolędy, muzycy i organizatorzy chcą przypomnieć, jak czas świąt spędzali nasi przodkowie – powstańcy styczniowi, Polacy żyjący pod zaborami czy w okresie I i II wojny światowej. Jak polskie święta wyglądały na Syberii, jak w armii gen. Andersa? Jak było w latach 50.? Podczas koncertu będzie można usłyszeć m.in.: „Kolędę warszawską 1939 r.”, „W łobie leży” – kolęda z okresu powstania styczniowego, „Jezus malusieńki”, „Mizerna, cicha”, „Zaśnij, dziecińko”, „Pokój ludziom dobrej woli” – 1964 r., „Kolęda dla nieobecnych” i wiele innych. Zespół powstał na potrzeby koncertu patriotycznego w roku jubileuszowym 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Muzycy utrzymali współpracę

i stworzyli program opowiadający świąteczną historię o Bożym Narodzeniu. Skład: Aleksandra Kopp – wokół i Olga Wądołowska – wokół, flet poprzeczny; Marcin Żebrowski – mandolina, gitara, melodyka; Rafał Żulewski – instrumenty klawiszowe. Wstęp wolny.

Piątek, 28 grudnia, godz. 18.30, Muzeum Dulag 121, ul. 3 Maja 8A, Pruszków

KONCERT

Kolęda dla nieobecnych

Koncert kolęd w wykonaniu niezwykle utalentowanych siostr Szafrąńskich: Izabeli, Laury i Gabrieli pochodzących z Lipnicy Wielkiej. W ich repertuarze są piękne, polskie klasyczne jak również góralskie oraz zagraniczne kolędy i pastorałki. Zabrzmią między innymi: „Oj Maluśki, Maluśki”, „Mizerna, cicha”, „Gdy śliczna panna”, „Jezus Malusieńki” oraz „Silent night”, „Mary, did you know”, „A la nanita nana” i wiele innych. Jesienią 2014 r. siostry Szafrąnskie, tworząc zespół El Saffron, zostały finalistkami VI edycji programu muzycznego „Must be the music”. Izabela jest uczestniczką programu „The Voice of Poland”. Izabela Szafrąńska – śpiew; Laura Szafrąńska – śpiew, skrzypce; Gabriela Szafrąńska-Bończak – śpiew, skrzypce; Przemysław Zalewski – fortepian. Przemysław Zalewski jest absolwentem Uniwersytetu Muzycznego im. F. Chopina w Warszawie. Ma wieloletnie doświadczenie estradowe oraz studyjne. Współpracował przy

produkcji takich programów i projektów jak: „The Voice of Poland”, „Mini Szansa”, Warszawskie Warsztaty Gospel oraz z zespołami i wokalistami: Halinką Mlynkową, Sound n Grace, Agnieszką Włodarczyk, Moniką Urlik i innymi. Bilety: od 30 zł. Piątek, 28 grudnia, godz. 18, Służewski Dom Kultury, ul. Jana Sebastiana Bacha 15, Warszawa

Alan Uryga wierzy, że w Wiśle Płock jeszcze się rozwinie | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

Wisła Płock prowadziła w Gdyni 2:0, ale nie potrafiła utrzymać tej przewagi i niewiele brakowało, a straciłaby nawet jeden punkt. Na osłodę, tuż przed świętami Bożego Narodzenia, kibice Nafciarzy mogą cieszyć się z nowej umowy, którą podpisał środkowy obrońca Alan Uryga.

Małgorzata Chłopaś

Mecz w Gdyni zaczął się dla płocczan dobrze, bo już w 35. min prowadzili dwiema bramkami. Najpierw przepięknym uderzeniem z 25 m Pavelsa Steinborsa pokonał Dominik Furman. Następnie zdobywcą pierwszej bramki dokładnie dośrodkował piłkę z rzutu wolnego w pole karne, a tam był już Oskar Zawada, który udanie główkował. Piłka otarła się jeszcze o słupek i wpadła do bramki, a 22-letni napastnik mógł się cieszyć ze swojego pierwszego gola w ekstraklasie.

Po pierwsze do pracy włączyła się Arka, a defensywa Wisły po raz kolejny pokazała, jak bardzo jest nieszczęlna. Najpierw po centrze z rzutu różnego bramkę zdobył Adam Danch, potem po faulu Adama Dźwigały gdyńianie dostali rzut karny i nie zmarnowali go – celnie uderzył Michał Janota. Jakby tego było mało, na siedem minut przed końcem drugi raz trafił Janota i Wisła poczuła nóż na gardle. Wiślacy szczęśliwie uratowali remis tuż przed końcem. Uryga w polu karnym zachował zimną krew, wykańczając dośrodkowanie Furmana.

– Trudno wytłumaczyć ten mecz. Nie zaczęliśmy go dobrze – na początku to Arka była lepsza

i miała dwie dobre sytuacje do zdobycia gola po stałych fragmentach gry. Później to my strzeliliśmy jednak dwie ładne bramki i było wszystko dobrze. Naprawdę nie wiem, dlaczego tak źle w naszym wykonaniu wyglądała druga połowa. Przy bramce Adama Dancha popełniliśmy błąd w kryciu, a potem, tak jak z Wisłą Kraków, podarowaliśmy rywalom rzut karny z niczego. Nie jestem zadowolony z wyniku, ale szanuję ten punkt. Nie może być jednak tak, że kolejny raz strzelamy trzy gole na wyjeździe i nie wygrywamy. Tak samo było z Zagłębiem Lubin – utyskiwał rozżalony Kibu Vicuña.

Trenerowi Nafciarzy humor poprawił na pewno fakt, że kontrakt z Wisłą przedłużył Uryga. Środkowy obrońca gra w Płocku od września 2017 r. i jak na obrońcę, jest bardzo skuteczny. W 38 spotkaniach rozegranych w barwach Wisły trafił do siatki aż siedmiokrotnie.

Nowy kontrakt piłkarza będzie obowiązywał do końca sezonu 2020/2021. – Wiśła to poukładany klub z rodzinną atmosferą. Zarówno ja, jak i moja rodzina, czujemy się tu dobrze. Mamy dobrą atmosferę i ambitne plany – skomentował defensor.

KOSZYKÓWKA

Legia skruszyła Szkła

W ostatnim meczu rozegranym w tym roku w Warszawie legioniści wygrali z Miastem Szkła Krosno 86:78 (23:11, 15:20, 26:26, 22:21). Mimo to Tane Spasev miał zastrzeżenia do swoich podopiecznych.

Legia czekała na wygraną od trzech kolejek. Rywal, okupujący dolne rejony tabeli, był idealny na przełamanie, co pokazała już pierwsza kwarta. Po pięciu minutach Zieloni Kanonierzy prowadzili 11 pkt, całą partię wygrywając do 13. Wysokie prowadzenie chyba ich rozluźniło, bo przed przerwą krośnianie odrobili część strat, zbliżając się na pięć punktów. Druga połowa była bardzo wyrównana i kibice zebrani na Bemowie do końca musieli się martwić o wynik.

To nie spodobało się trenerowi, który zapowiedział, że porozmawia z kilkoma zawodnikami.

– Nie jestem zadowolony z naszego występu, ale wygrana jest wygraną. Ważne jest jednak także to, jak zwyciężasz. Zespół jako całość nie zareagował dobrze po trzech ostatnich porażkach. Niektórzy zawodnicy będą mieli poważną rozmowę ze mną. Oni wiedzą, że ich kocham i to tylko dla ich dobra. Tak więc na pewno będę miał bardzo długą rozmowę z Kołodziejem i Prewittem – zaznaczył Macedończyk.

(mch)

BOKS

Nokaut w walce wieczoru

Gala bokserska „Wojna Domowa” w Radomiu nie zawiodła kibiców. Fanów pięściarstwa porwała zwłaszcza walka wieczoru, w której Robert Parzęczewski zmierzył się z Dariuszem Sękiem. Stawką rywalizacji był pas mistrza Polski w wadze półciężkiej.

Paręczewski nie dał rywalowi żadnej nadziei, wygrywając przez nokaut techniczny już w drugiej rundzie. Często chwytany za rękę przez Mariusza i Marcela Grabowskich, obronił tym samym tytuł zawodowego mistrza Polski w kategorii półciężkiej i odniósł 22. wygraną w karierze.

Polski w kategorii poicieżkiej 1980 rzeze.
W pierwszej rundzie Sęk próbował dotrzymywał kroków „Arabowi”, w drugiej niemal od razu, po prawym sierpowym, znalazł się na deskach. Sęk leżał na ringu aż trzy razy – po trzecim sędzia nie pozwolił już kontynuować walki. Zwycięzca zapowiedział, że będzie chciał walczyć niebawem o mistrzostwo Europy.
Podczas radomskiej gali drugi pas mistrza Polski wywalczył Damian Wrzesiński – posiadacz pasa w wadze lekkiej, tym razem dorzucił trofeum w kategorii junior półśredniej, pokonując na punkty Michała Chudeckiego (96:94, 96:93, 93:96). Pas międzynarodowego mistrza Polski w kategorii półśredniej zachował z kolei Łukasz Wierzbicki, który pokonał Tazanańczyka Twaha Kiduku.
Zwyciężył również Adam Balski, choć w ostatniej rundzie na deski powalił go Sierhij Radczenko. Polak nie dał się jednak znokautować i wygrał na punkty.

(mch)

(mch)